

charged that the managers of this endowment are mismanaging it, but no trace whatever is there of any specific charge of dishonesty or misconduct against them in the sense of dishonesty. Under these circumstances and having regard to the fact that the case on both sides is that the object of this endowment is to provide for a particular form of religious worship, and that it is not denied that this form of worship is carried out. We think that this matter of the receiver ought to stand over until the decision of the suit when the rights of the parties will be finally decided, and when it will be seen what is the proper scheme under which the endowment ought to be carried out, and therefore without expressing the slightest opinion to the merits of the case as to whether a *prima facie* case has been made out by the plaintiff or on the other hand a *bona fide* defence has been set up, on the part of the present manager, we say that in our opinion there is no ground for the order appointing the receiver in this case, and therefore we decree the appeal against that order and direct that that order will be set aside. The result will be that the rule and other proceedings will fall through because in-as-much as the order appointing a receiver is gone, the action of the receiver will also be gone, and therefore it is unnecessary for us to say any thing with reference to the rule except that the rule will drop, and especially we say that because we don't think it necessary to say any thing about the costs in this case. If we dealt with the costs we should have to assess them and it is impossible for us to assess them at anything like the actual costs which have been incurred and in-as-much as we could only assess them at a sum which will be very inadequate we think in the interests of justice. We should best not say any thing about the cost.

ମୂଲ୍ୟ ପତ୍ରି ।

ବାବୁ କରୋରୀ ନାମସ୍ମିନ୍ ପ୍ରଦତ୍ତ ମାନ୍ୟତା ବସ୍ତୁ	ଅଗ୍ରମ ୫ ୩୯
ବେଳୁ ବରଦସ	୫ ୩୯
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବୈଷ୍ଣବ ଦେବ ଦତ୍ତ ବସ୍ତୁନାମାମ	୫ ୩୯
ମୁକ୍ତି ଦୋରାଣୀ ସବୁ ଉପହାରବଦ୍ଧ	୫ ୩୯
ଗୋପାଳାଧ ସାହୁ	୫ ୩୯
ଦତ୍ତା କରୋରୀ ଦମପତ୍ନୀ	୫ ୩୯
ବାମନା	୫ ୩୯
ପ୍ରତୀକ ସୁଦତ୍ତ ପଦ୍ମନାଭ ଏବଂ ପତ୍ନୀ	୫ ୩୯
ବାବୁ ସାହେବ ମସୁରଜୀ	୫ ୩୯
	ଅଗ୍ରମ ୫ ୩୯
ଦତ୍ତା କରୋରୀ ଅଠମସିଦ୍ଧ ଅଗ୍ରମ ଓ ବକାସ	୫ ୩୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କରତ ! କରତ ! !

ଏ କମରରେ ପ୍ରାପ୍ତି କଲହାର ଅଳ୍ପ ପରିଷ୍କାର ଓ କଠିନ କରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଗୋବର ଏବଂ ଦାକର ନିକଟ ଦାକର ପରିଷ୍କାର ହୋଇକରି ବଜ୍ର ଦେବ ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାୟ ୫ ୦ ୩୯ ଲେଖାଏ । ସେହିମାନେ ସହଜା ଭଣ୍ଡାବେ ସେମାନେ ବାବୁ କରୋରୀଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କଠାରୁ ଏକାବେଳେ ଦେବେଶ୍ୱରୀ ଶିକ୍ଷା ଦଣ୍ଡାଣୀ ଅବଶ୍ୟକ ମନେ ଦୋରାଣୀଙ୍କୁ ପଠାଇ କରଣ ଅଗ୍ରରେ ଅଧିକ ସୁବିଧା ଦେବ ।

NOTICE.

1. It is hereby notified for general information that the Kendrapara, Kendrapara Extension, Gobree, Gobri Extension, Puttamoondy, and 1st section High Level Canal will be closed for annual repairs for the period of one month from 1st to 31st May 1887 both days inclusive. Merchants, boatmen, and others are therefore informed that all boats must be taken out of the above Canals on or before midnight of 30th April 1887 when the head and Tail Locks on each will be closed and vessels if in the Canal will have to remain until the Canal reopens.

2. It is also intimated that the steamer and boat traffic to and from

Bluddrak will also be stopped during the above period.

Cuttack }
 29th March 1887 }
 By order
 C. TAYLOR
 Executive Engineer
 B. B. Division

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏହା ଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛି ଯେ ସନ ୧୮୮୭ ସାଲ ମେ ମାସ ୧ ତାରିଖ ୦ ରୁ ୩୧ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୟୂରଗଞ୍ଜ ସହାୟକ ଭଲଭଣ୍ଡ କାଳମାନ ବନ୍ଦ ହେବ, ଅଥଚ ମହାଜଳ ଓ ମାଝି ଓ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଏହାଦ୍ୱାରା ଜଣାଇ ଦିଆ ଯାଉଅଛି ଯେ ସେମାନେ ଉକ୍ତ ସନ ୧୮୮୭ ସାଲ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ୩୦ ତାରିଖରେ ବନ୍ଦା ଉପହାର ଉକ୍ତ ନାଲରୁ ଅପହାର କୌଣସି ଉପହାର ବାଦା କର ନେବେ, ଯେବେ କୌଣସି କୌଣସି କାଳମଧ୍ୟରୁ ବାଦା ହୋଇ ନ ପାରିବ ତେବେ କାଳରେ ପଣି ଶୁଦ୍ଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହିଠାରେ ରହିବ ।

୧ । ପ୍ରକାଶ ଆଉ କଟକଠାରୁ ବଦରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି କୌଣସି ଓ ଶୁମରମାନ ବଦାୟାଦ ଦେବୁଅଛି ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଉପହାର ସମ୍ପର୍କ ବନ୍ଦ ରହିବେ ।

- ୧ । କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ନାଳ ।
- ୨ । କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଏକ୍ସଟେନ୍ସନ୍ ନାଳ ।
- ୩ । ଗୋବର ନାଳ ।
- ୪ । ଗୋବର ଏକ୍ସଟେନ୍ସନ୍ ନାଳ ।
- ୫ । ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡ ନାଳ ।
- ୬ । ଦାକରକଳି ନାଳ ପ୍ରଥମ ଭାଗ ।

କଟକ }
 ୨୯ ତାରିଖ ଏପ୍ରେଲ }
 ସନ ୧୮୮୭ ମସିହା }
 ଏକ୍ସକ୍ୟୁଟିଭ ଇଞ୍ଜିନିୟର
 ଗ୍ରାହଣୀ ବିଭାଗୀ ଦେବତା ।

NOTICE.
 PUBLIC WORKS DEPARTMENT.
 IRRIGATION BRANCH.
 ORISSA CIRCLE.
 MAHANADI DIVISION.

It is hereby notified for general information that the Taldundan and Machgong Canals will be closed for annual repairs for a period of one month from the 1st to the 31 of May 1887, both days inclusive. The water in the river Mahanady in the vicinity of Cuttack and Chawdwar will be lowered at the same time to enable repair to the Weirs being executed. Merchants, boatmen and others are therefore requested to remove their boats &c, from the

above canals on or before the 30th April 1887.

Cuttack 30th March 1887 } G. W. FAULKNER Ex. Engineer Mahanadee Dn.

TO LET

a Pacca Godown in the municipal market.

Tenders will be received up to 30th April.

N. K. Das Chairman.

1-4-87

ଉତ୍କଳ ଦଧିପିତ୍ତ

ଉତ୍କଳଦଳର ମିତ୍ରମଣ୍ଡଳ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ପଞ୍ଜୀ-ଗୋଦାନ ଚଳଣ ଅପ୍ରେଲମାସ ଡା ୩୦ ରଖ-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟେଣ୍ଡର ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦକାଶୋର ଦାସ ସଭାପତି ।

(କୋଠା ଭଡ଼ା)

ଅମ୍ଭେ ସବୁସାଧାରଣଙ୍କ ଜଣାଇଅଛୁ ଯେ ଏହି ବଡ଼ ନଗରର ମୁନିମାନ୍ତୋରକ୍ରମରେ ଅମ୍ଭର ନିଜ ଘରବା କୋଠାକୁ ଭଡ଼ା କରିବୁ ବହିଷ୍କାର ମୁଲ୍ୟ ଅନୁରୋଧରେ ଟ ୨୫୦୦/୦୦ କିନ୍ତୁ କୋଠାରେ ଥିବା ବାସନାସବୁର ଟ ୧୮ ଶହ ଅଠରବର୍ଷର ଘର କୋଠାର ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳମାନ ପଥରର ଅଟେ ଅଗଣା ପତ୍ତା ସମ୍ମୁଖରେ ଦୁଇ ସପ୍ତକଦୈନିକରେ ପଥରର ସିଂଗାଳ ଅଛି । କୋଠାରେ କିମିକାଡ଼ା ଓ ସରଂଖା ଅଛି ସାମାଜ୍ୟ କମିରେ ବରିଷ୍ଠ କର-ସାଧ୍ୟ ଯାରେ, କୋଠାଟି ସଦର ସଜ୍ଜିତ ଉପରେ ବଡ଼େଇ ନୟ ଅଫ ଫୁରୁ ନକଟ, ଶ୍ରୀ କମିଶନର ସାହେବଙ୍କ ଦଫତର ଲାଗିଅଛି, ଉତ୍କଳ ପତର ଶ୍ରୀରାଜ୍ୟ ଜାଗା ସାକାଙ୍କର କୋଠାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କୌଣସି ବସ୍ତୁ ବୁଝିବାକୁ ଦେବ ସେ ଅମ୍ଭ ଠାରୁ ପତ୍ର ଲେଖିଲେ ବ୍ୟା କଡ଼େ ଅସିଲେ ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁ ଜାଣି ପାରିବେ ।

୧୫୩୮୭ } କୋଠାଅଧିକାରୀ } ଶ୍ରୀ ସୁକୁମାର ଦତ୍ତ } ମୁନିମାନ୍ତୋରକ୍ରମ } ବଡ଼

କଟକ ଉଦ୍‌ଗୋରାୟ ଉଦ୍‌ଗୋରାୟ ଦେଖ ।

Table with 2 columns: Item and Price. Items include 'ସ୍ୱୟଂ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପତ୍ରିକା ବାହାଡ଼', 'ଶ୍ରୀ ମହାସାଧନା', 'ଶ୍ରୀ ସଜା', etc.

Table with 3 columns: Description, Quantity, and Price. Items include 'ଅଠମସିକ', 'ହୁଣ୍ଡୋଲ', 'କୌଣସି ବାଗିଚାଅ ଦାସ', etc.

୧୦୦ ୫୧୦୧୦

ବିବେକ ପ୍ରସ୍ତାବ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାସ୍ଥ କବିରାଜ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମୀନା-ସୟନ ଗ୍ରନ୍ଥ ପଠକ ଶେଷସ୍ତ୍ରୀ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ ସେବାରୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ନିତ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ଗତ ଉନବିଂଶମସହସ୍ରାବ୍ଦେ କୌଣସି ଶ୍ରେଣୀ ଅବେଶ୍ୟ ନ ହୋଇ ଫେରୁଥିବାର ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ । ସେଗରୁ ମୁକ୍ତ ପାଇବାକୁ ବାଞ୍ଛା ଯେତେ ଲୁଚୁଥିବ ଆସ ଦେବେ ଭାଗ୍ୟକୁ ଶେଷର ବଦଳଣ ଜଣାଇଲେ ଅତି ଅନୁରୋଧରେ ଅନୁରୋଧ-ମିତ୍ରରେ ଲୁଚୁଥିବା ଅବେଶ୍ୟ କରିଦେବେ । ସେ ଅନେକଲେଖକ ଅବେଶ୍ୟ କରି ଅନେକ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ପାଇଅଛନ୍ତି ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଥିବା ନମୁନାଗଣ ସମ୍ପ୍ରଦାନ-କର ମୁଲ୍ୟ ଉଣା ଦୋଇଅଛି । ସତ୍ୟା;—

Table with 2 columns: Item and Price. Items include 'ବାହାବାବେଶ୍ୟ କାଟକ', 'ପ୍ରେମଭଣ୍ଡ (ଗାଆ)', 'କ୍ଷୁଦ୍ରପାଠ ୧ ମ ଲଗ', etc.

ମେହୁରୋଗ ।

ସାଧାରଣରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନୀ ଯଦିଘର ନି-ଦି ଦେବ । ଦୁଇଗ୍ରନ୍ଥ ମେହୁରୋଗ ସେହିମାନଙ୍କୁ ଅତିମତ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଦିନାର୍ଦ୍ଧ ଗୋ-

ଶବ୍ଦରାଜ ଉପରେ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ-ସଦାଶେ ଗାବନର ମାୟା ପରିଚାଳନ କରୁନାହାନ୍ତି । ଏହି ଉପସ୍ଥ ସମାପ୍ତରେ ଏକପ୍ରକାର ସେବା କଲେ ନିଜର ଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ ତାହା ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରା-ପ୍ତିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତକଲେ ଅବଶ୍ୟ ଅବେଶ୍ୟ ଦେବ । ସେହିମାନେ ଅବେଶ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିସ୍ତୟ କରୁଅଛୁ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗୀ ହୋଇ ଗାବନର ଶେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ । ଶ୍ରେଣୀ ବସ୍ତୁଗୁଣରେ ପ୍ରତିଶତ ନ ଦେଲେ ଅତି ଶ୍ରୀବ ଗାନ୍ଧି ଅନେକ ସେନା ଅବେଶ୍ୟ କର କର ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ଅପରମ୍ଭରେ ପୁସ୍ତକାଳରେ ପ୍ରକାଶ ଦେବ କଲିକତା ଅବେଶ୍ୟକଲେ ନିମ୍ନର ବିକଳରେ ହି, ଦେ, ଶୟ କମ୍ପାନୀଦ୍ୱାରା ଏବଂ କଟକ ଦରଘାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀର ସମ୍ପ୍ରଦାନସ୍ତରେ ଏହି ଉପସ୍ଥ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସି-ସିକ୍ସ ୫୨୫ । ପ୍ରମାଣ ଓ ତାହାଗଣା ପୁଅ ।

ବାଲିକାଗଣ ।

କଲିକତା ପତ୍ର ଦରରେ ସଦର କଟକ କୌଣସି ବଜାର ବାବୁ ଗୌରୀପଦର ସମ୍ପଦ ବସା ନକଟେ ବାବୁ ଅର୍ଦ୍ଧବିକ୍ରୟ କର କମ୍ପାନୀର ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଇ ଅଛି ସତ୍ୟା—

Table with 2 columns: Item and Price. Items include '୧୧ ପରି ବାଲି', '୧୨ ପରି', '୧୩ ପରି', '୧୪ ପରି'.

କେଶାଭିମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ସେହିମାନେ ଏକ-କ୍ରରେ ଉ ୫ ମ ବା ଅଧିକ କରୁ କରିବେ ଅଧିକ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବୁ । ମୂଲ୍ୟ ନଗଦ ।

ଉତ୍କଳ ସାମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

କ୍ର ୨୨ ବ
୧୯୧୫ ଖ୍ରୀ

ପା ଓ ଉଚ୍ଚ ମାତ୍ରେ ଅପ୍ରେଲ ୧୯୧୫ ମସିହା । ମୁ । ଚିତ୍ତେ ୨ ୨୧୧୨ ସହ ୧୨୧୫ ସାଲ ସମ୍ପାଦ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୯
ପଞ୍ଚାଦେୟ ୫ ୨୯

ପାହାକାର ସଂଜ୍ଞାକଥା ରମ୍ଭ ରଘୁଅଟୋ
କାରୁ ଖୁସିକର ନେଇ କେଉଁଠାକୁ ଚାଲିଯାଇ
ଥିବା ଓ ପୁଲିସର ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ରଘୁଅଟୋ ପ୍ରାପ୍ତ
ଦୋଳସ୍ତରୀର ପ୍ରମାଣ ଏଥିପୁରା ପାଠକମାନଙ୍କୁ
ଜଣାଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ ମହାଦମାରେ
ସାଂଜ୍ଞାକଥା ସ୍ୱୟଂ କଲଣ ହୋଇ ଅସିପୁଛି । ଓ
ମହାଦମା ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଉଲ୍ଲସ୍ତମସନ ସାହେବଙ୍କୁ
ସ୍ୱପର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇଅଛି । ଏଥିର ବନ୍ଧୁର ଅଗାମୀ
ସୋମବାର ଅଭିଯୁକ୍ତ ହେବ । ଏ ମହାଦମାରେ
କାରୁ ରଘୁକାଥ ଦୋଷ ଜନଶ୍ରେୟର ବିପ୍ଳବ
ପରାମର୍ତ୍ତ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଅଛନ୍ତି ଓ ପ୍ରଶଂସାର
ଭାଜନ ଅଟନ୍ତି । ଭାବର ଅନୁସନ୍ଧାନରେ
ଟୋଟା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା ।

ଭେନାଲ କୃପାପତ୍ର ଅଗ୍ରଭୃତ୍ୟ କାରୁ
ଅନନ୍ଦକାଲ ଦୋଷ ଗତ ବର୍ଷରୁ ମେଡ଼ିକଲ-
କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ
ଏବର୍ଷ ପ୍ରଥମ ଏଲ୍ ଏସ୍ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
ଦୋଳସ୍ତରୀର ଦେଖି ଅବମ୍ଭୁ ଅଜ୍ଞାତର
ହେବୁ । ଉକ୍ତ ପରୀକ୍ଷାରେ ଏବର୍ଷ କ ୨୯ ଶ
ପ୍ରାର୍ଥୀ ଦୋଳସ୍ତରୀର ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକେ
ପୂର୍ବବର୍ଷର ଫେଲ ହୁଅନ୍ତେ ଥିଲେ କେବଳ
କ ୨ ଶ ନୂତନ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ଓ ଅବମ୍ଭୁ କଟକ
ଗଭର୍ଣ୍ଣର ଦାଉସାଲସ୍ତରୀ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଦୋଷ ଦେଖୁଅଛି ଯେ
ଏ ପରୀକ୍ଷା ବଡ଼ ସହଜ ନୁହେ । ଏଥିଲେ ଓଡ଼ି-

ଶାରୁ କଲେ ଶକ୍ତ ପ୍ରଥମ ଦେଖିଲେ ବୃତ୍ତବାର୍ଯ୍ୟ
ଦୋଳସ୍ତରୀର ଏହା ଓଡ଼ିଶାପ୍ରଭୁ ଅନନ୍ଦଦାସଙ୍କ
ଅଟେ । କାରୁ ମହୋଦୟ ପୁଣି କୁଳମାସରେ
ଏମ୍ ବି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଦାନକରିବେ । ଅନେମାନେ
କାମନା କରୁ ଯେ ଉକ୍ତ ପଦ୍ଧତିରେ ମଧ୍ୟ
ସେ ନିଜର ଅଧ୍ୟାପକପଦ ଫଳ ଦେଖାଇ
ଅନୁମାନକୁ ପ୍ରୀତ କରାଇବେ ।

ପୁସ୍ତକ ଦେହେଇନ ମୋକଦମା ସମ୍ପର୍କରେ
ଦାଉକୋର୍ଟର ଅନେକ ପଦ୍ଧତି ନ ଥିବାରୁ
ଉପକର ମହାକୁମା ସୁଦ୍ଧାପୁ ରଘୁଅଟୋ ମାତ୍ର
ଉପକର ବରଖାସ୍ତ୍ର ହେବାର ଶୁଣି ଅଛୁ ଟକା
ଦାଉନ କରବାକୁ ଅନୁକୂଳ ଦେବାରୁ ସେ
ମହାକୁମାର କର୍ମଗୁଣମାନେ ଅବଧି ବେତନ କ
ପାଇ ବଡ଼ ଦରବରରେ ପଡ଼ି ଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱୟଂ
ସରକାର ମୁଦେଇ ପ୍ରତାପୁରେ କର୍ମଗୁଣମାନଙ୍କ
ବେତନ ପ୍ରାପ୍ତିରେ ବିଳମ୍ବ ହେବା ଦର ଦେଉ
ନାହିଁ ଏବଂ ଉପକର ଯେପ୍ରକାରେ ଅନେକ ଟକା
ଦାଉନ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ସେପ୍ରକାରେ ଅଧି ଅଧି-
ଟକା ଦେବାରେ କିଛି ଦୁର୍ବେତ ନ ଥିଲ
କାରଣ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଟକା ମିଳିବାର
କଷ୍ଟ ନାହିଁ ।

ମୁକ ମୋକଦମା ସମ୍ପର୍କରେ ପୁରୀ ଖଣ୍ଡିଏ
ଲୋକାଗମ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ଏଥିର
ଅଧି ଖଣ୍ଡିଏ ହେଲା । ଏଥିରୁ ମୋକଦମା-
ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅନେକ ରହସ୍ୟ ପାଠକମାନେ ବୁଝି

ପାଇବେ ଏବଂ ଅପଣା ମତ ପୁର କରାବେ ।
ମାତ୍ର ସେସବୁ କେତେଦୂର ସଠିକ ଅନେମାନେ
କହିବାକୁ ସମର୍ଥ ନୋହୁ ।

ପ୍ରାମଦାସୀ ନାମରେ ଓଲଗାଉଥିବେ
ଘଣ୍ଟେ ବଙ୍ଗାଲୀସଂସ୍କୃତ ପ୍ରକାଶ ହେଉ-
ଅଛି । ଉକ୍ତରେ ଅନେମାନେ ପାଠକକୁ ବି
କାରୁ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ପଦ୍ଧତି ବାବାବର ଦୁଇପୁତ୍ରକୁ
ଠାରୁ ନାମରେ ସେଉଁ ମୋକଦମା କରୁଥିଲେ
ଏକ ସହରେ ଏଠାରୁ ଉମାକାର ଓ ମୁକସି
ଏଇମାନ ଅଲ ଗୁଣା ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ
ସେହି ମୋକଦମାକୁ ସେଠା ଡେପୁଟୀ ମାଜି-
ଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଉପମେର କର ଗୁପ୍ତର ନକଲ ସୁଲିଷ-
କରୁଗଲୁ ପଠାଇଦେବାରୁ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର କାରୁ
ସପ୍ତଶ୍ରେୟ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ତାହାକୁ ପୁଲିସ
କମରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ନ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ କଥା ପୁଲିସ-
ଇନସ୍ପେକ୍ଟର କେନରଲଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ୍ୟାକରେ
ଅଛି । ପ୍ରାମଦାସୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ବାବୁଙ୍କର ପୁତ୍ର-
ଚରଣମାନ ପ୍ରକାଶକର ଲେଖିଅଛନ୍ତି କ
ବାବାକୁ ପୁଲିସରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ କଦାଚ ଉଚିତ
ନୁହଇ । ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ଶ୍ୟାମ-
କାରୁ ଓଡ଼ିଶାକୁ ବଦଳାମ ହୋଇ କଙ୍ଗାକୁ
ବଦଳି ହେବା ପ୍ରସଂଖେ ଅପଣାର ଚରଣ
ସଂଖୋଧକ କରପାରିଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ସେସ-
ରେ ଦାନାସିଦ୍ଧାର କଥା ଘଟିଲା ।

ଦର୍ଶାୟ ଗର୍ଭମେଷୁକର ସମ ୧୮୮-୧୮୯
 ସାଧର ଗର୍ଭିକ ବଞ୍ଚାୟମ ବାଦାଃ ଅଛି । ସବୁ
 ରୁଦ୍ଧି ଟମସନର ଏକା ଧେଷ ବଞ୍ଚାୟମ
 ଅଛି । ଏଥିରେ ଦେଶୀୟ ସମ୍ଭାବଣେ ଉପରେ
 ଲକ୍ଷ୍ମ ସମାଲୋଚନା ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ।
 ମାନ୍ୟତାର ଶ୍ରେଣୀଟି ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ପ୍ରଦେ-
 ଶୀୟ ସମ୍ଭାବଣମାନ କଲିକତାର ସମାଦେଶର
 ସମାଲୋଚନାକୁ ମୂଳ କର ଅପଣା ମନୁଷ୍ୟ
 ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । କଲିକତାର ଦେଶୀୟ ସମ୍ଭାବ-
 ଣସ ସମ୍ଭାବଣଗର୍ଭମେଷୁକର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଗାସନ-
 ବଞ୍ଚାୟମ ବଦେଶୀ ଅଛି । ଏଥିର ଲେଖା
 ଯୁକ୍ତି ସମ୍ଭାବଣକର୍ତ୍ତବ୍ୟର ସୀମାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଗ୍ରହଣ
 ଅଛି । ଲକ୍ଷ୍ମେଶୀୟକର ଜନା କରକାକୁ
 ଏମାନେ ସମ୍ଭାବଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏ ସବୁ ସମ୍ଭାବଣର
 ଲେଖକ ସାଧାରଣରେ ସୁଲଭ ବାଳକ ଏବଂ
 ଲକ୍ଷ୍ମ ନି ସାଧନା ଉନ୍ନେତବାର ଅଛି । ଏ
 ସବୁ ସମ୍ଭାବଣଦ୍ୱାରା ବିବେକ ଅଭାବ ଏହି
 ଦୁଅଇ ଯେ ଦେଶୀୟ ଦାବନମାନେ ସମ୍ଭାବଣକ
 ରୂପରେ ଅପଣା କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟା ସହଜ-
 କରକାକୁ ଅକ୍ଷମ ଦୁଅଛି ଶ୍ରେଣୀଟି ଟାମସନ
 ବାଦାୟର ବସାୟ ବାଳକେ ଦେଶୀୟ ସମ୍ଭାବ-
 ଣସକୁ ଅପା ବାମୁଡ଼େ ଦେଇଲେ ।

ସଦାଚ ବାହିକାରେ ପାଠକରୁ ଓ ଗର-
 ମାସ ତା ୨୦ ଉପରେ ବାଲେଶ୍ୱର ଉଦ୍ଧା-
 ସୁଲଭ ଗର୍ଭିକ ସୁଲଭାବ ବଦରଣ ମହା
 ଦୋଇଥିଲ । ଫସୁଲୁ ମାକଞ୍ଚେଟ ସାଦେବ
 ସରପଦ ଦୋଇଥିଲେ ଏବଂ ନଗରବାସୀ
 ଇଂଗଳ ମହଲା ଓ ସୁରୁପ ଏବଂ ଦେଶୀୟ
 ରଦ୍ଧଲେଖନକରେ ସରାବୁଟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଇ
 ଥିଲ । ସରକାସ ସୁଲଭାବ ଉଡ଼ା କୁମାର
 ବିକ୍ରମକାଥ ଦେ, କୁମାର ସରୋଜନାଥ ଦେ,
 ବାବୁ ରକ୍ଷାରମଣ ଦାସ ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର
 ସାହୁ ଓ ବାବୁ ଗୁମମେଦନ ଦାସ ସୁଲଭାବନୀ-
 ମିତ୍ର ଟ ୨୦୯ କା ଦେଇଥିଲେ । ଏସର ଗର-
 ଦର୍ଷ ବ୍ୟାସୀମଜ୍ଜିତାନିତ୍ର କୁମାର ସରୋଜ-
 ନାଥ ଦେ ଟ ୧୯୯ କା ଦାନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ
 ଏବର୍ଷ ଟ ୧୦୯ କା ଦାନକଲେ । ସୁଲଭାବ
 ଉତ୍କଳପଣ୍ଡିତାଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମାନେ ବ୍ୟାସୀମ ଜୀଜ୍ଞା
 ଦେଖାଇଲେ ଏବଂ ଉପଲେଖିତ ଟ ୨୦୯ କା-
 ମଧ୍ୟରୁ ସରାବଣ ମହାପତ୍ନୀ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଟ ୧୯୯ କା
 ସୁଲଭାବ ଦେଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ଟ ୨୦୯ କା ଜୀଜ୍ଞା-
 ରୁମର ଉଦ୍ଧୱ ସାଧକମିତ୍ର ଦେଉମାୟୁକର

ଜମା କରଦେଲେ । ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ
 ଦେଖିବେ ଯେ କଟକଅପେକ୍ଷା ବାଲେଶ୍ୱର
 ବାସିକର ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷାପ୍ରତି ଭବେଷ ଅନୁ-
 ସର । କେବଳ ସରାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବ-
 ଦୁର ଏହି ଅନୁସର ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ଏପରି
 ନୁହଇ । ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିବର୍ଷ ହେଁ ଦାନସୁଦା
 କରବାରେ ମୁହରୁଣି କାହିଁ ।

ଉଦ୍ଧା ମନୁମନସିଂହର ଜମାଲପୁର ସବୁ
 ଉଦ୍ଧୱକରେ ମାକଞ୍ଚେଟର ଅଧାରୁର ବସତି
 ଦେଲେକ ମାମଲ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାର ସଦାଚ
 ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଇଅଛି । ମାମଲର ମୂଳଦାରଣ
 ଏହିପରି କଥିତ ହୋଇଅଛି କି ସରକାସ
 ଜମିରେ ସେଠାଲେକେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଗୋଟିଏ
 ମେଳା ବା ଯାତ୍ରା କରୁଥିଲେ । ଏବର୍ଷ ସେଠା
 ମାକଞ୍ଚେଟ ଗସୁକୁ ଯାତ ମେଳା ଉପଲକ୍ଷରେ
 ଜମିଟି ହୋଇଥିବା କଳାମୂର୍ତ୍ତିର ସୁଲଭାବିତ
 କରବାକୁ ଅଦେଶ ଦେଲେ । ଲେଖନୀକେ
 ଉଦ୍ଧୱରେ କରୁଥି ଦୋଇ ସଦାଚକଳ ଅପସ-
 କରକାରେ ଉପସ୍ଥାପନ ହେଁ କରୁଲେବାର
 ପ୍ରାଥମା କଲେ ଉଦ୍ଧୱରେ ସେ ସମ୍ପଦ ନ ଦେ-
 ବାରୁ ଅକ୍ଷୟସ୍ଥଳରେ ମେଳା ବସାବାର
 ଉଦ୍ୟମ ଦେଲ । ଏଣେ ସବୁଠିକିକଳ ଅପସର
 କୁଦିଲି ଉପଲକ୍ଷରେ ସେମସ୍ତାନରେ ଅଧି
 ଏକମେଳା ବସାଇଲେ ଓ ଲେଖକ ମେଳାକୁ
 ଦୋକାଳମାନେ ମିତ୍ରରୁ ସୁଲଭ ବାଦାକୁ
 ବଦପଦକ ହାତମକ ମେଳାକୁ ଧରୁଥିଲେ ।
 ଓ ସୁଲଭ ପିକିକୁ ଯାଜୁଟି କଲେ । ଲେଖ-
 ନୀକେ ଦାନସ କରବାକୁ ସେ ମୋକଦମମାନ
 ପରଲକ୍ଷ୍ମ ମାକ ସୁଲଭ ବେଦେବଦନକରୁକୁ
 କାଳସ କରବାକୁ ସେ ମୋକଦମମାନ ଅପସ
 କରୁଥି ଦେଲ । କେବେକମ ଦୋକାଳକିରେ
 ଉଦ୍ଧୱ ଏବଂ ମିତ୍ରକର୍ତ୍ତବ୍ୟାକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେଉଅଲକ
 ଆନା ଲୁଟକରବାବୁ ଉଦ୍ୟମ କରୁଥିବାର
 ସୁଲଭ କାଳକଲେ । କରୁରରେ ଉଦ୍ଧୱ
 ଦେଉଅମାନ ଉଲସ ପାଇଲେ ମାକ ଦେବେ
 ତକ ଦୋକାଳକ ଉପରେ ଅପଦସ୍ତ ଦେଲ ।
 ସବୁ ମୋକଦମା ନଷ୍ଟ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ । ଏହି
 ତଥାମାନ ଗର୍ଭମେଷୁକର ଜାତବାରରେ
 ଥିଲେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦୁଇଟି ଶ୍ରେଣୀଟି କପର
 କରୁର କରକେ ଦେଖିବାରେ ଥିବିକ ।

ସୁଲଭ ଦେଉଲ୍ୟ ରକା ଦେବଶିଂହ
 ଦେବର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀଟି ଟାମସନ
 ସାଦେବ ଉଦ୍ଧୱବର୍ଷର କହୁସମାକ ମାଳ୍ୟ
 ଗର୍ଭ୍ୟ ବାଦିକ ପ୍ରାଥମା । ସବୁ ବଞ୍ଚାୟମ ମମା
 ଉପାଲକ୍ଷକ ବାବୁକୁ ଓ କରବାକୁ କଲି-
 କତାର ବଜାବାସୀ ସଦାଚପକ୍ଷ ଶ୍ରେଣୀଟିକ
 କରୁରର ଅସାରକା ଦେଖାଇଦେଇ ଅଦ୍ଧୱେ-
 ଶୀୟକୁ ଗାଡ଼ାକ ମୁକ୍ତିମିତ୍ର ଉଦ୍ଧୱ ଗର୍ଭ-
 ମେଷ ଏବଂ ପାଳିମେଷ ମହରେ ପ୍ରାଥମା
 କରବାକୁ ପ୍ରସମର୍ଷ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସଦେ-
 ଶିକର ପ୍ରସମର୍ଷ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସାଧମର୍ଷ ଏବଂ ଯୁଦ୍ଧ-
 ସରାଦ ଉଦ୍ଧୱରେ ସନେଦ ନାହିଁ । ରକା
 ଦେବଶିଂହକର ଅଦ୍ଧୱ ସେତେଦେଇ
 ପ୍ରସଦେ ଦେହ ଏପରି କହୁଥିବ କାହିଁ କମା
 ବାବୁକ ମୋକଦମାର କରୁରରେ ପ୍ରକାଶ
 ପାଦ କାହିଁ ସେ ସେ ସାଲକିକ ହସୁର ବା
 ଶୀତକ ଥିଲେ ଅଧିକା ବାଳକ କରୁ ଏପରି
 କଥିବର ଦୋଇଅଛି ଯେ କଲସମାକରେ
 ଗାଡ଼ାକୁ ଶ୍ରେଣୀଟିରେ ଉଦ୍ଧୱ ଉପରେ ସମ୍ଭ-
 ଦନା । ବସସ ଅଦ୍ଧୱା କୁସରାବ ବା କୁସର
 ଅଧିକା ବିବେକ ବଞ୍ଚାକାଳେ ବେଦ ବଦ-
 ଶିଂହ ଦେବ ଗୋଟିଏ ସୁରୁରର ଅପସ୍ୟରେ
 ଅଦାଲଦ୍ୱାର ଦୋଶୀ ସାଧସୁଦେଇ ବଦ୍ଧ-
 ଲୋର କଲେ । କରୁର ପ୍ରାଣୀର ମଦକ୍ତ
 ରକାପାଳିକ ଏବଂ ସେ ମଧ୍ୟ ବଦଧ୍ୟକାଳେ
 ଶିକ୍ଷପାଇଲେ । ଏଥର କଥା ଦେଉଲକ୍ଷ୍ମ
 ସେକ ଉମାରପାତ୍ର କୌଣସିମତେ ଦୋଇ ନ
 ଶାଉନ୍ତି । ଯାହାର ସାଧାଧନର ଅପା କାର୍ଯ୍ୟ
 ସେହି ଉମାର ଅପୋଷା । ଦେବଶିଂହ ଦେବ-
 କପ୍ରତି ସେପ୍ରକାର କୋଲପାଳ କି ପାରି
 ବରଂ ବଇଲେବ ଦେବେବେଲେ ଏକଦ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିବକରେ ପଡ଼ିଲେ ବାଦାକୁ ଉଦ୍ଧୱା-
 କରବା ଦାନଶ ମମାର ପ୍ରୟୋକନ ହୋଇଅଛି ।
 ଦେବଶିଂହ ଦେବକର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବସୁଷ ଓ
 ଶିକାଦୁଷ୍ଟିରେ ସେ ଅପସ୍ୟ ଉଦ୍ଧୱରେ ଦେ
 କୁପାପତ୍ର ଅଛି । ସନେଦ ନାହିଁ ପୁଣି କାର୍ଯ୍ୟ
 ବାସ ମସକା ବାଦାକୁ ଏପ୍ରକାର ବାସପ୍ରତି ସେ
 ସେ ଅନାମାନ ଦ୍ୱାପରେ ଶାନ୍ତଦୋଇ ପାପଲି-
 ଉଦ୍ଧୱକପୁରେ ଉଦ୍ଧୱଅଛି । ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ
 ମୁକ୍ତିମିତ୍ର ଉଦ୍ଧୱବର୍ଷର ମୋକଦମା ଦାନ
 ଜମିଦାରପ୍ରସାଦ ଟ ୧୦୦୦ ଟ ପ୍ରାଥମା
 କଲେ ଏବଂ ବଡ଼ୋସୁଦ ମୋଗୁଁ ୨୦୦୦ ଦାନ
 କଲେ ଉଲସପାଳକା ପ୍ରକାରେ କାର୍ଯ୍ୟକ

ଯେତେ ମୁକ୍ତି କ ଦେଲେ ତେବେ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର
 ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରାପ୍ତି ହେବ ? ଅଥବା ସ୍ୱଳ୍ପ
 ଚଳାଚଳ ଅଥଚ ସେ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ପ୍ରାର୍ଥନା କ
 ଶୁଣିବା ଶେଷକଟକର ଉପ ହୋଇଅଛି ଏବଂ
 ଉତ୍ତମ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବା ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟରେ
 ପ୍ରାଣେ ଦେଲେ ଅବଶ୍ୟ ସମ୍ଭବ ହେବ ।
 ଏହାକୁ ଅନୁମୋଦନ ଦେବାପାଇଁ ସହଜ
 ହେବ, କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଯେ ଏ ଦେଶୀୟ
 ସମ୍ଭାଷଣ ସମାପନ ଓ ସମ ସାଧାରଣଙ୍କର
 ଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଦେବାକୁ ଉଚିତ ।

ପ୍ରାମାଣ୍ୟ-ଅନୁଷ୍ଠାନ
 ବ୍ୟବସ୍ଥା ।—

କର୍ମାଣୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଗମନାସ ତା'ର ଉତ୍ତମ
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦେଇଅଛନ୍ତି କି
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶରେ ଜଣା ସଙ୍ଗେ ଓଡ଼ିଶାର
 ଉଚ୍ଚ ଜଣା ବ୍ୟବ ବାଲେଶ୍ୱର ଓ ପୁରୀରେ
 କର୍ମାଣୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସନ ୧୮୮୫ ସାଲର
 ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ତା'ର ଉତ୍ତମରେ ଜଣା
 ଦେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜଣାରେ ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚ କଟ
 ଦୋର୍ତ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ଜଣାସମିତି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ
 ସମ୍ଭାଷଣରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଲେଖକ
 ହେବ । କର୍ମାଣୁ ପ୍ରାମାଣ୍ୟସମିତି ଯେତେ ଦେବ ।
 ଯେଉଁ ଜଣା ଓ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ବୋର୍ଡରେ ଯେତେ
 ସମ୍ଭାଷଣ ହେବ ଓ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଯେତେ ଜଣ
 ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବ ତହିଁର ଭାଲକା ନମ୍ବେ
 ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

କର୍ମାଣୁ	୧୦	୧୦
ସ୍ୱଳ୍ପ	୨	୨
ବାଲେଶ୍ୱର	୧୫	୮

ଯେଉଁ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ବୋର୍ଡରେ ଯେତେ ଜଣ
 ସମ୍ଭାଷଣ ଓ ଜଣାବୋର୍ଡରେ ଯେତେ ଜଣ
 ସମ୍ଭାଷଣ ତହିଁର ସାଲକେ ତହିଁର ଭାଲକା
 ଯଥା—

କର୍ମାଣୁ	୧୦	୧୦
ସ୍ୱଳ୍ପ	୨	୨
ବାଲେଶ୍ୱର	୧୫	୮

ସ୍ୱଳ୍ପ	୮	୪
କର୍ମାଣୁ	୨	୨
ବାଲେଶ୍ୱର	୧୨	୫
ଉତ୍ତମ	୧୦	୫

କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମ୍ପାଦକ ସନ ୧୮୭୯ ସାଲର
 ଆକ୍ଟର ପ୍ରଥମ ଚୁକ୍ତି ଅଧିକାରୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍
 ସାହେବଙ୍କୁ ଯେ ସମସ୍ତ ଉପକା କର୍ମାଣୁ ସାଲଅଛି
 ସେ ସବୁ କର୍ମାଣୁ ବୋର୍ଡକୁ ଅର୍ପିତ ହୋଇଅଛି
 ଏବଂ ତଳେ ମାସ ତା'ର ଉତ୍ତମରେ ଜଣା ବୋର୍ଡ-
 ସେସ କମିଟି ଏବଂ ବିଭାଗକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
 ଯେତେ ଭବିଷ୍ୟ ବାଳା ଥିଲେ ସେ ସମସ୍ତ ଜଣା-
 ବୋର୍ଡକ ଦାଲରେ କର୍ମାଣୁ ସାଲଅଛି ।

ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ଯେ
 ଅପାରତଃ ପ୍ରାମାଣ୍ୟସମିତି-ସମ୍ପାଦକୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅକ୍ଟର ଅନ୍ୟ
 ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓଡ଼ିଶାରେ ଜଣା ହେଲା । ପ୍ରାମାଣ୍ୟ-
 ସମିତିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପଛକୁ ରଖି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ଭଲ ଦିଅଅଛନ୍ତି । ଆଗେ ଜଣା ଓ ସମ୍ଭାଷଣ-
 ମାନକରେ ନୂତନ ବ୍ୟବ ଅନୁଷ୍ଠାନେ କାର୍ଯ୍ୟ
 ହେଲେ ସେଠା ଲେଖକମାନେ ସେ ସବୁ ବୁଝି
 ପାରିବେ ଏବଂ ଏ ସବୁ ଲେଖ ନୂତନ କର୍ମାଣୁରେ
 ବିଶିଷ୍ଟ ଦେବ ଉତ୍ତମ ପ୍ରାମାଣ୍ୟସମିତି ବ୍ୟବସ୍ଥା-
 ବାର ସୁବିଧା ଦେବ । କର୍ମାଣୁ ପର ଓଡ଼ିଶାର
 ପ୍ରାମାଣ୍ୟକରେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିବା-
 ଯୋଗ୍ୟ ଲେଖ ପାଇବା ସହଜ ହେବ ନାହିଁ ।

ଅନୁମୋଦନ ଶୁଣିଅଛି ଯେ ଜଣା ଓ
 ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ସମିତିରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ନିୟୁତ୍ତ
 କଲେ ଭଲହେବ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ କମିଶ୍ନର ସାହେବ
 ସେମାନଙ୍କ ନାମ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଲେଖିପଠାଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ସେମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ-
 ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ବାଦାଲେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ
 ଦେବ । ଅନୁମୋଦନ ଏକାନ୍ତ ଅଣା କରୁଁ ଓ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯୋଗ୍ୟଲେକ ଦେଖି ନିୟୁତ୍ତ
 କରାବେ ।

ଭାରତୀୟ ବୋର୍ଡ

ସନ ୧୮୮୫-୮୬ ସାଲର ନିଜ କର୍ମାଣୁ

କର୍ମାଣୁ	୪ ୨୪, ୪୨୪, ୧୭୦
ଉତ୍ତମ	୪ ୨୨, ୨୭, ୫୯, ୨୦୦

ନିଅନ୍ତ ୪ ୨, ୮୦, ୧୭, ୨୦୭
 ସନ ୧୮୮୬-୮୭ ସାଲର ସମ୍ଭାଷଣ କର୍ମାଣୁ

କର୍ମାଣୁ	୪ ୨୨, ୦୭, ୧୭, ୦୦୦
ଉତ୍ତମ	୪ ୨୨, ୦୭, ୧୭, ୦୦୦

ଉତ୍ତମ ୪ ୫୦୦୦

ସନ ୧୮୮୬-୮୭ ସାଲର ବୋର୍ଡ କର୍ମାଣୁ

କର୍ମାଣୁ	୪ ୨୨, ୨୭, ୦୦, ୦୦୦
ଉତ୍ତମ	୪ ୨୨, ୨୭, ୦୦, ୦୦୦

ଉତ୍ତମ ୪ ୧୭୦୦୦

ଏଥିରୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ଯେ
 ଭାରତୀୟର ସମସ୍ତ କର୍ମାଣୁ ବୁଦ୍ଧି ଦେଉଅଛି
 ମାତ୍ର ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଖର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟ କରୁଅଛି । ସନ-
 ୧୮୮୬-୮୭ ରେ ଏକା ବୁଦ୍ଧିକୁ ଦେଉ
 ଏକକୋଟିରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଭଲଭଲ
 ପଠାକାର ବୁଝା ଅଧକୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକା
 ପଡ଼ିଅଛି । ସନ ୧୮୮୬-୮୭ ସାଲରେ ମଧ୍ୟ
 ବୁଦ୍ଧିକୁ ନିମିତ୍ତ ଏକକୋଟିରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଧର୍ମ
 ସାଲଅଛି । ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଲକ୍ଷକୋଟିରୁ
 ଏକକୋଟିରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଧର୍ମ ସାଲଅଛି ।
 ପୁରବଂ ଲକ୍ଷକୋଟିରୁ ଅଧିକ ବୁଦ୍ଧିକୁ
 ବ୍ୟୟ ସର ହେବାରୁ ବୋଲିବାକୁ ହେବ ଯେ
 ଅନୁମୋଦନ ବୁଦ୍ଧିକୁ ନିମିତ୍ତ ଟାକୁ ଦେବାକୁ
 ବାଧ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଲକ୍ଷକୋଟିରୁ ଉପକାର-
 ସକାଶେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବୁଦ୍ଧିକୁ ନିମିତ୍ତ
 କଲେ ମାତ୍ର ତହିଁର ବ୍ୟୟ ଅନୁମୋଦନ
 ଯୋଗାଇବୁଁ ।

ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିବାରଣ ନିମିତ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ଗୋଟିଏ ସ୍ୱଳ୍ପ ପାଠି କରୁଥିଲେ ଏବଂ
 ତହିଁରୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ଦେଇକୋଟି ଟଙ୍କା
 ଭେଲବାଟ ନିର୍ମାଣରେ ବ୍ୟୟ ଦେଉଥିଲ । ଏ
 ଟଙ୍କା ପୂର୍ଣ୍ଣାୟ ଗଜସ୍ୱରୁ ବ୍ୟୟଲେ ସାଧାରଣ-
 ବ୍ୟୟ ନିମିତ୍ତ ଟଙ୍କା ନିଅନ୍ତ ହେବ ବୋଲି
 ଏଣିକି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଲ ଯେ ଉତ୍ତମରେ ଭେଲ-
 ବାଟ ନିର୍ମାଣ ହେବ । ଗଜସ୍ୱରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଦିଅ-
 ଯିବ ନାହିଁ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଉରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ
 ସାମାଜ୍ୟ ରହିଅଛି ମାତ୍ର ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟନିବାରଣ-
 ପାଠିକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଏକାବେଳକେ ଦରମ
 କରବା ସମ୍ଭବ ବୋଧ ହେଉ ନାହିଁ । ଭାରତ-
 ବର୍ଷର ସେବା ବୁଦ୍ଧି କରବା ଦେଉ ସୈନିକ
 ବ୍ୟୟ ୫୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଏବଂ
 ମୋଟ ସୈନିକ ବ୍ୟୟ ୧୯ କୋଟି ଟଙ୍କା ଧର୍ମ
 ସାଲଅଛି ।

ଲବଣର ଖର୍ଚ୍ଚ ନିମନ୍ତେ ବୃଦ୍ଧି ଦେଉଅଛୁ ଏବଂ ଏବର୍ଷ ସବୁକ୍ଷା ସାଧେ ୩ ଲକ୍ଷ ମଦଣ ବୃଦ୍ଧି ଦେଉଅଛୁ । ଅର୍ଥମତ୍ ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତମ ଅଟଇ । ଚଳଇବର୍ଷ ନିମିତ୍ତ ଅର୍ଥମ ବାବସ ପ୍ରତି ୧୯ ହଜାର ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ପରରେ ଦେସାଦ ଦୋଇ ଅଛି । ସୁଧା ଓ ଲୁଗାର ଅମଦାନ ବିଶେଷ ଉଣା ହୋଇ ଅଛି ।

ଜାକସରର ସେଇ ବାବଦରେ ଟଙ୍କା ଜମା ଦେବାର ବୃଦ୍ଧି ଦେଉ ଅଛି । ସନ ୧୮୮୭ ସାଲ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ତା ୩୯ ରଖିଲେ ପାଞ୍ଚକୋଟି ଟଙ୍କା ଜମା ଥିଲା ।

ସାଧାରଣ ସ୍ଥିତିକାର୍ଯ୍ୟ ସହାୟେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ସାଧେ ପାଞ୍ଚକୋଟି ଟଙ୍କା ରଖି ଦେବ । ଏ ଟଙ୍କା ସମସ୍ତ ଗୁରୁତ୍ତରକର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ରଖି ନିଅଯିବ । ଚଳଇ-ରେ ବିକ୍ର ଉଣା ଦେବ ନାହିଁ । ମହାସଭା ସିଦ୍ଧିପାଇଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସାଧେ ଉଚିତକୋଟି ଟଙ୍କା ଜମା ଅଛି ସେସମସ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ରଖ ଦେବା କାରଣ ଗୁଆଇଅରର ସରକାର ଉଚ୍ଚା କରବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଭାଦ୍ରା ପ୍ରଦେଶ କରବାକୁ ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଅର୍ଥ ଦୁର୍ଲ-ଭୋଗ ଟଙ୍କା ରଖି କରବାର ଅବଶ୍ୟକ ଓ ଉତ୍ତର ଉତ୍କଳର ସାଧାରଣରେ ବାବାରକ ।

ସରକାରୀ କର୍ମ ଉଣା କରବା କାରଣ ଯେଉଁ କମିଟି ବସିଥିଲା ତୋରୁ ବଦଳ ହେଲା ଏହି ବଳେଟ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁମୋଦନ ଜାରିକାର ଅଣା କରୁଥିଲୁ ମାତ୍ର ସେ ଅଣା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା ନାହିଁ । ଅଲଗାକିଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକଦି କିଏ ଅଛନ୍ତି ସେ ଉତ୍ତର କମିଟି ଅନେକ ବସ୍ତୁର ଅନୁସନ୍ଧାନ କର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଯେ-ସମସ୍ତ ପରମର୍ଶ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଉତ୍ତର ଉତ୍କଳ କରବା ସମୟ ସାଧେଷ ଅଟଇ । ଫଳେ ସୈନ୍ଦବ୍ୟସ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ଦେଉଅଛାପ୍ରଲେ ଅନ୍ୟ କର୍ମ ସମ୍ପେଷ ଯେତେବେଳେ ଖଣା ଅମ୍ପା-ନକର ଉପକାର ଦେବ ନାହିଁ । ଅମ୍ପାନକର ଉତ୍କଳର ନିମନ୍ତେ ବୃଦ୍ଧି ଦେଉଅଛୁ ଯେତେ-ବେଳେ ତାହା ଲାଭକ ହେବ ତେତେବେଳେ ଜାଗିରୁ ଯେ ପ୍ରକୃତରେ ଗୋଟାଏ ଉପକାର ହେଲା । ଏପରି କେବେ ଘଟିବାର ବିକ୍ର ଅଣା ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କଲ୍ୟାଣ ବିଜ୍ଞାନୀ ।

ସନ ୧୮୮୭ ସେପ୍ଟେମ୍ବରମାସରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷ ବାବଦ ଦେଖାବମାନ ସବ-

ସାଧାରଣ କାଣିକାନିତ୍ତୁ ବଲକତା ଗଜେ-ଟରେ ଶିକା ହୋଇଅଛି ଉତ୍ତର ଉତ୍କଳର ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟାପାର ସବଳତ ହେଲା । ଯଥା ।

କଟକ— ଏ ଜିଲ୍ଲାର ପଥକର ଓ ପ୍ରଦେ-ଶାୟତ୍ତର ବାର୍ଷିକ ଜମା ୫୭*୭୧୯ ଟଙ୍କା ଅଟଇ । ଦେସାଦ ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦୟ କର ବାବଦ ୫୭*୧୨୨୯ ଟଙ୍କା ଜାକସରର ଉଚ୍ଚା ୫୮୮୯ ଟଙ୍କା ଯିଏ କଲ୍ୟାଣ ଲବଣ ୫୭*୨୧୯ ଟଙ୍କା ସୁଧ ୫୮୨୯ ଟଙ୍କା ତାରେ ୫୯୮୯ ଏବଂ ସରକାରୀ ସାଦାସ ୫୯୭୦୦ ଦାଦନ ୫୯୯୯ ଟଙ୍କା ଗାଏ ୫୭*୫୪୯ ଟଙ୍କା ଅଦାୟ ଏବଂ ସବୁକ୍ଷା ୫୭*୭୧୯ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ଖର୍ଚ୍ଚମଧ୍ୟରେ ନୂତନ କର୍ମ ୫୯୦୯୪୯ ଟଙ୍କା ମରାମତି ୫୯୦୫୪୯ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଜାକସରର ନିର୍ମାଣ ଓ ମରାମତି ୫୭*୭୨୯ ଟଙ୍କା ପ୍ରଧାନ ଅଟଇ । ଅବଶିଷ୍ଟ ଟଙ୍କା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରବା ଅମଳକ ଦେବନ ଓ ବାଲକପତ ଫାଉଣ୍ଡ ଲେଖାକରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଅଛି ।

ନୂତନ କର୍ମରେ ଯେଉଁ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ-ଅଛି ଉତ୍ତରରେ ବାସ୍ତବରେ ଦୌଣ୍ଡି ନୂତନ ସରକାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ହୋଇ ଦେବନ ପୁରୁଣା ପ୍ରଧାନ ସତ୍ତ୍ୱମତକରେ ଯୋଗଦେଖା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ଓ ତାଲଦଣ୍ଡା ସତ୍ତ୍ୱକର ଦୁର୍ଲଭ-ଇତ୍ତରେ କରବନ୍ତୁ ପଡ଼ିଅଛି । ନୂତନ କର୍ମ-ସତ୍ତ୍ୱକ କରବାପାଇଁ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଧାନ ସତ୍ତ୍ୱକ-ମାନକୁ ଯୋଗ ଓ କରକରୁଣା ବର୍ଷାକାଳରେ ଅବ୍ୟାଧରେ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟ କରଦେବା ସୁପରମର୍ଶ ଅଟଇ ମାତ୍ର କଟକ ଉତ୍କଳର ସତ୍ତ୍ୱକ ଅପେକ୍ଷା ଭାନଦଣ୍ଡା ସତ୍ତ୍ୱକରେ ଅନେ କର-କରୁ କରବା କର ହୋଇ ନାହିଁ ଯେତେବେଳେ ଯାଣି ଓ ମାଲ ଉତ୍କଳରଠାରୁ କଟକପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସତ୍ତ୍ୱକରେ ଅଧିକା ଯାତାୟତ କରନ୍ତି । ଗ୍ରାମ୍ୟ-ସତ୍ତ୍ୱକନିତ୍ତୁ ୫୭୦୦୯ ଟଙ୍କା ମଧୁର ହୋଇ-ଥିଲା । ଏଥିରେ ତିନୋଟି ନୂତନ ପତ୍ତକ ନିର୍ମିତ ଓ ପୁରୁଣା ସତ୍ତ୍ୱକମାନ ମରାମତି ହୋଇ-ଅଛି । କଲେକ୍ଟର ଯାଦେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଗ୍ରାମ୍ୟସତ୍ତ୍ୱକ ନିର୍ମାଣନିତ୍ତୁ ଅନେକ ଦରଖାସ୍ତ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଅଧିକାଂଶ ଟଙ୍କା ଜିଲ୍ଲା ସତ୍ତ୍ୱକମାନକରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଯାଇଥିବାରୁ କମିଟି ସମସ୍ତକର ମତ ଯୋଗାଦେଖି ନାହାନ୍ତି । ଦରଖାସ୍ତମାନ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଟଙ୍କା ଦେଖି କରକବମରେ ସେ ସମସ୍ତର

ଉତ୍ତର କରଯିବ । ଏକଥା ଉତ୍ତର କଲ୍ଲି ବର୍ଷ-ସେଷରେ ୫୯୦୦୦୯ ଟଙ୍କା ଦେବନ ବାଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗ୍ରାମ୍ୟବାଟରେ କଟକର ଅଧିକାଂଶ ଉତ୍କଳ ଦେବାର କାରଣ କାରଣ ନାହିଁ ।

ଏ ଜିଲ୍ଲାରେ ଯୁବା ପ୍ରଧାନ ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟସତ୍ତ୍ୱକ ଓ ଯୋଗ ଓ ବଳନାମାନ ଉତ୍ତରମୁଖେ ମରାମତି ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସତ୍ତ୍ୱକଯାଗରେ ଗଜ ଲଗା-ଲଗାଇ ନିମନ୍ତେ ବୃଦ୍ଧି ଦେଉଅଛି । ଏସବୁ ସନ୍ତୋଷକର ଅଟଇ ।

ଏଠା ଜିଲ୍ଲା କମିଟିର ସଭ୍ୟ କର୍ମ ଯେ-କଲ୍ଲି ଉତ୍କଳର ସଭ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ତର ସରକାର ନି ଅଧିକାରୁ କଟକର ବାଣ ୫୯୦୯ ଅର୍ଥାତ୍ ଉତ୍କଳର ସରକାର ଓ କର୍ମ ୧୦୭ ଦେ ସର-କାରୀ ସଭ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । କଲେକ୍ଟର ଯାଦେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଦୁର୍ଲଭକରଣ ସଭ୍ୟଜିତା ଦେବରକାରୀ ସଭ୍ୟମାନେ ସରକାର ନିୟ-ମିତରୁପେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ଏକ ସଭ୍ୟମାନକର ଉପସ୍ଥିତ ସଭ୍ୟା ସାଧାରଣରୁପେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉଣାଥିଲା । ସରକାରୀ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ତେଅନମାନ ସଭ୍ୟା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଅନୁମୋଦନ ଏକଥା ଘାଟକର କୃତ ଉତ୍କଳ ହେଲା । ଦେ ସରକାରୀଲେରେ ଯେବେ ଅଧିକା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏପ୍ରକାର ଚୁଟି କରବେ ତେବେ ଅଭିଶାସନ ପ୍ରଣାଳୀ ନିୟା-ଦ୍ୱାର ଅର୍ଥ କ ଉପକାର ଦେବ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ ହେବ ହୋଇ ଅପେକ୍ଷା ଯୋଗଦା ଦେଖାଦେବା ଉଚିତ । ଯାହାର ଏପରି କରୁ-ତର କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରତ ଅଣ୍ଡା ନାହିଁ ତାହାର ଉପସ୍ଥା ଦେବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଶାଖା ଦେଲେ ଯେଉଁମାନ-କର କାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ ଅଗ୍ରତ ଦେବ କଲେ-କଟର ସାଦେବ ସେମାନଙ୍କୁ ଶୋଇ ବାଦା-ଇବର ସଭ୍ୟମତ ପ୍ରଦାନ କରବେ ।

ନିମନ୍ତେ ।

ସାଧାରଣର ଅଭାସିଲକ ସାଦାସ ନିମିତ୍ତ ଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବାଳ ଗ୍ରାସ୍ତ ହୋଇ ଅଛି ଯଥା—

ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣମୋହନ କେବର୍ତ୍ତୀ କଟକ ୫୭୫ ପଦ୍ମହାର ମୋଟ

୩୦ ୫୭୫

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଅସମାପିତ ଓଡ଼ିଆ ବୃତ୍ତେଶ୍ଵରୀମତ ଇଂରାଜୀ ମାସିକ ପତ୍ରିକାର ୩୫ ଓ ୩୬ ସଂଖ୍ୟା ଯା ପାଠକାର ବୃତ୍ତେଶ୍ଵରୀ-ସହର ସ୍ଵାକାର କରୁଅଛୁ । ଶ୍ରୀମତୀମାନଙ୍କ ପତ୍ରିକାପତ୍ର ପଢ଼ିବାରେ ସାହାଯ୍ୟଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ଯେ ପତ୍ରିକା-ପତ୍ରରେ ସେମାନେ ଶ୍ରୀମତୀମାନଙ୍କର କଳ୍ପ ଶତକପତ୍ର ପଢ଼ିବେ ।

ଶ୍ରୀ କେଶବ ଦାସ ନାମକ ଜଣେ କାବ୍ୟଜ୍ଞ କେତେକଦିନ ହେବ ପୁସ୍ତକ ଆସି କାଠିଆପାଠୀ ନିଶ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥିତ କରୁଛନ୍ତି । ଏଠା ଉପକାର ସେ ଅପଣା ଜନ ବ୍ୟୟରେ ଶ୍ରୀ ଉପାଧ୍ୟାୟ ସିଂହଦାସଙ୍କ ପତ୍ର ପଢ଼ିବାରେ ଲୋକଙ୍କର ଅବେକ ଉତ୍ତୋଷକକ ନିମନ୍ତେ କରୁଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ପୁସ୍ତକର ଦେବ ମନୋହରୀଙ୍କ ଦେଖି ନେଲେ । କେତେକ କଳ୍ପ-କାବ୍ରି କାବ୍ୟଜ୍ଞ ପ୍ରଣାମୀ ଘାଟକାରେ ସେ କଲେ ଅସ୍ମେ ଅପମାନକ ଦ୍ଵାରର ଉପାଧ୍ୟାୟ, କେତେକଦିନ ଅପମାନ-କବୀରୁ କି କେହି କି ? ମାତ୍ର ଅପମେ ଅପମାନକ ନିମନ୍ତେ କରୁଥିବା ଅପମାନକର ଅର୍ଥନା କରୁଥିବା ଅମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ତହିଁ ନେବାର ଉପର ନୁହେଁ । ଅପବନ ଅପମାନରେ ଅମର ଶମା କରନ୍ତୁ । କାବ୍ୟଜ୍ଞଙ୍କର ଏପରି ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଦରୁଣ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ଅଟେ ।

ଅପମାନୀ ରୁଧିକାରୀରୁ ଏଠା ଦେବାନୀଅପାଳର ସହାୟତା ହେବ । ତନ୍ତୁ ଯୋଗଦେଇ ଏହେତୁକାରୁ ଉତ୍ତମିତରୁପେ ପ ୧୦ ଶିକ୍ଷା ହେବ ।

ଅପମାନୀ ପୁସ୍ତକର ସାହାଯ୍ୟ ଉପର ଯୋଗଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ ହେବ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଉତ୍କଳମଣିଙ୍କୁ ଅସେଷର ଓ ଫକୀର ମନ ଉତ୍କଳପତ୍ରରେ ଏ ଦୂରଦର୍ଶୀ ଯୋଗଦେଇ ଉତ୍କଳ ଅସେଷର ଉତ୍କଳପତ୍ରରେ ଉତ୍କଳୀର ଯେଉଁ ଅନୋଦନ ପରିପଦ ଦୋର ଦାଦା ମଞ୍ଜୁ ଉପର ଏଠା ଅସେଷର— ଉତ୍କଳପତ୍ରରେ ମାସିକ କେତେକ ଟ ୧୨୫୦ କା ଓ ପୁସ୍ତକ ଦାଲେଖରେ ଟ ୧୦୦୦ କା ଲୋକାର୍ଥ ହିତ ହୋଇ-ଅଛି ଏବଂ ବାହୁ ଉତ୍କଳମଣି ଏଠାରେ ନିମନ୍ତ ହୋଇ-ଅଛି ।

କାବ୍ୟକଳ୍ପକାରେ ରୁଦ୍ଧପତ୍ର ପାଠକରୁଁ ସେ କାଲେଖର ପତ୍ରପତ୍ର ଏବଂ ମୋପତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶା, ଯେଉଁ ଅଭିଯୋଗ ପାଠକାଦିକର ଲୋକ ଏପମାନରେ ନିମ୍ନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକାରୁ ଅବସରହେଉଁ ସେ କାଲେଖର ପତ୍ର-ପାଠକର ହେତୁକଦେବା କାରୁ ଉତ୍କଳମଣିଙ୍କ କୋଷ ଉପର ଦିବ୍ୟ ଯୋଗଦେବା ପତ୍ର ଦାଲେଖ କେ ମନମତ ହୋଇଥିବାରୁ ତାହା ମନମତ ଏବଂ ବସ୍ତାବଦିକାଦାସ ସେ ଅଭିଯୋଗ ଦେବକର ପ୍ରାଣିମାନଙ୍କେ କାରୁ ସେନିକର ପୁସ୍ତକ କରଦେଇ ଅଛି । କାବ୍ୟକର ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ଅଟେ ।

କଲ୍ପକଳା ଗୋଷ୍ଠୀ ।

କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରପତ୍ର କମିଶ୍ଵର ସିଂ ସେ ସମସ୍ତ ସାଦେବ ଅନାମକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଷ୍ଠୀର ମେସର ଲେଖକୁ ସାଦେବକ ପରପତ୍ର ଗାନରେ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିମନ୍ତ ହେଲେ ।

କେଶବ ଦାସଦାସକାରୁ ଅପମାନକ ଲେଖ ପୁସ୍ତକଦେଖେ ଶ୍ରୀମତୀ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି କଣ୍ଠ ଏଠା ସେପତ୍ରମନ-ଧର ତା ୧ ଉପକାର ଉତ୍କଳୀରେ କାବ୍ୟକ ହେଲେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ସ, ସି, ସିଂହ ସାଦେବ କେଶବଦା କେଶବ କେ ସେ ଅପମାନକ ମନୋହର ନିମନ୍ତ ହେଲେ ।

ପୁସ୍ତକର ମନୋହର ତେଃ ମାନକ୍ଷେତ୍ର ଓ ତେଃ କଲେକର କାରୁ ମନୋହର କଳ୍ପକଳା ଦିଗ୍ଵାସେଶୀ ମାନ-କ୍ଷେତ୍ରକ ସମତା ପ୍ରାପ୍ତହେଲେ ।

ଶ୍ରୀ ସି, ସେ, ଏଲ ମିତଳକର ସାଦେବ କରୁଥିବେଶୀର ଏକପିସ୍ତକର ଉତ୍କଳପତ୍ର ପୁସ୍ତକ ଉପକଳରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ।

ମାତୃଶ୍ରୀ କେଶବ ଓ ଟ ମାନକ ମଧ୍ୟରେ ପତ୍ରକଳ୍ପ ଅବଶ୍ୟକ ହେବାରୁ ତହିଁ ନିମିତ୍ତ ପତ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସନ୍ନ । ମନୋହରୀରୁ କଳ୍ପକଳା ପ୍ରସନ୍ନ ମୋନାମାନକରେ ୧୮ ମାଣ ଚୁମ୍ବି ସରକାର କଣ୍ଠ କରଦେ ବୋଲି ଉପାଦାନ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଠାର ମନୋହର ପ୍ରକାଶ ଯେ ପତ୍ରକଳ୍ପରେ ତଦାବତମାନ-କଳ୍ପକଳା ଯେ ମାନୋହର ପାଠକରେ ଉପକଳମାନ-କର ଯୁକ୍ତ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଏହାରେ ଉତ୍କଳପତ୍ର ପ୍ରାୟ ସାଦେବ ମନୋହର ଅଛି । ତଦାବତମାନେ ଏକ-ଏକ ସୁତରେ ତହିଁ ଅବଶ୍ୟକ କି ଏ ଦୂରସ ଯେକଳ ଅପତ୍ର କର ତଦାବତରେ ପୁଣି ଉତ୍କଳପତ୍ର । ଏଠା ମାତ୍ର ତା ୨୮ ଓ ୨୯ ଉପକଳକରେ ଉତ୍କଳ ଯେ ୨୮ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ହୋଇ ପାରିଥାଏ । ଗୋଷ୍ଠୀକରେ କି ୧୫୦ ଟ ଟ ୨୮ ଶ୍ରୀ ସରଦାର ଓ ଅନ୍ୟତରେ କି ୫୦ ଟ ଟଦାବତ ମନୋହର । ଉପକଳକରେ କୋଷିଣି ଶ୍ରୀ ହୋଇପାରେ ସାଦେବ ଅପମାନ । ଏହାକାରୁ ଯେ କେତେକଦିନ ସାଦେବ ଦାସ ଦାସ କଲ୍ପକଳା ଏବଂ କଲ୍ପକଳାରେ ଏକ ଉପକଳ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏବଂ ନିମିତ୍ତ ଦାସୀ କିଏ ।

ରାଜା ସମ୍ବାଦ ।

ଏଠା ମାନୋହର ତା ୨୭ ଉତ୍କଳ ପତ୍ରକାର ତନ ସରଦାର ସେ ଏ ଅଧିକରେ ଅଧିକ ପ୍ରଶଂସାରେ ପତ୍ରକ ଓ ଦୁହିଁ ହୋଇ ଏବଂ ତନ୍ତୁ ସେପରେ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରାୟ କ ହୋଇ ଦୁହିଁ ହୋଇ ଅଛି । ଏହି ନିମନ୍ତେ ଏଠା ପତ୍ରକଳ୍ପ କରେବ ତା ୨ ଉତ୍କଳ ଅପେକାରୁ ସକାରୁକ ହେବଅଛି ।

ଏଠା ଅବଶ୍ୟକୀୟ ନିମ୍ନ ମନୋହର ଯେଉଁ ଉତ୍କଳ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅପମାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ତାହାର ଅଧିକ ମନୋହର ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ । ଏଠା ମାନୋହର ଗୋଷ୍ଠୀଅପମାନ ସମସ୍ତର ସୁପତ୍ରକାଳ ମନୋହର ଉତ୍କଳ ଅପମାନ ପତ୍ରକଳ୍ପ କର କେଶବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକାଶ କରପାଠ ଉତ୍କଳ ଓ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅପମାନ ପ୍ରକାଶ ପତ୍ରକ ହିତର ହେଉଁ ପତ୍ରକଳ୍ପ କେତେକ ଟ ୫୦ କା ପତ୍ରକରେ ଟ ୫୦ କା ଦେବାର ଅପେକ ପ୍ରକାଶ କରପାଠ ଅଛି ।

ପତ୍ରପତ୍ରକଳ୍ପକଳା ।

ସମାଲୋଚକ ମହାଦାସ—ଗାଧିକାରେ ଅନେକ ବର୍ଣ୍ଣାଶ୍ରମି ଓ ଅସମ୍ପଦ ଶକ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟୋଗ ଦେଖି ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ ପୁସ୍ତକ କର୍ମରୁକି ସାଧ-ଧାନ କରବା ନିମିତ୍ତ ଲେଖିଥିବାରୁ ଅଧିକ-ମାନେ ତାହାକୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ପତ୍ରପତ୍ରକଳ୍ପ କେବଳ ସାଧାରଣଜଗତରେ ନ ଲେଖି କେତେକଦିନ ପୁସ୍ତକ ଦେଖାଇ ଦେଇ-ଥିଲେ ଅଧିକ ଉତ୍କଳପତ୍ର ଦୋରଥାନ୍ତି । ଉତ୍କଳ-କରୁ ଏଥିରୁକରୁ ଉତ୍କଳ ଦେଖିଲେ ଅଧିକମାନଙ୍କୁ ଅନୁଗ୍ରହପୁସ୍ତକ ଜଣାଇଦେବେ ।

ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳପତ୍ର—କଳ୍ପ ସତ୍ୟରେ 'କଲ୍ପ-କିଏକ ସୁଲ ଶିଶିକ ପ୍ରକଳ୍ପର ଗାଧି ସମାଲୋ-ଚନା ପୁସ୍ତକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଉକ୍ତ ସୁଲପିଲ ଏକ କାହାଳ ଅଭିଭାବକମାନେ କେବଳ ପାପାଗୁଣ ଅଧ୍ୟୟନ ଶ୍ରୀମାନେ କି ଏକାକେ-ଲକେ ନିଶ୍ଚିତ ! ଗୋଷ୍ଠୀ ସୁଲକୁ ଏପରି ନିଜାକରବା ଏକ ଉତ୍କଳ ପାଠକ ସମଦାସ ବାବୁକୁ ଦୋଷଦେବା ଅଧ୍ୟାୟ । ଉପକାର ବାବୁ ପ୍ରଶଂସନାପୁସ୍ତକେ ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ ତଳା-ଭିତ୍ତିକା ତାହାଙ୍କର ଦୋଷ ଦେବାରୁ ସମ୍ପ-ପ୍ରେରକ ଅନୁମାନ କରୁଅଛନ୍ତି କି ସେ ଶାନ୍ତିକପୁସ୍ତକ ପରି କଲେକିଏକ ସୁଲରେ ଗାଧି ଶିକ୍ଷା ଦଅନ୍ତି ନାହିଁ ବୋଲି ପ୍ରକଳ୍ପକେଶବ ତାହାଙ୍କରୁପରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ପ୍ରକାଶକୁ-ରରେ ଅସଣା ଅନୁଭବ ଉପ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ।

କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପୁସ୍ତକ— ପୁସ୍ତକର ଅଧ୍ୟାୟର ସମସ୍ତକୁ ଜଣାଅଛି । ଯେଉଁ ଶ୍ରେଣୀ ମୋକଦ-ମାନରେ ତାହା ଉତ୍କଳ ସେହି ମୋକଦମାନରେ ସାଧକୀ ପ୍ରମାଣ କି କଲେ କେବଳ ସତ୍ୟ-ସତ୍ୟକାର ଫଳ ହେବ ନାହିଁ । କେଶବର ମୋକଦମା ଦାବର ଥିବା ସମୟରେ ସତ୍ୟ-ପତ୍ରରେ ଉତ୍କଳ ସମାଲୋଚନା ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନିପାରେ ।

ପ୍ରୋତ୍ସାହପତ୍ର ।

ପତ୍ର-ପତ୍ରକଳ୍ପ ମନୋହର ନିମନ୍ତେ ଅପ୍ରେ-ମାନେ ଦାସୀ କୋଡ଼ୁ !

ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍କଳବାସିନୀ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମାପେଷ୍ଠ ମହାଶୟ !

କୋଷିଣି ସଦୟରେ ଅପ୍ରେ ସମାଦବାହିକା ପାଠ କରୁଁ ଦେଖିଲୁଁ ସେ ସେଥିରେ "ବାହି ନାତ ଓ ବାସ୍ତୁ ନାତ" ବୋଲି ଗୋଷ୍ଠୀ ସମାଲୋଚକ ଉତ୍କଳ ପତ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରୋତ୍ସାହପତ୍ର ମୁଖରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ସମାଦପତ୍ରରେ କୋଷିଣି ଉତ୍କଳକଳ୍ପ ପ୍ରକଳ୍ପ ତମା ତ୍ରେ ନିଅ ଶକର ଥିଲେ ସାଧାରଣର ମନ, ପତ୍ରକା ପାଠି ସେହି ଅପ୍ରସନ୍ନ କୁଏ, ଅମ୍ ମନ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି କରବାକୁ ସେ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଅଦେବାପାନ୍ତି (ସାଦାକ କମଣ୍ଡ-ଦୁଇ ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲେ) ପାଠ-କର ଜାଣିଲୁଁ ସେ ଅଜ ବାହି ଅଧିକମାନଙ୍କ ଦୋଷକୁ ହିନ୍ଦୁମାନ କରୁଁ ଦୁଇସପ୍ତାହର

ହୋଇ କପର ଅବନତିକୁ ଲଢୁଅଛି ସେହିପରି
ଉକ୍ତ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଅଙ୍କିତ ହୋଇଥିଲା ।

ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଯେତେବେଳେ କି
ଦେଶର ଓ ସମାଜର ବିଷୟ ମଙ୍ଗଳ ସାଧୁର
ଦେଖୁଅଛି, ସେପୁଲେ ଏହିପରି ସମାଜକ
ପ୍ରବନ୍ଧମାନ ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ, ସମାଜର ଉତ୍ତର
ନ ହୋଇ ଯେ ଅପରାଧ ଦେବ ଏକଥା
କେଉଁ ମୁଖି କହବ ? ଏହିପରି ପ୍ରବନ୍ଧ ଖଠ-
ରର ସେଥିପାଇଁ ଯେ ଲେଖକପ୍ରତି ଉପୁ
ଦେଖାଇ ଖଜୁଡ଼ିପୁ ଦେବା କେବଳ ଅମଳଖ୍ୟର
ଦାର୍ଯ୍ୟ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ—“ ଦକକଥା
କହିଲେ ଗୋପାଳଙ୍କ ହାତ ଜଳେ ”—ସ୍ତ୍ରୀ
ପାନ, ଲମ୍ପଟତା, ବ୍ୟସନ, ପ୍ରଭୃତି ଅପରା-
ଧମାନ ପ୍ରମୋଦ ସମସ୍ତ ଅର୍ଥ ପାତ୍ରର ଉତ୍ତର
ଦାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ ଏହିପରି ଦାର୍ଯ୍ୟମାନ କର
କେବଳ ଅଖ୍ୟାରି ଓ ବଳଙ୍କ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି
ଲହ ନାହିଁ ପଶ୍ଚିମରେ କହୁଅଛନ୍ତି “କୋମ୍ବୁ
ରପସରା” ଯେତେ ସମସ୍ତକଠାରେ ଲାଜ
ପାଇବାକୁ ହେଲ, ତେବେ ମୂଲ୍ୟ ଆଉ କି ?

ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ସେ ଅମଳକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
କେବେକି କିମ୍ପା ନବ୍ୟବରର ବାବୁ ନାମଧାରୀ
ଉତ୍ତରବରକ ମନରେ ଉତ୍ତରକାର ହୋଇଥିଲ,
ସେପରି ଉତ୍ତରକାର ହେବାରେ କିଛି ଅସ୍ତେ
ସାଧ ନାହିଁ । ସମାଜ ସମ୍ବରଣ କରବାପାଇଁ
କହିଲ ହୁଏତ ସାଧନରେ ସେହିମାନେ ବୁଝ
ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତେ, ସେମାନଙ୍କୁ ସେ
କିଛିପୁରେ ସାଦାର୍ଯ୍ୟ ନ କରି ଭାବାର ମୂଳକୁ
ଅଣା ରାଜିଦେଇ ଉତ୍ତରକାର ଓ ପ୍ରାଣସାଦୃଶୀ
କରଦେବା ଅମଳକଙ୍କର କେବଳ ଅର୍ଥ୍ୟକୁଳର
କୁଳାଙ୍ଗାର ହୋଇ ପଶ୍ଚିମ ଦେଖା ଛଡ଼ା
ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ । ଛାଡ଼ ।—

ବସୁ ପୁସ୍ତକ }
୩୧/୫/୦୭ } ତମ୍ଭେ ମଧ୍ୟସ୍ତୁ

To THE EDITOR OF UTEAL DIPIKA,
SIR,

Thanks for your publishing my last
letter. It is no small encouragement
to a lunatic to see that his wild
thoughts are acceptable to the editor
of a newspaper. I don't believe
I am a lunatic, but some people say
I am one. I once had a discussion
about the Juggernath Temple case

with a European gentleman who is
considered one of the most clever
men in India, he called me a lunatic.
I challenged him to a discussion by
correspondence and we had a long
correspondence. At last this gentle-
man admitted I was right and he
remarked to a friend of mine that he
thought I was an exceedingly clever
fellow. Thus I came to consider
myself a lunatic.

I don't like any thing second hand.
A second hand book I don't care
to read because it comes tainted in
marginal pencil notes with the views
and ideas of its first reader, just as
a second hand wife imbibes the views
of her first husband. For the same
reason I don't believe in second
hand opinions and feelings general,
popular or individual. By second
hand opinions I mean the opinions
and feelings of some men as reported
by others. If you tell me that the
present suit regarding the Temple of
Juggernath is very popular with the
Hindu community I won't believe
your report; that would be against
the rules of the asylum of which
the lunatic is an inmate. I would go
and mix freely with the people so as
they may throw off all reserve and
communicate to me their views and
feelings in the matter. Owing to my
dislike for every thing second hand
I have got into the habit of picking
up in my morning and evening walks
little bits of torn paper that lie in the
streets and about the houses of men.
I always buy the contents of waste
paper baskets because these enable me
to learn directly the views and feel-
ings of the authors of the torn ma-
nuscripts contained in such baskets.
I compare the views and opinions dis-
closed in the tattered contents of
waste paper baskets and those express-
ed in the resolutions, letters and des-
patches written for the public or for
Government, and the result of such
comparison is always grateful to me.

I put all my collections in a box
which I have labelled as "Hodge

podje box". The collection consists
of torn letters, stray leaves of books,
portion of documents and all odds
and ends of lazy and busy literature.
It is no small task to make these odds
and ends fits into one another, it
resembles the task of adjusting the
several parts of a Geometrical figure
in a Chinese puzzle. I give you
Mr. Editor the contents of some of
my valuable documents and leave it
to you and to your readers to make
these odds and ends fit into one
another.

No. 1 is a portion of a printed leaf
evidently from a book found in the
grand trunk road to Khordab,
it contains; the following "Policy
indeed would suggest that the
remembrance of the former rank
and power of his family should, as
much as possible, be obliterated
from the minds of himself and
of all the natives of the districts;
at least that no positive measures
should be taken tending to keep alive
the impression of his high rank and
political consequence, and that it
should be made an object to confine
as far as practicable the veneration
felt by natives towards the person
of the descendant of their ancient
sovereigns, to his office and situation
as Superintendent of the peculiarly sa-
cred and celebrated temple of Juggernath".

No. 2 is a manuscript found near
the Lal Bagh gate. It runs thus
"As far as the question of strict
right is concerned, Government has
determined that the Rajah cannot
claim under any regulation or order
to engage on any more favorable
terms than as a Zemindar at a fixed
and comparatively easy Jumma, with
reference to the ordinary principles
of assessment. It may be added that
the family, it is believed, have long
ceased to expect that they will ever
be readmitted to the possession of
of the estate on such highly favored
terms as alone would render it worth
their having. The arrangement

suggested for their support and maintenance in the letter regarding Lemba is sufficiently liberal, and combined with the pecuniary and other advantages resulting from the Superintendency of the temple must entirely preclude all just ground of complaint"

No. 3 is the cover to a bottle of whiskey received from No 5 Bank-shall Street Calcutta. The contents are "I am indeed to suggest that this object may be attained without putting the (the original is torn here) in possession of Khordah, relinquishing to him the Zemindar's allowance or Malikana of 35 per cent on the rental which under the orders of the (original torn) was found as the minimum rate for the Zemindars of these provinces and resuming per contra the personal allowances of (original torn) Rupees and the donation to the temple The Raja therefore would not demur to an arrangement by which he would be a considerable gamer."

No. 4 is a manuscript. I don't remember where I picked it up. It runs thus "But it is to be borne in mind that he has been entirely uncontrolled and has been led to regard the temple as a sort of private property."

No. 5 came to me as cover to a pair of boots from Parliament Street London. It contains these words "An act of legislation, the repeal of an act cannot affect the rights and interest of the Raja to the management of the temple."

No. 6 is a page from manuscript copy of what seems to be a revised edition of the Holy Bible. This page is headed "hard swearing."

The contents of the first page are as follow. I don't quote verbatim but give the purport in my words. I swear that the Raja is a trespasser in the temple, he has no business to be there, that he is about to run away with the bricks and mortar in the temple.

The contents of the second page are I swear that the God Juggernath invoked my aid to save him and his endowments from the act of misappropriation and sacrilege by the Rajah.

The contents of the third page is a drawing. I am not an artist and cannot paint the picture but I shall describe it as well as a lunatic's pen can do the work of the artist's pencil. The Rajah is seated in an attitude of devotion before the idol Juggernath, a police man seizing by his left arm and a large crowd attacking the Police man, having evidently come to the rescue of the Rajah.

Now Mr. Editor I believe all the above including the picture are by the same auction, may not be the same natural person but at least they are by the same juristical person. If you ask me why I believe this I simply answer because I am

A lunatic.

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ମୂଲ୍ୟ ସମସ୍ତା ଅର୍ଥ	କଟକ	ଅଗ୍ରମ	ଟ ୩୯
ମଦରା ସମସ୍ତା	ପଣ୍ଡା		ଟ ୩୯
ବାବୁ ମଧ୍ୟକାଳ ମହାନ୍ତ	ମୁଦା		ଟ ୩୯
ପୁରୋହିତ ଦାସ	କଟକ		ଟ ୩୯
ପଦ୍ମନାଭ ଦଶିନ	ପାଟଣା		
	ଅଗ୍ରମ ଓ ବଜାୟ		ଟ ୫୩
ବାବୁ ବୃନ୍ଦାବତୀ ଦାସ	କଟକ	କଲ୍ୟାଣ	ଟ ୨୯
ବୃନ୍ଦାବତୀ ମହାନ୍ତ			ଟ ୨୯
ବଳଦେବୀ ଦାସ		ଅଗ୍ରମ	ଟ ୨୯
ବେନୁମୋହନ ଦାସ			ଟ ୨୯
ଭାବୁର ବିବାହ ସାହେବ			ଟ ୨୯
		କଲ୍ୟାଣ	ଟ ୨୯

ବିକ୍ରୟ ପତ୍ର ।

କରପ ! କରପ ! !

ଏ ନଗରରେ ପ୍ରାୟତଃ କଳହାସ ଅଛି ପରସ୍ପର ଓ କଠିନ ରେଫ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଯୋଦ୍ଧା ଏବଂ ତାଙ୍କର ନିକଟ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଉଦ୍ଧୃତ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି-ସେଇ ଟ ୦/୮ ଲେଖାଏ । ଯେଉଁମାନେ ସର୍ବଦା ବିଶିଷ୍ଟ ସେମାନେ ବାବୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପଣ୍ଡିତଙ୍କଠାରୁ ଏକାବେଳେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ

ଟିକଟ ବିଶିଷ୍ଟ ଆବଶ୍ୟକ ମୂଲ୍ୟ ଦୋକାନକୁ ପଠାଇ କରପ ଆଣିଲେ ଅଧିକ ସୁବିଧା ଦେବ ।

(କୋଠା ବିକ୍ରୟ)

ଆମେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛୁ ଯେ ଏହି କଟକ ନଗରର ମୂଳମାନୋରୋକ୍ତକାଳରେ ଅମୂଲ୍ୟ ନିଜ ଖରଦା ବୋଠାକୁ ବିକ୍ରୟ କରିବୁ ଉତ୍ତର ମୂଲ୍ୟ ଅନୁରୋଧକାରୀ ଟ ୨୦୦୦/୧୦ ଉକ୍ତ କୋଠାରେ ଥିବା ବାସନାସହିତ ବ ୧୮ ଖର ଅଠରୁଗରୁ ଘର କୋଠାର ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ ଓ କାନ୍ଥମାଳ ପଥରର ଅଟେ ଅଗଣା ପତ୍ତା ସମ୍ମୁଖରେ ପୂର୍ବ ସଦରଦରୋଜାରେ ପଥରର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅଛି । କୋଠାଟି କମିଶନାରୀ ଓ ପଲିସୀ ଅଛି ସାମନା କମିଶନରେ ବରିଷ୍ଠ କଲ୍ୟାଣ ପାଲ ପାରେ, କୋଠାଟି ସଦର ସମ୍ପଦ ଉପରେ କରେଣ୍ଟ ନଦୀ ଆଦି ଖୁବ୍ ନିକଟ, ଶ୍ରୀ କମିଶନର ସାଦେବକ ଦୂରକୁ ଲଗିଅଛି, ଉତ୍ତମ ପଦନ ଖାଇବାର ଜାଗା ଯାହାଙ୍କର ନେତାର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଷୟ ବୁଝିବାକୁ ହେବ ସେ ଅମୂ-ଠାକୁ ପତ୍ର ଲେଖିଲେ କଲ୍ୟାଣ କଲେ ଆସିଲେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଜାଣି ପାରିବେ ।

୨୫/୩/୧୭ } କୋଠାଅଧିକାରୀ
 ମୂଳମାନୋରୋକ୍ତ }
 କଟକ } ଶ୍ରୀ ସୁକୁମାର ଦାସ

କଟକ ଭିକ୍ଟୋରିୟା ଉଦ୍ୟାନର ହେତା ।

ରାୟ ବିଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡା ବାହାଦୁର	ଟ ୧୦୦୦
ଶ୍ରୀ ମହାଶୟା	ଟ ୧୦୦୦
ଶ୍ରୀ ରାଜା	ଟ ୧୦୦
" "	ଟ ୧୦୦
" "	ଟ ୧୦୦
" "	ଟ ୧୦୦
" "	ଟ ୧୦୦
ବୌଦ୍ଧ୍ୟ କାଶୀନାଥ ଦାସ	ଟ ୧୦୦
ବାବୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପଣ୍ଡା	ଟ ୧୦୦
" ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ବୌଦ୍ଧ୍ୟ	ଟ ୧୦୦
" ଦକ୍ଷିଣେଶ୍ଵର ଦୋଷ	ଟ ୧୦୦
ଶ୍ରୀ ରାଜକର ରାୟ ମୟୂରଭଞ୍ଜ	ଟ ୧୦
ବାବୁ ଭୂଗାଧିପାୟ ଉଦ୍ଧୃତ	ଟ ୧୦
କଟକ ମିଶନସୋସାଇଟି	ଟ ୧୦୦
କଟକ ଜୁଭିଲ କମିଶନର ସମ୍ପ୍ରଦାନ ଦେବା-ମଧ୍ୟରୁ ସାମୟିକ ଉତ୍ସବର ବ୍ୟୟ ନିବାରଣ ପାଇଁ ଅବଶିଷ୍ଟ	ଟ ୮୫୦

୧୦୦
 ୧୧୦୦

ଉତ୍କଳ ଦ୍ରୁପଦ୍ୟ ।

ବେଦାଧିକାରୀ କବିଙ୍କ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମୀନା-
 ଶୟନ ପୁସ୍ତକ ସେବାରେ ଶେଷଯୁକ୍ତ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ
 ସେଗରୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି ।
 ଗତ ଭଗବତ୍ପନ୍ଥରେ କୌଣସି ଶ୍ରେଣୀ ଅସେବ୍ୟ
 କ ହୋଇ ଫେରସିବାକୁ ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ ।
 ସେଗରୁ ମୁକ୍ତ ପାଇବାକୁ ବାଞ୍ଛା ଯେତେ ଧର୍ମକୁ
 ଥାଏ ତେବେ ତାହାକୁ ସେଗରୁ ବଦଳି
 ତୁଣ୍ଡାଗରେ ଅତି ଅନୁକମ୍ପାରେ ଅନୁକମ୍ପ-
 ନାରେ ତୁମକୁ ଅସେବ୍ୟ କରିଦେବ । ସେ
 ଅନେକଲୋକଙ୍କୁ ଅସେବ୍ୟ କରି ଅନେକ
 ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ବୃତ୍ତ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ଯଥାଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ମୁଦ୍ରିତ
 ଓ ବକ୍ତୃ ଦେଉଥିବା ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁସ୍ତକମାନ-
 କରୁ ମୂଲ୍ୟ ଜିଣା ଦୋଇଅଛି । ଯଥା;—

କାହାଳାବେଶ ନାଟକ	ଟ ୦ ।
ପ୍ରେମଲତା (ଗାଥା)	ଟ ୦ ୪
ଗୁରୁଯାତ୍ରୀ ମ ଗ୍ରନ୍ଥ	ଟ ୦ ।
” ୨ ଯୁ ଗ୍ରନ୍ଥ	ଟ ୦ ।
” ୩ ଯୁ ଗ୍ରନ୍ଥ	ଟ ୦ ୪

ମେଦୁରୋଗ ।

ଋଷଭାମଂଷରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନୀ ଯଜ୍ଞଶାସ୍ତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦି-
 ତ୍ତି ଦେବ । ତୁମକୁ ପ୍ରମେଦବ୍ୟାଧି ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ
 ଅତିମତ୍ତ କରିଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଭୀମାର୍ଥ ଗୌ-
 ଶବରବାର ଉଚିତ ନୁହେଁ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ
 ସବାସେ ଖାଦ୍ୟର ମାୟୁ ଯତନାତ୍ମକ ନୁହେଁ ।

ଏହି ଉଚିତ ଯତନରେ ଏକପ୍ରକାର ସେବା
 ଦଲେ ନୁହଇ ସେମାନଙ୍କ ଏକ ଭାଗ ବୃଦ୍ଧ ପ୍ର-
 ତିଲେ ପୁରୁକଲକ୍ଷେଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସେବ୍ୟ ଦେବ ।
 ଯେଉଁମାନେ ଅସେବ୍ୟ କ ଦେବେ ନିସ୍ତପ
 ବହୁଅର୍ଥ ଏ ଦ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗୀ
 ହୋଇ ଲାବକର ଶେଷପଦ୍ମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
 ଶରୀର ପୁରୁକଲରେ ପରଶା କ ଦେଲେ ଆଉ
 ସ୍ଥିର ନାହିଁ ଅନେକ ସେବା ଅସେବ୍ୟ ନା
 କର ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
 ଅଦମ୍ଭରେ ପୁସ୍ତକାଦାରେ ପ୍ରକାଶ କ ଦେବ
 ତୁମକର୍ତ୍ତା ଅଦେଇଯୋଇ ନିମ୍ନର ଭବନରେ
 ସି, ବେ, ସମ୍ପ ବଞ୍ଚାନାଦାରେ ଏକ କଟକ

ଦରଦାବକାର ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ପୁସ୍ତକାଦାରେ
 ଏହି ଉଚିତ ଭବନରେ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସି-
 ଯକୁ ଟ ୨୫ କା । ପୁରୀର ଓ ଡାକଖର୍ଚ୍ଚା ପୃଥକ୍ ।

ବାଲିକାଗଳ ।

ଇଲଲିଖିତ ଶସ୍ତ୍ରା ଦରରେ ସଦର କଟକ
 ତୈୟିସ୍ତ ବକାର ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସମ୍ପଦ
 ବସା ନିକଟେ ବାବୁ ଅର୍ଥବହୀର କର ବଞ୍ଚାନାକ
 ଦୋକାନରେ ବକ୍ତୃ ଦେଉ ଅଛୁ ଯଥା—

୧୭ ପୈ	୩୫	୧୨୮	୯୯୦
୧୮ ପୈ	୩୭	୧୩୫	୯୯୦
୧୯ ପୈ	୩୮	୧୪୨	୯୯୦
୨୦ ପୈ	୩୯	୧୫୦	୯୯୦

ବେପାରମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ଏକ-
 ଚକରେ ରୁ ମ ବା ଅଧିକ କିଛି କରିବେ ଅତ୍ୟନ୍ତ
 ପୁଲକ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବୁ । ମୂଲ୍ୟ ନଗଦ ।

ଶାସ୍ତ୍ର ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସମ୍ପଦର
 ଚକ୍ତୁରବଜାର ବସା ନିକଟେ ଅନୁମାନକ
 ଦୋକାନରେ ତନରବୋଗୀ ଓ ବନଜ ଓ
 ରେସମାର୍ତ୍ତରେ ଲୁଗା ଓ ଷ୍ଟେସନାରୀ ଓ କଳି-
 ବଜା ଲମ୍ବାସାମାନ୍ୟ ଭବନରେ କ୍ରୟ ଅଛୁ
 ତାହା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଦଳ
 ଅଛୁ । ଚନ୍ଦ୍ରର ଆଉ କେତେକ ଫେରସ୍ତ
 ଚିନସାଧୁ ଭବନ ସବାସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ
 ତାହା ନିମ୍ନ ଗ୍ରାମରେ ଲେଖାଗଲା ଯାହାକର
 ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ହୁଏ ଦୋକାନରେ ଅନ୍ତେ-
 ପିଣ ଦଲେ ପୁଲକ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
 ପାରିବେ । ଏହଜ୍ଞା ଅନେମାନେ ବଲେର ଶ୍ରୀତ୍
 ବକ୍ତୃ ସବାସେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖି-
 ଅଛୁ । ଦେହ ଶରୀର ବଦଳକୁ ରହିଲେ ତାକୁ
 ବକ୍ତୃ ବଦଳିବ । ସତ୍ତ୍ଵେ ଶ୍ରୀତ୍ମାନ ବକ୍ତୃ
 ଦେବା ଯଦ୍ ଅପଣା ମଜଲସ ସବାସେ ବଜା
 କ୍ରୀଣା ଭେଦେ ଏକ ସଂସ୍ତ ଯଦ୍ ବଜା ଟ ୪୯
 ବସାକରେ ବଜାକରେ ପାଇ ପାରିବେ । ମାତ୍ର
 ତାହାର ଶ୍ରୀ ଶୟଳକର କାର ଗାଏ ଉପରେ
 ଧୂତ । ଶ୍ରୀ ଦେଲେ ଶ୍ରୀତ୍ମର ପୁସ୍ତକ ମୂଲ୍ୟ ଚାକ୍
 ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ଉପସିଦ୍ଧ ।

ସରଳ ସେବଣା ୦	ବାବୁ ବିଷୟ ଓ
ଚୁଣିଲେ ଉପ ଦେଲେ	କବୁ ଚଳିତ ଓ ପତ
ମୂଲ୍ୟ ୧	ଦେବୀ ବେଦେ
ଦେବେଶବ	ଭକ୍ତୀ ଦୁରାନ୍ତପଦ
ଦେବୀବି ଦେଇ ପଦକା	ଏବଂ ପଦ ଦୁ
ଦେବୀ ଗାଥା ଓ ଚୋପ	ଦେଲେ ଶରୀର ସମ
ସଂସ୍ତ ୧	ଦେବର ଅବ

ପୁସ୍ତକ ପଞ୍ଚମ ଦେବୀ ବାବୁ ଚେ- ପିକ ଓ ବଜର । ଦେବର ବାବୁ ବଜ । ତାହା ପୁସ୍ତକର ଚ- ଦେବ ଓ ଲତାପା ଦେବୀ ପୁସ୍ତ । ଦେବ ସଂସ୍ତ । ଦେବ ଶରୀର । ଦାହାଦ ଦାହାଦ ସର୍ତ୍ତ ଦେ କ୍ରୀଣା ପଦ୍ୟର ପୁସ୍ତ । ପ୍ରଣେତ ଲେଖ-ଅର୍ଥାତ୍ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟ । ସଦର ପୁସ୍ତ । ଶ୍ୟାମଳ ପୁସ୍ତ ସଦା । ଦୁର୍ଗ ସଂସ୍ତ । ହେଉ ଅଟ । ହେଉଦୋକାନ । ଦୋହସୁପଦ ଦେବୀ- ନେତ ଓ ଚଚକ କୋ- ଭଳେ ସଂସ୍ତ ଦୁର୍ଗ ସଂସ୍ତ ଚାତ ରର୍ଥାତ୍ ଦେବୀବେଦେ ଶ- ଓ ଦୁର୍ଗଲେ ବଜା ସଂସ୍ତ । ଅନିନା ଚକ୍ତା ୧୯ x ୧୦ ଚକ୍ତା ୧୯ x ୧୨ ଚକ୍ତା ଦେବୀବକ୍ତ ଦୀ ଗର ପାଟି ସରଳ ଟ ୧୨୮ ମୋଡା ଓ ମୋଡାକ ଋଷମ ସଂସ୍ତ ବକ୍ତା ଦେବୀ ମାତ୍ର ଦର ଭକ୍ତ ଓ ଗାୟକର ତୈ ପଦା	ମାସୀ ବାଦା ଦୁସାରେ ବଦ୍ଧ ଦେଲେ ଯୋଗ ସଦେ ବଦଳ ଦେବ ତାହା । ଏ ଦେବର ଗ୍ରଣେଇ ତାହା ଓ ବଦ୍ଧତା । ଦେବ ଅଦେବ । ଏକର ବାବୁ । ସୁଅର ଦେବ । ଅନେକର ଦେବର ଗ ଧର୍ତ୍ତ ସ ଦେବର ଦେ ଦେବୀ କ୍ରମେ ଦେବ ଦକ୍ ସଦା ଦେବ ଦେବର ଦେବୀ ଦ ପଦେ ଦେଇ ତାହା ଦେଲେ ଚକ୍ତା ଚକ୍ତ କ ଉଦେ । ବଚିତ ଦେବର । ଦେବର ଦେଲେ ବଦ- ଦାହ ହାତ । ଦେବର ଦେବର ଅର୍ଥାତ୍ ପଦା କ୍ରମେ ଦେବର ଦେବ । ମନମା । ଦେବ ଦୁ ଦେବର ଦେବ କୋକଲ ଦେବର ଦେବୀ ଓ ଦେବ ଓ ଦେବ ମୟଦାହା ଓ ଶି- ପାଇ ପାରିବେ ଓ ଗାଦି । ପୁସ୍ତକ ବାଦ
--	--

ଅଭରତ୍ୟକ କର ବଞ୍ଚାନା

ଉତ୍କଳସମ୍ପ୍ରଦାନେ ଚଳଚଳ ସମ୍ପାଦକ ଓ ଚିନ୍ତା ଚନ୍ଦ୍ର
 ଚିନ୍ତା ଚନ୍ଦ୍ର ଶାନ୍ତ ଦୋକାନ ସଦା--
 ସମସ୍ତଙ୍କ ସବାସେ
 ଆମ ସଂସ୍ତ ୧୨୦
 ଅଧିକ ସଂସ୍ତ ୧୨୫
 ଗର୍ଭ ସଂସ୍ତ ୧୨୦

ମାତ୍ର ଦୋକାନେ ଚଳଚଳ ଦେଲେ ଚଳଚଳ ଦେଲେ ଦେ
 ଚଳଚଳ ଚଳଚଳ ଟ ୧୫ ଦ ଚଳା ଦେବ ଚଳା ।
 ଚଳଚଳ ଚଳଚଳ ସବାସେ ଚଳ ଚଳ ଚଳ
 ଦେବୀ ଓ ଚଳଚଳ ସବାସେ ଦେବ ।
 ଅଧିକ ଚଳଚଳ ସବାସେ ଚଳଚଳ ଦେବ ଚଳ
 ଚଳଚଳ ।
 ଚଳଚଳ ମୂଲ୍ୟ ଚଳଚଳ ଚଳଚଳ ଚଳଚଳ ଦେବ
 ଚଳଚଳ ଚଳଚଳ ଚଳଚଳ ଚଳଚଳ ଚଳଚଳ ଚଳଚଳ
 ଚଳଚଳ ଚଳଚଳ ଚଳଚଳ ଚଳଚଳ ଚଳଚଳ ଚଳଚଳ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

୧୨୨
୧୨୩

୧୯୨୭ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ୧୯ ତାରିଖରୁ ୧୯୨୮ ମସିହା ମଇ ୧୯ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩୯
ପଞ୍ଚାଦଶମସି

ବାମଣୀ ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟର ସମାଲୋଚନା ।

ସାହିତ୍ୟର ସମସ୍ତ ଖଣ୍ଡିକ ଶ୍ରୀ ବାମଣୀ ପ୍ରଣବ-
ମୋଦନ ସେନାପତିଙ୍କଦ୍ୱାରା ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟର
ଦେଖିବାକୁ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟର ଅନୁଷ୍ଠାନ ହେଉଛି,
ଏହି ବହି ଯେଉଁ ମହାସ୍ୱରାଜ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟରେ
ଧୂଳି ଛୁଏ ତାକୁ ଅତି ସମାଜ ମୁଖ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ
ହୁଏ ନାହିଁ ।

ଏହି ପୁସ୍ତକର ସାରଗର୍ଭବାଣୀ ହେଉଛି ଉତ୍କଳ-
ଜଗତକୁ ଅଗ୍ରସର ଦେଲେ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ପରାନ୍ତର
କରିବାକୁ ହୁଏ, ଅତି ଏହି ପୁସ୍ତକ ଗୀତ ଦୋଳ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଉପଦାନ ଦେବାକୁ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟରେ
ଯେ, କେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃତ୍ତାନ୍ତରାଶିରେ
ଅବକ ବାଦା ବଚନାନ୍ତର ଅଟେ ତାକୁ ଉତ୍କଳ-
ସାହିତ୍ୟର ଅନୁଷ୍ଠାନ ସର୍ଥ ଶୁଣିବାକୁ ଯେତେ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଜା ହୁଏ ସେ ଅଣ୍ଟା ଏ ପୁସ୍ତକରେ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଳପତ୍ର ଦେଇ ନିଜୁ ହୁଏର ଅନେକ
ପୁସ୍ତକରେ କମ୍ପୂର ଦେବାକୁ ହୁଏ ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟର ମାନକୁ ସମ୍ବଳୟ ପ୍ରାର୍ଥନା
ଏହି ଯେ ଏହିପରି ଉତ୍କଳଜନ ରହି ଉକ୍ତ ର
କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ଦେଲେ ପ୍ରଥମରେ ଅପଣାର
ଜ୍ଞାନ-ବୈଦ୍ୟ ସ୍ତରକର ନିଜାନ୍ତୁ ହୁଏଣୀୟ ।

ଏହି ପୁସ୍ତକର ଅନୁବାଦ ମାତ୍ର ଦୋଳଅଛି
କିନ୍ତୁ ଉତ୍କଳଜନର ହସିଦାର୍ଥ ଦୌର୍ଗଂଧୀରେ

ଦୋଳ ନାହିଁ ଯେଉଁ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ
ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ ଦୋଳଅଛି ସେମାନେ ଗୀତା-
ର୍ଥର ଗଳ ମାତ୍ର ପାଇବେ ନାହିଁ ! ଅମ୍ଭେ ଉତ୍କଳ-
ସାହିତ୍ୟର ଅନୁଷ୍ଠାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖିଥିଲୁ
ଅନେକ ଜାଗାରେ ଅପଣର ଓ ଅଗ୍ରତ ଦୋଳ
ଅଛି ତଦୁପରି କେତେକ କମ୍ପରେ ପ୍ରକାଶ
କଲୁଁ ଯେ ଦେଉଁ ସୁଲଭର ଗୌରବ ସମ୍ପାଦନ
କରି ଅଗ୍ରତ ପ୍ରଶଂସାର କାର୍ଯ୍ୟ ଏହି ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରଣବମୋଦନ ସେନାପତିଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ନ
ଦେଇ ରହି ପାରିଲୁଁ ନାହିଁ ।

- ଅଧ୍ୟାୟ ଶ୍ଳୋକାର୍ଥ
- ୧ମ ଅର୍ଥ ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତି ସାଧ୍ୟବିକାର
ନୀମ ପରିଚାୟ ।
 - ୨ମ କ୍ରମେ ଶବ୍ଦ ପ୍ରୟୋଗ ।
 - ୩ୟ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ତରରେ ସମ୍ପର୍କ
ଦୋଳ ପ୍ରୟୋଗ ଦୋଳ-
ଅଛି ।
 - ୪ୟ ଅମ ଶ୍ଳୋକାର୍ଥ ଠିକ୍ ଦେଇ
ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ—ବାମଣୀ

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ

୧୯୨୭ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ୧୯ ତାରିଖରୁ ୧୯୨୮ ମସିହା ମଇ ୧୯ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟର ସୁଲଭ ଉତ୍କଳଜନଙ୍କ ଦେଖି-
ବାପାଇଁ ଶ୍ରେଣୀ ସେନାପତିଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କର
କୌଣସି ନିମ୍ନ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ-ଉତ୍କଳ-
ସାହିତ୍ୟରେ ଉତ୍କଳ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାଶକରୁ ପାରିବୁ

ପକାଇ ଦେବାକୁ ଉଚିତ୍ତମାତ୍ର ପଦ୍ମ
ଅଛି କି ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଏମନ୍ତ କି ଶୁଣ ଅଛି
ଯେ ସେଠା ବସନ୍ତମାନେ ସୁଦା ଦୂର ପ୍ରତି-
ଷ୍ଠିତ ପ୍ରକାଶ ଦୋଳ ଯାଉ ଅଛି କି ! ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ଅନୁରୋଧକାରୀ ରୁହୁଁ ଯେ ଏ ମହତ୍ତ-
ମାର ମହମା ଅପାର ।

କଲେକୃଷ୍ଣ ଓ ଫକିରସାଗର ଅମଲକ କାର୍ଯ୍ୟ
ଓ ବେତନକବିସୂକ କମ୍ପରମାନଙ୍କ ଅନୁଷ୍ଠାନ
ଓ ପଦ୍ମପର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପର୍କରେ ମାନ୍ୟବର
ଶ୍ରେଣୀକଟକ ମନ୍ତ୍ରଣ୍ୟ ବାଦାଅଛି । ପ୍ରାକାଶ-
କରୁ ରହିବ ବିବରଣ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି
ପ୍ରକାଶ ଦୋଳପାରିଲ ନାହିଁ ମୂଳକଥା ଏହି
କ ଅମଲମାନେ ଦୁଇବର୍ଷ ଦେଲ ବେତନ-
ବୃଦ୍ଧିର ଯେଉଁ ଅଣ୍ଟା କରୁଥିଲେ ତାହା ମନେ
ରହିଗଲା । ବରଂ ଅମଲ କଟକୀବାଦୀ
କେତେ ଲୋକ ଦାମା ଦୁଇବାର ଅଣ୍ଟା
ଦୋଳଅଛି ।

ଏଠା କର୍ମୀଲସୁଲର ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରେଣୀ
କରିଲେଖିର ମିଶ୍ର ବୁକ ଦେବାକୁ ପେଲସନ
ପ୍ରକାଶକର କର୍ମରୁ ଅବସର ଦେବାକୁ ଉକ୍ତ
ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶ୍ରମମାନେ ଗତ ଶକତୀର ଏକ
ସମ୍ପର୍କ କରି ତାହାକୁ ଶ୍ରେଣୀ ଅନୁରୋଧକର
ଦେଇଥିଲେ । ତାକୁ ସମଦାସ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ସମ୍ପର୍କ ଦୋଳ ଏ ସମ୍ପର୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷାଦ

କଲେ ଏକ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟରେ ସୁସଂଗଠିତ ଶାନ୍ତ
 ବାବୁ ବାବୁଙ୍କ ଅନୁକରଣୀ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର
 ବଜ୍ରାରେ ପଶ୍ଚିମ ମହାସମୁଦ୍ର ଯୋଗ୍ୟ ଓ
 ସୁନ୍ଦର ଯଥା ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରଶଂସା କଲେ ।
 ଅଭିଜ୍ଞାନୀମାନଙ୍କ ପଠକ ଦେଲେ ଉକ୍ତରୁ ପଶ୍ଚିମ
 ମହାସମୁଦ୍ର ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଓ ସୁଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରକୃତି
 ଉକ୍ତରୁ ବାବୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଚାହାଣିର ଅନୁ-
 ଭବ ସ୍ନେହ ଓ ବନ୍ଧୁତାର ପରିଚୟ ଦେଲେ ।
 ବିଦାୟ କାଳରେ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କଠାରୁ ବୁଝିବା-
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିଜ୍ଞାନପତ୍ର ପାଠକା ଶିକ୍ଷକ ପଦରେ
 ବିଜ୍ଞ ଗୌରବର ବସ୍ତୁ ଅଟଇ ଓ ପଶ୍ଚିମ-
 ମହାସମୁଦ୍ର ଗାଦା ଲାଭକରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ-
 ଥିବାରୁ ଅନୁମୋଦନ ଚାହାନ୍ତି ଧନ୍ୟବାଦ
 ଦେଉଅଛୁ ।

ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ
 ଲେଖକ ବୋଲି ସତ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଅଛି ।

ସରକାରୀ ମାମ	ଲେଖକ ବୋର୍ଡର ମାମ	
ପୁସ୍ତକାଳୟ ଏବଂ ପୁସ୍ତକାଳୟ ପରିଚାଳକ ।		} ପୁସ୍ତକ ।
କାନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ ଓ ଶ୍ରୀ ମାତୃଶ୍ରୀ ।		
ଅକ୍ଷୟ ସମ୍ପାଦକ ।		
ଶ୍ରୀ ଏ ପେପର ।		
କାନ୍ତ ଅନନ୍ତରାମ ମୁଖାର୍ଜୀ ।		
ସମାଜୋପାୟ ମୁଖାର୍ଜୀ ।		
ସରକାରୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ।		
କୌଣସି କୃତ୍ତିକାସ ଗୋଷ୍ଠୀ ।		
ଶ୍ରୀ, ଉତ୍କଳପୁସ୍ତକାଳୟ, ଲେଖକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ମାମ	ଅଧିକାରୀ ।	
ଏସ୍ ସରକାର ମହାଶ୍ରୀ ଗାଦାବୁର ।		
କାନ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗାଦା ସର୍ବ କ୍ରିୟା କଲେକ୍ଟର	} ଖୋଦା ।	
କାନ୍ତା ପ୍ରମୋଦନୀ ।		
ଉତ୍କଳମଣି ପ୍ରମୋଦନୀ ।		
କୌଣସି ଅନ୍ୟ ମହାଶ୍ରୀ ।		

କେନ୍ଦ୍ରୀୟତା ମିତ୍ରମାସିକାଳୀ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ
 ବର୍ଷ ଦେଲେ ସମାଜ୍ୟ ବ୍ୟୟରେ ଗୋବିନ୍ଦ
 କାଳରୁ ପରିଷଦ କଲ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପୁସ୍ତକାଳୟ
 କରେ ବରପଦରୁ ଉକ୍ତି ନାମ ଶୁଣିବା ସମୟରେ
 ନଗରୀମାନଙ୍କର କଲକେନ୍ଦ୍ର ନିକାୟର ଚରୁ
 ପୁଲେ । ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ କଳାମଣ୍ଡଳରେ କାଳରୁ
 କଲ ଦେବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅସମର୍ଥ ଦେବାରୁ
 ମୁକ୍ତପୁସ୍ତକାଳୟ କୌଣସିମାନଙ୍କ ପ୍ରତିପତ୍ର ୧୮୦୯
 ଖ୍ରୀ ମୁଲ୍ୟ ଦେବକାଳୁ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ କର କଲ
 ପାଠକା ସକାଶେ ନାମାଳୟର ପ୍ରଧାନ
 କର୍ମଚାରୀ ଠାରେ ପ୍ରଥମା କରଅଛନ୍ତି ।
 ଏଥରୁ ନାମ ଶୁଣିବା ସମୟ ଅଭିଜ୍ଞାନ

ରହିଲ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ପୁସ୍ତକାଳୟରୁ କଲ
 ଯୋଗାଯୋଗର ଅପେକ୍ଷା ନ ଦେଲେ ନଗର-
 ବାସିନ୍ଦଙ୍କ ବିଶେଷ ଶ୍ରେୟ ଦେବ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଦ୍ର-
 କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଏ ବିଷୟରେ ଉତ୍ତର ଦେବାର
 ଉଚିତ । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଦ୍ର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ
 ଦ୍ଵାରା ଅନେକ କୃପ ଓ ମଧ୍ୟାଗର ନାମକ
 ଯୋଜନା କଲ ହରଣ କର ଗେଷରେ
 କଷ୍ଟସମୟରେ କଲ ବିଚାରାଳୟାଟା ଅନୁମା-
 ନକୁ ବର ଲାଭୁ ନାହିଁ ।

ଉକ୍ତ ପାଲିମ୍ପାମେନ୍ଦ୍ର ମହାସମୁଦ୍ର ଅଗ୍ରଣୀ
 ନିକାୟ ଅଗ୍ରଣୀକଳକ ଅଟେ । ଅଧିକାରୀ
 ଅଗ୍ରଣୀ ବିଚାରଣା କରବା ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ
 ବିନିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ କରବା ବାରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ
 ପ୍ରଧାନ ମେମ୍ବର ଆର୍ଡ୍ରେକ୍ସ ସାଦେବ ପ୍ରସ୍ତାବ
 କରାଯାଇ । କାନ୍ତା ଘେନ କେତେକଦିନ
 କାଳ ଗବ୍ତ ବଜ୍ରାମାଳରେ ମହାସମୁଦ୍ର ଉକ୍ତ-
 କଳ ହୋଇଥିଲା । ଉକ୍ତମଧ୍ୟରେ କାନ୍ତା ନିକା-
 ରଣୋଦେଶରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଦ୍ରରୁ କୋ-
 ତର ଅର୍ଥାତ୍ ୧୦୦୦୦ ନିୟମର ପ୍ରସ୍ତାବ
 କୁଅନ୍ତୁ କାନ୍ତା କି ୨୫୦୦ ଶ ସହସ୍ର କରୁ
 ବିରେ କି ୨୨୦୦ ଶ ସହସ୍ର କରୁକି ସମର୍ଥକ
 ଦେଲେ । ସମ୍ଭବତଃ ଏକମ ପ୍ରକାଶ ଦେଲ
 ମାତ୍ରରେ କୃଷ୍ଣ ଗୁଡ଼ିକ ଓ ପାଣ୍ଡିଲ ସାଦେ-
 ବିମନେ ଅପଣା ଦଳସ୍ତ ସମସ୍ତ ସହସ୍ର ସହସ୍ର
 ଏକମେ ସହସ୍ରକି ବିକାଶ କରି ଗୁଲି ଗଲେ ।
 ଉକ୍ତ ଉକ୍ତରୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅଧିକାରୀ ଅନ-
 ବିନା ଅଗ୍ରଣୀରେ ସମ୍ଭବତଃ ପ୍ରଥମ ଦୋଳ
 ପଠିତ ଦେଲ ।—ପଶ୍ଚିମ ଏହି ସହସ୍ରମାନେ
 ଉକ୍ତ ଅନଳ କରୁକିରେ ଦେଶର କେଳକୁ
 ମହାଶ୍ରୀ ଅଛନ୍ତି । ବଳପ୍ରକଳ ଲେଖକ ଅନ୍ୟା-
 ଶ୍ଵର ସହସ୍ରକାଳୁ ବାଧ୍ୟ କରବା ଉକ୍ତ ଅନଳର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟଇ । ଏଥିରେ ଅଧିକାରୀ
 ଅଧିକ ନ ହୋଇ କୁମ୍ଭ କାନ୍ତ ବଞ୍ଚିବାର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବସ୍ତୁ ଦେଉଅଛୁ ।

ଏଠା ଲେଖକ ସା ବାଳକାବ୍ୟାଳୟର
 ଗୋ କାଶିକ ପୁସ୍ତକାଳୟ ବିଚାରଣା ସଭାର ବି-
 ଶେଷ ମଧ୍ୟ ପୁସ୍ତକାଳୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ନିକାୟର ସମ-
 ନରେ ଅନୁମୋଦନ ଦେଲେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରକାଶ
 କରାଯାଇ ଉକ୍ତରେ ଗୋଟିଏ ବ୍ରହ୍ମ ରହି ଯାଇ-
 ଥିଲା । ଅନୁମୋଦନ ଦେଖିଥିଲେ ଯେ ଦେଶ-
 ପୁସ୍ତକାଳୟ ପ୍ରକାଶ ବାଳକାଳୟ ଆୟୋଜ୍ୟ

ପୁସ୍ତକାଳୟ ସେକ୍ଟରୀୟ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଦେବା-
 ନିମନ୍ତେ କରୁ କରାଯାଇ । ମଧ୍ୟ ବଜ୍ରାମଳ
 ଅବଗତ ହେଲେ ଯେ ବାବୁ ବାଳାପତ ବାଳାର୍ଯ୍ୟା
 ସେ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଦାନ କରାଯିବାରୁ ଅଭିଜ୍ଞ
 ପୁସ୍ତକାଳୟ ସରୁପ ବଳକାମାନଙ୍କୁ ଦୟା ପାଇ-
 ଥିଲା । ସରୁପ ସେକ୍ଟରୀୟ ବାବୁ ସମତାପ
 ଉକ୍ତରୁ ଅନ୍ୟାୟ ବିବେଚନାର ଦୋଷ
 ଅନୁମୋଦନ ଅନ୍ୟାୟରୁ ଯେ ଦେଲେ ପୁସ୍ତକାଳୟ
 ଦୁଃଖିକ ଦେଲେ । ଏହି ବାଳକା ବ୍ୟବସାୟର
 ପୁସ୍ତକାଳୟ ଦାନରେ ନଗରୀମାନେ ଅନେକ
 କରୁଲେକ ଅର୍ଥ ସାଦାୟ କରାଯାଇ ଏକ
 ବାବୁ ବାଳାପତ ବାଳାର୍ଯ୍ୟା ଟଙ୍କା ବଦଳରେ
 ପୁସ୍ତକ ଦାନ କରାଯିବାରୁ ଅନ୍ୟ ବାଳାକ ପତ୍ର
 ଅନ୍ୟବାଦର ପାତ୍ର ଅଟନ୍ତି ମାତ୍ର ସେ ଦେବେ
 ବାଳକାଳୟ ଉପଯୋଗୀ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଦାନ କର-
 ଥାନ୍ତେ ଦେବେ ଅଧିକ ଅନଳର ବିଷୟ
 ଦୋଳ ଥାନ୍ତା ।

ଗୋ ସୋମବାର ଏଠା ମିତ୍ରମାସିକାଳୀ
 କ. ମୁର ବାର୍ଦ୍ଧକ ବିମିତ୍ରର ନିକାୟର
 କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥା ନିୟମରେ ସମ୍ପାଦନ ହେଲ । ପୁସ୍ତ-
 କାଳୟ କୌଣସି କୁଶଳୀ ଯାହା ନାହିଁ । କାନ୍ତ
 କୌଣସି ପଶ୍ଚିମ ବାବୁ ଅନ୍ୟାୟରୁ ବୁଝିଯିବା
 ଓ ବାବୁ ସମତାପର ସମ୍ପଦ ଏହି ବିନିଷ୍ଠା ଉକ୍ତ
 ପତ୍ର ସକାଶେ ମ. କାଳୟ ଦୋଳଥିବାରୁ
 ମାତ୍ରକେନ୍ଦ୍ର ସାଦେବ ଉକ୍ତର ଉକ୍ତପତ୍ର ଦେ-
 ଥିଲେ । ବିଦାୟକାଳରୁ ନିମନ୍ତେ କରୁ କାଳା-
 ପଦ ବାଳାର୍ଯ୍ୟା ଏକ ସଂଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ
 ଏକ କ. ରଣପତ୍ରୀ ନାମରେ ଉକ୍ତ କରବା
 ଉକ୍ତର ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ । ନିକାୟର
 ସମୟରେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ କରବା ଅବକାଶ-
 ବାଦୁକ ପ୍ରକ ମତ ଦେବାରୁ ସେ ଉକ୍ତ ପଦ
 ପାଇଲେ । ସମଗ୍ରର ବାବୁ ମନୋନୀତ ଦେବା
 କଥା ଚାହାନ୍ତି କଥା ନ ଥିଲା ଏବଂ ସେ ଉକ୍ତ
 ଥିଲେ କି ନା ଏକଥା ସୁଦା ମାତ୍ରକେନ୍ଦ୍ର
 ସାଦେବ ଚାହାନ୍ତି ପ୍ରକାଶ ନ ଥିଲେ । ଏହି
 ନିୟମ ବସ୍ତୁର କାର୍ଯ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଥିଲ କି ନା କହୁ ନ ଥାନ୍ତୁ । ଯାହା ଦେଲେ
 ଉକ୍ତ ଉପସ୍ତକାଳୟ ନିକାୟର ଦେବା ଏକ
 ନିକାୟର କାର୍ଯ୍ୟରେ କରାଯାଏ । ଉକ୍ତ
 ମନୋଯୋଗ ଥିବାର ଦେଖି ଅନୁମୋଦନ
 ଅନଳର ହୋଇଅଛି ।

ସର୍ବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଲେଜ ବେଳି ସାହେବ
 ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଶାସନଭାର ଗ୍ରହଣ କଲେ ।
 ଏ ଭାର ବରୁଣେ ନିବାସ କରନ୍ତେ ଚନ୍ଦ୍ର
 ଚର୍ଚ୍ଚା ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କରେ ଲଗିଅଛି । ବେଳି
 ସାହେବ ସନ ୧୮୫୭ ସାଲରେ ଏ ଦେଶକୁ
 ଅଗମନ କରି ଅଧିଷ୍ଠା କଲେକୃତ୍ତରୁ
 ଚନ୍ଦ୍ରଗାୟା କମିଶନର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ବଙ୍ଗୀୟ ଓ
 ଚନ୍ଦ୍ରଗାୟା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେକ୍ରେଟାରୀ କୌ-
 ନସଲର ମେମ୍ବର ଓ ଚିଫ୍ କମିଶନର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ନାନା କର୍ମମାନ ସୁଖ୍ୟାଳ ସହିତ ନିବାସ କର
 ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ଦୁର୍ଘଟ ବଙ୍ଗଳାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ-
 ଲକ୍ଷଣ ପଦରେ ଏକଟି ମଧ୍ୟ ହୋଇ ଥିଲେ ।
 ଏପରି ଏହାଙ୍କର ପିତା ଏକ ଏକ ଭ୍ରାତା ଏଥି-
 ପୁଣ୍ୟ ଭାରତବର୍ଷର ଉତ୍ତପଦରେ ଥାଇ
 ଗୁଣ୍ୟାଳି ଲଭ କରୁଥିଲେ । ଏପରି ଲେକର
 ଏ ଦେଶପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ଦେବାର ଅନାୟୁ-
 ଗରେ ଅଶା କର ଯାଇ ଯାରେ ଏକ ଭାଦ୍ରା
 ଦେଲେ ଏହାଙ୍କ ଶାସନ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ
 ମଙ୍ଗଳପ୍ରଦ ହେବ ଅନମାନ ହେଉଅଛି । ମାତ୍ର
 ଏହାଙ୍କ ପଦ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ସର ଟାମସନକଠାରେ
 ଲେକେ ଅନେକ ଅଶା କର ଯେପୁଲେ ନୈ-
 ସ୍ତୁତ୍ତି ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ସେପୁଲେ ଅଗରୁ ବସ୍ତି
 କହିବାକୁ ସାହସ ହେଉ ନାହିଁ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ
 ଦେବନ ଉତ୍ତରକଠାରେ ପ୍ରଥମା କରୁଅଛୁ
 ସେ ସର ବେଳି ସାହେବ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମରେ
 ଯେପରି ସୁଖ୍ୟାଳି ଲଭ କରୁଅଛନ୍ତି ନୂତନପ-
 ଦରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ସୁଖ୍ୟାଳି ଲଭ କରନ୍ତୁ
 ଓ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ସୁନନ୍ଦ ଯାହାଙ୍କ ଯଶ
 ଗୋଷ୍ଠୀ କରବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଉ ।

ପୁସ୍ତକପ୍ରଦେଶର ମୋକଦ୍ଦମା ।
 ଉଲ୍ଲଭଦାର ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କରେ ଏ
 ମୋକଦ୍ଦମାର ଅନେକନ ଲଗିଅଛି । ତେଲ-
 ଉପୁର ଜଣେ ପଞ୍ଚପ୍ରୋବର ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି
 ସାହିତ୍ୟମାନଙ୍କ ପରିଷଦ ପାଳୟକଲ ଯୋଗା-
 ଦବାକୁ ସୁଖୀ ଅକ୍ଷୟ ଦେବାରୁ ମନରର ଶ୍ରୀ
 ଭାଦ୍ରାକଠାରେ ରହିବାର ଉଚିତ ନୁହଇ ଏକ
 ଏଥିପାଇଁ ମୋକଦ୍ଦମା ହୋଇଅଛି ଏଥିକୁ
 ଷ୍ଟେଟମ୍ଭାବ ସମର୍ଥ କରୁଅଛନ୍ତି କି କଲ
 ଯୋଗାଦବା କଥାଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିକଳ ମୋକଦ୍ଦ-
 ମାର କୌଣସି କାଗଜରେ ଚନ୍ଦ୍ରର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ନାହିଁ ସରକାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ କରବା
 ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରର ଅବତାରଣା

ହୋଇଅଛି । ସମ୍ପାଦକ ଅଦୂର ଲେଖି ଅଛନ୍ତି
 କି ରଘୁନନ୍ଦନ ସମାଜଦ୍ଵାରା ଏକ ସମସ୍ତ-
 ସାଦ ସିଂହ ନାମକ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିର ଉପହାର-
 ନିମିତ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀମାୟୁ ହାକିମମାନେ ଏ ମୋକଦ୍ଦମା
 ଉଥାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏସମାନଙ୍କ କଥାରେ ପଡ଼ି
 କଲେକୃତ୍ତ ଓ କଲ ସାହେବ ପୁଣ୍ୟର ମହାଶ-
 ଶାନ୍ତି ସମ୍ଭବତଃପରେ ମନରର ସମସ୍ତ ଅଧିକା-
 ରରୁ ନିଷ୍ଠୁରତ୍ଵେ ବାହାର କରି ଦେଇ ଏହି
 ଦୁର୍ଲଭକଳ୍ପ ସେ ଅଧିକାର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି
 ଓ ମାନ୍ୟବର ଟାମସନ ସାହେବ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ
 ଧର୍ମବିଶ୍ଵାସୀ ମାତ୍ରକ ଉପେକ୍ଷା କରି କଟକର
 କଲେକୃତ୍ତ ଏ ମୋକଦ୍ଦମା ଚଳାଇବାର
 ଅନୁମତି ଦେଇ ଅପଣାଶାସନର ଦୁର୍ଘଳଭାର
 ଗୋଟିଏ ଉଲ୍ଲଖ ଉଦ୍ଵାରଣ ଦେଖାଇ ଯାଇ
 ଅଛନ୍ତି । ସେ ଅଦୂର ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଖୋର-
 ଧାର ମହାଶୟୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ସେବା ଚଳା-
 ଇବା ବସୟରେ କୌଣସିତ୍ଵେ ନିନାଉକଳ
 ନ ହୋଇ ବରଂ ନିସ୍ଵାର୍ଥତ୍ଵେ ଓ ଅପଣାର ସତ୍ତ୍ଵ
 ସ୍ଵୀକାର ପୂର୍ବକ ଭକ୍ତିଭାବରେ ସେବା ଚଳାଇ
 ଆସୁ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ବିଶ୍ଵାସ କରିବାର ଯଥେଷ୍ଟ
 କାରଣ ଅଛି ।

ଷ୍ଟେଟମ୍ଭାବର ଉପରଲିଖିତ ଅଭିପ୍ରାୟମାନ
 ସୁବରେ ଯଥାର୍ଥ ଦେଲେଦେଁ ଦେବୋଃ ତ୍ଵମ
 ରହି ଯଇଅଛି ତାହା ସଂଶୋଧନ କରବା
 ଅବଶ୍ୟକ । କେହି ସ୍ଵାର୍ଥବାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ
 କଥାରେ ଭୁଲି ସ୍ତ୍ରୀମାୟୁ ହାକିମମାନେ ଉପୋକ୍ତ
 କରବାରୁ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ମତ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟଙ୍କ ଧର୍ମସଜ୍ଞାକୁ ସ୍ଵଳମାତ୍ର ଭରୁକରେ
 ମାନ୍ୟବର ସର ଟାମସନ ସାହେବ ଏ ମୋକ-
 ଦ୍ଦମା ଚଳାଇବାର ଅନୁମତି ଦେଇ ଅପଣା-
 ଦୁର୍ଘଳଭା ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
 ମାତ୍ର ପୁଣ୍ୟର କଲେକୃତ୍ତ ବା କଟକର କଲକୁ
 ଚନ୍ଦ୍ର ନିମିତ୍ତ ଦୋଷୀ କରବା ଠିକ ହୋଇ
 ନାହିଁ । କାରଣ ପୁଣ୍ୟର କଲେକୃତ୍ତ ଏଠାକୁ
 ଆସିବା ଅନୁଦିନ ପରେ ମୋକଦ୍ଦମା ଉଦୟ
 ଦେଲେ ସତତଃ ସେ ବସ୍ତି ନ ଜାଣି ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
 ଣ୍ଟଙ୍କ ଅଦେଶ ମତେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ । ଆଉ
 କଲ ସାହେବଙ୍କର ଖୋରଧାସଣୀ ବା ରଘୁ-
 ନନ୍ଦନ ସମାଜଙ୍କ ସହିତ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନ
 ଥିଲ ବେବକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଭଲ ରୁହି ସୁହି
 ମାମଲ କରି ଅଛନ୍ତି ଏହି ବିଶ୍ଵାସରେ କଲେ-
 କୃତ୍ତ ସ୍ଵାର୍ଥନା ମତେ ଆଶାମୀ ହୋଇବ ବା
 ରହିବର ନିୟୋଗ-ବସୟର ଅଜ୍ଞାନ

ଦେଲେ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ବିଭି-
 ଶାୟୁ କମିଶନର ଅଥବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଅନ୍ୟ
 ପରାମର୍ଶଦାତାମାନେ ଏ ମୋକଦ୍ଦମା ସକାଶେ
 ଦାୟୀ ଅଛନ୍ତି ଏକ ରଘୁନନ୍ଦନ ସମାଜକୁ ଦାସ
 ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ଓ ଏଦେଶୀୟ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ
 ମତ ପ୍ରତି ଆଶ୍ରା ନ କରି କମିଶନର ସାହେ-
 ବଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ଅନୁସାରେ ରହିବର-ଭାର
 ନେଇ ନିଜାନ୍ତ ଅବିବେଚନାର କାର୍ଯ୍ୟ କରି
 ଅଛନ୍ତି । ଯାହା ଦେଉ ଗତ କଥାର ଶୋଚନା
 କରବା ବୃଥା । ଏଣିକି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଯେବେ
 ନ୍ୟାୟ ଓ ଧର୍ମକୁ ଅବଲମ୍ବନ କରି କାର୍ଯ୍ୟ
 କରବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ତେବେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ
 ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ଯେ ଉପସ୍ଥିତ ମୋକଦ୍ଦମା
 ଉଠାଇ ନେଉନ୍ତି ତାହା ଦେଲେ ସମସ୍ତପକ୍ଷର
 ମଙ୍ଗଳ ହେବ ।

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ-ସନାତନ-ଧର୍ମରକ୍ଷଣୀ-
 ସଭା ।

ଗରମାସ ତା ୨୭ ରାଜରେ ଏ ସଭାର ଏକ
 ଅଧିବେଶନ ହୋଇ ଚଳଇଣିକ ବିଷୟମାନ
 ଉପାପିତ ହୋଇଥିଲା । ଯଥା ।

- ୧ । ରହିବରଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।
- ୨ । ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଗୁମର ସେବା ।
- ୩ । ବଳପୂର୍ବକ ଇଂରାଜୀବା ଦେବାର
 ଅଦେଶ ।
- ୪ । ମିତ୍ତନସିପଲ ତେଅରମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ-
 ଦକ୍ଷତା ଓ ଚନ୍ଦ୍ରର ଶେଷପାଳ ।
- * । ପାଲଶାଳା ସଫାଇ ଛାକ୍ତି କନୋବସ୍ତୁ ।
 ପ୍ରଥମ ବିଷୟରେ ସଭା ଏହିପରି ମତ ପ୍ରକା-
 ଶକଲେ ଯେ ମଦନ୍ତ ରଘୁନନ୍ଦନ ସମାଜ-
 ଦାସ ରହିବରଭାର ପ୍ରଦାନକର ଅତେକ
 ବଦୃଶ ଓ ପରିଶ୍ରମରେ ପଡ଼ିଥିଲେ ଏଥର
 ଚନ୍ଦ୍ରରୁ ରକ୍ଷାପାଇବାର କୃତଜ୍ଞତାସ୍ଵରୂପ ଶ୍ରୀ-
 ଜଗନ୍ନାଥକଠାରେ ଗ୍ରେଗ ଦେଇ ଦରଦ୍ର
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୌରବକୁ ବିଭରଣ କଲେ ଉତ୍ତମ
 ହେବ ।
- ୨ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସଭାର ବିବେଚନାରେ
 ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦମହାନ୍ତି ଗୁମରସେବାନିମିତ୍ତ ରହି-
 ବରଙ୍କୁ ଦେଇଥିବା ଟ ୫୯ କା ସେପୁମ
 ଫେରାଇ ନେଇ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥକଠାରେ ଭୁବ-
 ଦେଲେ ଭଲ ହେବ । ଗୁମରସେବା ଏବେ
 ସମ୍ପା ଦେଲେ ସତ୍ତ୍ଵ ମଦନ୍ତ ଓ ଅପରି ରଘୁଲେ-
 କଙ୍କ ମର୍ଯ୍ୟଦା ରହିବା କଠିକ ହେବ ।

ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସରକାର ମନୁଷ୍ୟରେ ଲେଖାଅଛି କି ବଳପୂର୍ବକ ଲଘୁକର୍ତ୍ତାଦେବା ଅଇନସଙ୍ଗେ ଅଟଇ କି ନା ତାହା ଜଣା ନାହିଁ ମାତ୍ର ତାହାର ସାଦେବଙ୍କର ହୁନ୍ ସିଲକୁ ବଳପୂର୍ବକ ଟାକା ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏ ବିଷୟରେ ଆମେମାନେ ସରକାର ମୁରଖକରଇ ଦେଉଅଛୁ କି ଅଗେ ଅଇନ ଜାଣ ଦେବା ନ ଦେବା କଥା ନ ବୁଝି ମତ ପ୍ରଦାନକରଣା ଉଚିତ ନୁହଇ । ଅଇନ ଜାଣ ଦୋଇ ନ ଥିଲେ ତାହାର ସାଦେବଙ୍କର ବଢ଼ି ଅଧିକାର ନାହିଁ ଅଥ ଦେବେ ଅଇନ ଜାଣ ଦୋଇଥିବ ବେଳେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରତିବାଦ ବୃଥା ଅଇନ ଜାଣଦେବା ସମୟରେ ପ୍ରତିବାଦ କରିବାର ଉଚିତ ଥିଲ ।

ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସରକାର ମତ ଏହି କି ଚେଅରମାନ ସବୁକାର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରାହ ଅପଣାଦାନରେ ରାଜି ଗ୍ରାହ ଚେଅରମାନକୁ ବଢ଼ି ଗ୍ରାହ ନ ଦେବା ଭଲ ନୁହଇ । ଅମୂଳକ ବବେର-ନାରେ ଏପରି ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାର କରିବା ଉଚିତ ନୁହଇ । କେଉଁକାର୍ଯ୍ୟ ଚେଅରମାନ ବା ଗ୍ରାହ ଚେଅରମାନ କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁର ବସ୍ତୁ ଅନାବଶ୍ୟକ ମିଉରସିପାଲିଟୀର ସେହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲେବଙ୍କର ଅନୁସୂଚିତ ତହିଁର ପ୍ରତିବାଦ କରିବା ସରକାର ଉଚିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଅଛୁ ଓ ସେପରି ବଢ଼ିକଥା ସରକାର ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାର ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରେଣପ୍ରସଙ୍ଗ ପାଇଖାନାଟାକୁ । କଥିତ ବୁଅଇ କି ଯେଉଁ ସମୟରେ ଲେବେ ସର-ଖାନା ବନୋବସ୍ତୁ ବସୟକ ପ୍ରସାଦରେ ସ୍ଵାକ୍ଷର ତଲେ ବେବେବେଲେ ବୁଝିଥିଲେ ଯେ ପାଇ-ଖାନା ସମାପନମିତ୍ତେ ତାଡ଼ମାନକୁ ସେବେ ବେବେଲ ଚଅନ୍ତି ତହିଁର ଚଉଥୀଂଶ ହବସ-ସ୍ଵରୂପ ବେଲେ ଉକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟ ନିବ୍ୟାଦ ଦେବ ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ସେପରି ବନୋବସ୍ତୁ ଦେଉଅଛୁ ତହିଁରେ ଯେ ଯେବେ ବେବେଲ ଦାଉଇ ବେଉ-ଥିଲ ସେ ତହିଁର ସମାନ ବା ବେଉଁ ପାହିଁକୁ ଅଧିକ ଦେବାକୁ ବାଧ ଦେଉଅଛୁ । ଏଥିରେ ଲେବଙ୍କର ଗ୍ରାହ କଷ୍ଟ ଦେଉଅଛୁ । କି ପରି-ମାଣ ହବସ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବେଲେ ଲେବଙ୍କର କଷ୍ଟ ନ ଦୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ ଭଲ ଦେବ ସରକାର ତହିଁର ପ୍ରସାଦ ତଲେ ମିଉରସିପାଲ କମିଶ୍ନରମାନେ ଅବସ୍ଥା ବିବେଚନା କରିବେ ଓ ସେପରି ପ୍ରସାଦ ନ କରି ବେବେଲ ଗ୍ରାହ କରିବାରେ ତତ୍ତ୍ଵ ଫଳଦେବ ନାହିଁ ।

ମାଇନର ଓ ଗ୍ରାହୁତି ପକ୍ଷରେ ଗୋଟିଏ ବେଲୁ ରାଣସୁର ଦୋଇଥିଲ ଓ ସେ ବଢ଼ିର ଦେବାଲ ତହିଁର ସୁପରଭେଗୁଣ ଦୋଇ-ଥିଲେ । ପକ୍ଷରେ ଅନୁଦାନ ପୁର୍ବେ ଦେବାଲ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପଲକ୍ଷରେ କଟକକୁ ଚାଲି-ଅସିବା ଓ ତୁରନ୍ତ ଇନସ୍ପେକ୍ଟରକ ମଦକୁ-ମାରୁ ଅନ୍ୟ ବନୋବସ୍ତୁଦେବା ପୁର୍ବରୁ ପକ୍ଷ-ରେ ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାରୁ ସେଠାରେ ପକ୍ଷରେ ଦୋଇପାରିଲ ନାହିଁ ଓ ବେବେ-ଗୁଡ଼ିଏ ଗ୍ରାହଙ୍କର ସମସ୍ତ ପରିଶ୍ରମ ବଦଳଦେଲ । ଦେବାଲ ଅନ୍ୟତହିଁ ବନୋବସ୍ତୁକର ଅସି-ଥିଲେ କିମ୍ବା ଗ୍ରାହମାନେ ଖୋରଧାକୁ ଯାଇ-ଥିଲେ ଏ ଅସୁବିଧା ନିବାରଣ ଦୋଇଥାନ୍ତା ।

— — — — —
 ଓଡ଼ିଶା ସମ୍ବନ୍ଧର ବିଭାଗର
 ବିଜ୍ଞାପନା ।

(ଗରପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତରୁ)
 ପୁଣ୍ୟ— ଏଠାର ଜମାବନ୍ଦି ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ବିଜ୍ଞାପନା ବର୍ଷରେ ପଥ ଓ ପ୍ରଦେଶାୟକର ଟ ୨୭୨୯୯୯ ନା ଫିସ ଜମା-ମାନାଲକ୍ୟାଦ ଟ ୧୦୯୯୯ ନା ସୁଧ ଟ ୨୮୯୯୯ । ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ଟ ୪୯୯୯୯ ନା ଦାବନ ଟ ୩୯୯୯୯ ନା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାକି ଅସୁପହୁଡ଼ ଟ ୩୭୭୯୯୯ ନା ଅଦାୟ ଓ ସମସ୍ତକା ଟ ୩୭୯୭୯୯ ନା ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୋଇଥିଲ । ଖର୍ଚ୍ଚ-ମଧ୍ୟରେ ନୁହଇକାର୍ଯ୍ୟ ଟ ୪୦୦୯୯ ନା ମନ୍ଦ-ମର ଟ ୧୮୯୭୯୯ ନା ଦାବନ ଟ ୩୭୨୭୯୯ ନା ଡାକବଙ୍ଗଳା ମରୁମତ ଓ ରକ୍ଷା ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୨୭୭୯୯ ନା ପ୍ରଧାନ ଅଟଇ । ଅବଶିଷ୍ଟ ଟଙ୍କା ଚବୁସିଲ ଓ କାର୍ଯ୍ୟନିବ୍ୟାଦ କରିବା କର୍ମଭର-ବେଗଲ ଓ ଫାଇନ ଲକ୍ୟାଦରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୋଇ-ଅଛି ।

ନୁହଇ କର୍ମମଧ୍ୟରେ ଖୋରଧା ପଞ୍ଚନାୟକ-ବଜାରରେ କରକର କରଇ ପୋଲଭୟାର ଲକ୍ୟାଦ ଏପରିରେ ଅଭିମତୁଙ୍କ ସତ୍ତ୍ଵକର ବିଷୟ ବସ୍ତ୍ରୀର ପ୍ରଧାନ ଅଟଇ । କମିଶ୍ନାଟି ଟଙ୍କା ଉଦାସ୍ତକାରୁ ଗୋଟିଏ ୨ ନୁଅ ସତ୍ତ୍ଵକ ଏକା-ବର୍ଷରେ ନ ଦୋଇ ତରାସର ବର୍ଷରେ-ହୁଅଇ । ପୁଣ୍ୟସଦରରେ ଗୋଟିଏ ପଦ୍ମା-ଦୁପ ଏକଜନବନସୁର ଓ ପ୍ରତାପରେ ଗୋଟିଏ-ଲେଖାଏ ସଦ୍ମାକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଇଅଛି । ପୁଣ୍ୟର ପକାବସ୍ତୁରେ ଟ ୧୭୨୯୯୯ ନା ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୋଇଅଛି । ସୁବର୍ଣ୍ଣା କମିଶ୍ନାଟିର କାର୍ଯ୍ୟ ବସ୍ତୁରେ

କିଛି ଲେଖା ନାହିଁ । ଖୋରଧାରେ ଗୋଟିଏ ଶାଖା କମିଶ୍ନାଟିର ମାଟି ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ଏଥିର ଗୋଟିଏ ସୁଦ୍ଧା ଅଧିକେଷନ ଦୋଇ ନ ଥିଲ । ବାଲେଶ୍ଵର— ଏଠାର ଜମାବନ୍ଦି ମଧ୍ୟ ଲେଖା ନାହିଁ । ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ପଥ ଓ ପ୍ରଦେ-ଶାୟକର ଟ ୨୭୮୭୯୯୯ ନା, ଡାକବଙ୍ଗଳା-ବଜା ଟ ୧୨୯୯୯ ନା ଫିସ ଲକ୍ୟାଦ ଟ ୨୯୯୯୯ ସୁଧ ଟ ୨୭୭୯୯୯ ନା ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ଟ ୨୮୭୯୯୯ ନା ଦାବନ ଟ ୧୦୯୯୯ ନା ଓ ବାକି ଅସୁର ବେବେଲ ଟଙ୍କା ମିଶି ଗାଏ ଟ ୩୮୯୭୯୯ ନା ଅଦାୟ ଏବ ଟ ୪୩୯୯୯୯ ନା ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୋଇ-ଥିଲ ପୁର୍ବବର୍ଷର ଦେବାଲ ବାଣ ଟ ୨୯୯୯୯୯ ନୁ ଅଧିକା ବ୍ୟୟ ଦୋଇଅଛି । ନୁହଇ କର୍ମ ଟ ୪୯୯୯୯ ନା ମରମତା ଟ ୨୯୯୯୯୯ ନା ପ୍ରଧାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଟଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ଟଙ୍କା କର୍ମଭର-ବେଗଲ ଫାଇନ ଲକ୍ୟାଦ ବାକି ବ୍ୟୟ ଓ ଟ ୧୦୦୯୯୯ ନା ଦାବନରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୋଇ ଅଛି ।

ନୁହଇ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜଣା ପରି ବେବେଲ ପୁରୁଣା ସତ୍ତ୍ଵକର ବୁଦ୍ଧି ପୋଲଭୟାର ଲକ୍ୟାଦ ଅଟଇ । ବସ୍ତୁଠାରୁ ନୁହଇକର ଯେଉଁ ସତ୍ତ୍ଵକ ଅଛି ତହିଁର ଉତ୍ତର କର୍ମରୁ କମିଶ୍ନା କିଛି ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ଅକ୍ଷମ ଏବ କୋଷ୍ଠ-ବେନାଲ ଦେଲୁ ସେ ସତ୍ତ୍ଵକର ବିଶେଷ ପ୍ରସ୍ତୋତକରା ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଡା ଜୋ ବଲେ ଅପଣା ଖର୍ଚ୍ଚରେ କର-ପାରିନ୍ତି ବୋଲି ଭଲେକ୍ଟର ସାଦେବ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ଏ କଥା ଯଥାର୍ଥ ଅଟଇ ।

ପୁଣ୍ୟ ସତ୍ତ୍ଵକ କିଛି ନୁହଇ ଦୋଇ ନାହିଁ ବେବେଲ ପୁରୁଣା ସତ୍ତ୍ଵକମାନ ମରମତ ଦୋଇ-ଥିଲ ।

ଏଠା ସଦର କମିଶ୍ନାଟିରେ କି ୧୭ ଶ ସବୁ ଏବ ବସ୍ତୁ ସତ୍ତ୍ଵକକର କମିଶ୍ନାଟିରେ କି ୧୯ ଶ ସବୁ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ ବେବେଲର ସମ୍ପାଦିଥିଲେ ଲେଖା ନାହିଁ । ମୁଁ ବାବଦମାପୁର ସାଦେବମାନେ ସରକାର ଉପସ୍ଥିତ ନ ଦେବାର ଲେଖା ଅଛି ।

ରୁମାର ବୈରୁସକାଅ ଦେ ବେଗସେଶ ଗ୍ରାହଦେବ୍ୟାରମାନ ଏବ ବାରୁ ସୁସବଦାଣ-ନାୟକ ଚେପୁଟକଲେକ୍ଟରକ କାର୍ଯ୍ୟର ବିଶେଷ ପ୍ରଣୟା ବଲେକ୍ଟର ସାଦେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ।

ମେଘ ଏହି ଗଠି : କିଛି ଏବଂ ବିଶେଷତଃ
 କୃଷକ ଜମିଦାର ଗଠିର ଗଠି ଓ ପ୍ରକାମାନେ
 ଓଡ଼ିଆବୋଲି ଜାଣି ନିଧାୟକାନ୍ ଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡ
 ଅନାଥ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସୁକେଟି ପଦ ନ
 କର ଏତେକାଳ ପରାନ୍ତୁ ଗ୍ରାମାୟ ଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡ
 ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ମନୁ ଥିବାର ଅର୍ଥେ ସମସ୍ତ
 ଓଡ଼ିଆମାନେ ଭବେଶିମାଳଙ୍କ ସର୍ବଦା-
 ସମ୍ମୁଖ କାଟନ୍ତୁ । ନିକଟରେ କହୁ କହୁ ଭୋଗ
 କରୁଥିବୁ ସୁରାନ୍ତ ଗବଣ୍ଡିମେଣ୍ଡଙ୍କ ଅଧିକାରକର
 ଦୂରପ୍ରଥମା ଏହିକ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀମଦାମାଳାଙ୍କ
 " କୁବଳ " ପଦ୍ମ ଚିତ୍ରପୁରଣୀୟ ଗଣିକା-
 ସକାଶେ ଗଣନା କରାଇ ସରକାରୀ ଦାଗଜପତି
 ଓଡ଼ିଆରେ ଲେଖାଯିବାର ଅଜ୍ଞା ଦେଉ ।

ରଘୁନାଥକୋଣ୍ଡା } ଶ୍ରୀ ଦତ୍ତବର ହିପାଠିପର୍ମୀ
 ମାମାଟ } ବାବୁବାବୁଦାମାଳୟ ଶିକ୍ଷକ

To THE EDITOR OF UTKAL DIPIKA
 CUTTACK

SIR

Allow me to inform you and your numerous readers, an instance of injustice done to the Uriyas :—

Babu Brundavana Chundra Patnaik, an Uriya matriculate and failed F. A. was Head master of the Grant-in-aid school, Mandasa, having charge of the Upper Fourth or the Middle School class. He was in receipt of Rs. 45. Sometime back his 1st assistant master's post on Rs. 25, fell vacant. One or two Uriya matriculates applied for it, but to no purpose. One Mr. N. Kamisam, a raw Telugu matriculate, who is a nephew of the Manager's clerk, was appointed to that post. In course of time, it was found absolutely necessary, for this assistant to have, as his Head master, a man of his own caste, if not one, closely related to him. Arrangements were therefore made for the removal of the Head master, who was informed that, he would shortly be superseded by a more competent man. Mr. Wuppuluri Jagannatham, an F. A, brother of the Manager's clerk, above alluded to, was Head master of the Middle school at Tekkaly. He was selected for that post. Although he was receiving at Tekkaly, only Rs 35 per mensem, he

would not leave that place, unless his salary is almost doubled. Accordingly the pay was raised to Rs 60. Notwithstanding several applications, received even from graduates, the post was ultimately given to Mr. Jagannatham.

The Deputy Inspector of the range is a Bengali; of course, we can even say he is an Uriya; the manager of the school who is the Maharajah of the place is as well an Uriya. In spite of all this, see the Telugus gain the day and the claims of Uriyas are totally overlooked.

Under such circumstances, I fear, Mr. Editor, the grand project of the Utkala Hitaishini Sabha of Parlakemedy, in stirring up the whole Uriya population of Ganjam and Jaipur, to send in a memorial, to the Government of India, and request them to make Uriya, as the court language in those parts of the Madras Presidency, will simply be a failure.

I remain
 Dear Sir

Yours sincerely
 A native of Gumsur.

ମୂଲ୍ୟପାତ୍ର ।

ବାବୁ ନରମଣି ଦାସ	କଟକ ଅଫିସ	୫୧୯
ପୈତ୍ୟାଳ ମିଶ୍ର	ଅସୁରୋସର	୫୧୯
ନିକେତନ ଚନ୍ଦ୍ର	କଟକ	୫୧୯
ଦାମକୃଷ୍ଣ ଦାସ	ସୁରକୋସର	୫୧୯
ମୁରଲୀଧର ଦାସ	ଭୁବନେଶ୍ୱର	୫୧୯
ବାସୁଦେବ ଦାସ	ଖାରବଣା	୫୧୯
ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର	କଟକ ଦକ୍ଷିଣ	୫୧୯
ରଘୁନାଥ ଦାସ	କଟକ ଅଫିସ	୫୧୯
ଦତ୍ତକୃଷ୍ଣ କାମରୋଇ ସାମଲ		୫୧୯
କୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ	କଟକପୁର	୫୧୯
ନରମଣି ମହାନ୍ତି	କଟକ	୫୧୯
ସୁଦାମଚନ୍ଦ୍ର ମାୟକ	କୋରାପାଟ	୫୧୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

INCOME TAX.
 FORM M.
 GENERAL NOTICE UNDER SECTION 18, SUB-SECTION 1,
 CLAUSE (b)
 (RULE 19.)
 The public are hereby informed

that Act II of 1886, an Act for imposing a tax on income derived from sources other than agriculture, has come into operation on the 1st April 1886, and that all incomes derived from sources other than agriculture is liable to taxation from that date. Every person chargeable under Part IV of the second schedule of the Act is invited to deliver, or cause to be delivered to the Collector, on or before the 30th April, 1887 a return in form II B below, giving details of his income according to the instructions on the return.

The form of return can be obtained free of cost at the Collector's office.
 Katak Collectorate, } C. HENRY,
 The 15th April }
 1887. } Offg. Collector.

M ଶାଠ ।

ଅଭିମତ ୧୮ ଅପ୍ରେଲ ୧ ପ୍ରକାଶଣ (ଶ)
 ରଘୁନାଥକୋଣ୍ଡା ସାଧୁ ରାମ କୋଣ୍ଡା ।

(କଟକ ୧୧ ଅପ୍ରେଲ ।)

ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଏକତ୍ରୀୟ ଏହି ସମ୍ବାଦ ଦିଅ-
 ଯାଇ ଅନ୍ତ ଦେ କୃଷି ଛାଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ
 ଯେଉଁ ଅପ୍ତ ଦୁଇ ଭଣ୍ଡାପରେ କର ନିର୍ଦ୍ଦା-
 ଶୀର୍ଷ ୧୮୮୭ ମାଲର ଅ ୨ ଭଳ ସନ ୧୮୮୭
 ଏପ୍ରେଲ ମାସ ତା ୧ ଉପାତରୁ ପ୍ରକାଶ
 ଦୋଇଅଛି ଏବଂ କୃଷି ଛାଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ
 ଯେଉଁବିଧି ଅପ୍ତ ଦେବ ବାଦା ସେହି ଭାରତ-
 ଠାରୁ କରଯୋଗ୍ୟ ଦୋଇଅଛି ଅଭିମତ ଦୁଇପୁ-
 ଛାଡ଼ିଲର ୪ ଅଭିମ ଅନୁସାରେ କରଯୋଗ୍ୟ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦ-କ୍ରିକପ୍ରତ ଅନୁସାଧ ଏହି ଯେ
 ସେ ସନ ୧୮୮୭ ଏପ୍ରେଲ ମାସ ତା ୧ ଉପାତରେ
 ବା ଭଣ୍ଡାପରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ୨ B ଭଳି
 ଶାଠର ଅପ୍ରେଲ ଦିନରେ ସେହି ଉପାୟ ଉପିତ
 ଅଦେଖାନ୍ତାୟା ଅପତା ଅପ୍ତର ସକ୍ଷେପ
 ଦୁଇପୁ ନେଇ କରନ୍ତର ସାଦେବକ ନି-
 ଠରେ ଅର୍ଥର ଦିନରେ ବା କରନ୍ତର ।

ଉପାଧିକ ଶାଠର ବନା ଏକତ୍ରରେ କର-
 ନୁରନ ଅପିକରେ ନିରା.କର ।
 କଟକ ଉପାତ } C. HENRY
 ୧୮୮୭ } Offg. Collector.

ବନ୍ଧୁ ! ବନ୍ଧୁ ! !

ଏ ଜରୁରୀର ପ୍ରାୟତଃ କରାଯିବ ଅତି ପରିଷ୍କାର
 ଓ କରତର ରୂପ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଯୋଗ୍ୟ
 ଏବଂ ପ୍ରାୟତଃ ନିକଟ ଦୂରରେ ଉପଲବ୍ଧ
 ହୋଇଥିବେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି-
 ସେଇ ଟ ୦ ୩/ ଲେଖାଏ । ଯେଉଁମାନେ
 ସମସ୍ତା ଉପରେ ସେମାନଙ୍କ ବାବୁ କିମ୍ପାଗୁଣ୍ଠ
 ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନକୁ ଏକାଦେଶକେ କେବେଗୁଡ଼ିଏ
 ହିସାବ କରିଅଣ ଅବଶ୍ୟକ ମତେ ତୋକାକଲୁ
 ପଠାଇ ବନ୍ଧୁ ଅନୁରୋଧ ଅଧିକ ସୁଧା ଦେବ ।

NOTICE.

Tenders are invited for supply of
 of the best Laterite for repair of the
 following metalled roads. The quan-
 tity of metal required for the repair
 of each as at present estimated is
 noted against each. It is subject to
 revision.

Intending Contractors are required
 to submit their tenders on or before
 the 10th proximo to the Municipal
 Overseer; the tenders must be sent
 in sealed covers and will be opened
 by the Vice-Chairman on that date.
 The rate at which the metal will be
 supplied on each road side must be
 stated in the tender. It should in-
 clude the cost of breaking and stock-
 ing; the cost of spreading and con-
 solidating should be separately stated.
 The full quantity of metal must be
 supplied before 30th. June next.

Names of the roads	Quantity estimated.
Mane Road	8156 c.ft.
Banihat, Mungibag road	8036 "
Pihapore road	5372 "
Jai Babu's Lane	513 "
Munasingpalla road	1550 "
Quandabar Road	4116 "
Guneshghat road	1829 "
Katjori River side road	2121 "
Chintira bazar road	3753 "
Alanchand bazar road	2491 "
Stonay's road	5180 "
Lanatic Asylum road	3164 "
Market road	1526 "
Civil Court road	2613 "
Nayasarakh Cross Road	1332 "

Jaggernath Balhab road	519 "
Manesty's road	854 "
Toolsipore road all round	4045 "
Bakrabad road	2328 "
Pooreeghat to Jail gate road	4939 "
Gunesh Mandir Srteet	1949 "
Uriya bazar road	3333 "
Teligraph office road	2750 "
Dack road	3450 "
Maohhua bazar road	557 "
Katakchandy street	10483 "
Banka bazar road	4867 "
Cuttack Municipality	N. K. Das.
The 12th-April, 1887.	Chairman.

କଟକ ନିଉନିସପାଲିଟି-

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉଲ୍ଲିଖିତ ପକ୍ଷାଗୁଣ୍ଠମାନ ମରାମତ-
 ନିମନ୍ତେ ରକ୍ତମ ପଥର ପ୍ରୟୋଗକୁ ଅଟେ
 ଓ ଉହିଁ ନିମନ୍ତେ ଟେଣ୍ଡର ଦରଖାସ୍ତ୍ର ଗୃହଣ
 ହେବ । ଯେଉଁ ଗୁଣ୍ଠରେ ଯେତେ ପଥରର
 ଅବଶ୍ୟକ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଦା ଏକ୍ସପେକ୍ଟ
 କର ହୋଇଅଛି ତାହା ପ୍ରତି ଉକ୍ତ ଗୁଣ୍ଠ-
 ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଲିଖିତଅଛି ମନ ତାହା ସ୍ଵୀକୃତି
 କରାଯିବ । ଯେଉଁମାନେ ଉକ୍ତ କମର ବାନ୍ତି-
 ଗଣୀ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିବେ
 ସେମାନେ ଆସନ୍ତା ମଇମାସ ତା ୧୦ ତାରିଖ-
 ପୂର୍ବ ଟେଣ୍ଡର ଦରଖାସ୍ତ୍ରମାନ କଲିକତାରେ
 ମିଉନିସିପାଲିଟି ଓଭରସିୟରଙ୍କ ଦେହାନ୍ତେ ଦାଖଲ
 କରିବେ ଓ ସେହି ତାରିଖେ ଉକ୍ତ ଲିଫାଫାମାନ
 ଉଦ୍ଘାଟନ ହେବ । ଯେଉଁ ଗୁଣ୍ଠରେ କେତେକେଟି ତାହା ଲିଖି
 ବାବୁ ହେବ । ଟେଣ୍ଡର ଦରଖାସ୍ତ୍ରରେ ଯେଉଁ
 ରେଟ ଦେବାକୁ ହେବ ଉହିଁର ମାଲ୍ ଆନ
 ଦାମା ଓ ଉତ୍ତର ଓ ଗଦାଲ ପୃଥକ୍ ଓ
 ବିକ୍ରି କର ପୃଥକ୍ ହୋଇ ଲେଖାହେବ ।
 ଆସନ୍ତା ଜୁନମାସ ତା ୩୦ ତାରିଖ ପୂର୍ବେ ବିକାର୍
 ପଥର ଆନଦାନ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଉପସିଦ୍ଧ ।

ସବୁର ଗୁଣ୍ଠ ଗାଣିତ	ଫୁ ୮୧୨୭ଟ
ଗୁଣ୍ଠାଦାଟ ଓ ମଙ୍ଗଳାବାଗ	ଫୁ ୮୦୩୭ଟ
ପିଠାପୁର ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୫୩୭୨ଟ
ଜରବାଲ ଗଳ	ଫୁ ୫୧୩୫ଟ
ମାନସିଂହ ପଟ୍ଟଣା ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୧୫୫୦ଟ
କାଜକଜାର ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୪୧୧୭ଟ
ଗଣେଶଗାଟ ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୧୮୨୯ଟ
କାଠଗୋଡ଼ା କପାକପାର ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୨୧୨୯ଟ

ଉତ୍ତରକଳର ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୩୭୫୩ଟ
ଅଲମଗ୍ନ କଳର ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୨୪୧୧ଟ
ଖୋଳାଗୋଡ଼	ଫୁ ୫୮୮୦ଟ
ପାଗଲଗାଳୀ ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୩୧୨୪ଟ
ଦାଟ ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୧୫୨୭ଟ
ଅତାଲ କଚେରୀ ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୨୭୨୭ଟ
ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର କାସ ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୧୩୩୨ଟ
ଜଗନ୍ନାଥପୁର ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୫୧୧୯ଟ
ମେନଖି ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୮୫୪୪ଟ
ଭୁବନେଶ୍ଵର ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୪୦୪୫ଟ
ବାକସ୍ତାବ ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୨୩୨୮ଟ
ପୁରୀ ଗାଟାଠାରୁ କେଳଖାଳୀ	
ଫାଟକ ଉକ୍ତ ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୪୧୫୯ଟ
ଗଣେଶଗାଟ ଶ୍ଵେତ	ଫୁ ୧୧୪୯ଟ
ଓଡ଼ିଆପୁରକାର ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୩୩୩୩ଟ
କାରଖାନା ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୨୭୫୦ଟ
ଜକ ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୩୪୫୪ଟ
ମହାଅକଳର ଗୁଣ୍ଠ	ଫୁ ୫୫୨୭ଟ
କଟକଗୁଣ୍ଠା ଶ୍ଵେତ	ଫୁ ୧୦୫୮୩ଟ
ବାକାବଜାର ଗୋଡ଼	ଫୁ ୪୮୨୭ଟ

୧୯୧୭ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ୧୨ ତାରିଖ
 ଶ୍ରୀ ଜନଶାନ୍ତିଦାସ ଦାସ
 ସଭାପତି ।

କଟକ ବିକ୍ରୟାଳୟ ଉଦ୍ଘାଟନ
 ହେବା ।

ସବୁ ବିକ୍ରୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ବାଦାହୁର	ଟ ୧୦୦୦
ଶ୍ରୀ ମହାଶୟାଳୀ	ଟ ୧୦୦୦
ଶ୍ରୀ ଗଜା	ଟ ୫୦୦
" "	ଟ ୫୦୦
" "	ଟ ୩୦୦
" "	ଟ ୨୦୦
ଚୌଧୁରୀ ବାଗିଚାସ ଦାସ	ଟ ୩୦୦
ବାବୁ ବିଦାସଲର ପତ୍ନୀ	ଟ ୨୦୦
" ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଚୌଧୁରୀ	ଟ ୧୦୦
" ଦରକାରୀ ଦାସ	ଟ ୧୦୦
ଶ୍ରୀ ସରକାରୀ ସବୁ ମସୃଦ୍ଧା	ଟ ୫୦
ବାବୁ ଦୁର୍ଗାସିଂହ ଦାସ	ଟ ୨୦
କଟକ ନିଉନିସପାଲିଟି	ଟ ୫୦୦୦
କଟକ ଜୁବଲି କମିଟିର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବା- ମଧ୍ୟରୁ ସାମୟିକ ଉତ୍ତରର ବ୍ୟୟ ନିଶାଦ ଉତ୍ତର ଅବଶିଷ୍ଟ	ଟ ୮୫୦
	ଟ ୧୦୧୨୦

ବିଶେଷ ଦ୍ରବ୍ୟ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାସ୍ଥ କବିରାଜ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ
ଶୁକ୍ଳ ଶୁକ୍ର ପୁରୀର ଶେଷାଦିପ୍ରସାଦ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ
ଶ୍ରେଣୀରୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି ।
ସର୍ବ ଭୀଷଣମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀ ଅଶ୍ରେଣ୍ୟ
ନ ହୋଇ ଫେରସିବାର ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ ।
ଶ୍ରେଣୀରୁ ମୁକ୍ତ ପାଇବାର ବାଟା ଯେତେ ଉତ୍ତମ
ଆଏ ତେବେ ତାହାକୁ ଶ୍ରେଣୀର ବଦଳଣ
କରାଇଲେ ଅତି ଅଲଭ୍ୟତାରେ ଅଲଭ୍ୟ-
ମଧ୍ୟରେ ଲୁଗାକୁ ଅଶ୍ରେଣ୍ୟ କରିଦେବେ । ସେ
ଅନେକଲୋକଙ୍କୁ ଅଶ୍ରେଣ୍ୟ କରି ଅନେକ
ପ୍ରସଂସାଦ ସାଧୁଅଛନ୍ତି ।

ଦରଦାବଜାର ପ୍ରିୟକମ୍ପାନୀର ପ୍ରସ୍ତୁତକାଳରେ
ଏହି ଉପକ୍ରମକୁ ବୃଦ୍ଧିପ୍ରଦ । ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ
ସୂଚକ ୫୨୫ ଟା । ପୁରୀର ଓ ତାଙ୍କଠାରୁ ପୃଥକ ।

ବାଲକାଗଳ ।

ଉଲ୍ଲକ୍ଷିତ ଶସ୍ତ୍ରୀ ଦରରେ ସଦର ଚିତ୍ତ
ରୌପ୍ୟ ବଜାର ବାଲି ଗୌଣସ୍ୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
କର୍ତ୍ତା ନିକଟେ ବାଲି ଅର୍ଥକ୍ରମର ଦର ଲକ୍ଷ୍ୟମାନ
ଦୋକାଳରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି ଯଥା —

Table with 4 columns: Quantity, Price, etc. (e.g., ୧୦ ପତେ ମାତ୍ର ୧୦୦୦, ୧୦୦୦ ୧୦୦୦)

କେପାରିମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ଏବ-
ଜରେ ଯିବେ ବା ଅଧିକ କିଛି କରିବେ ଅଧିକ
ପୁରୁଷ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବେ । ମୂଲ୍ୟ ଲଗତ ।

ଗାୟତ୍ରୀ ବାଲି ଗୌଣସ୍ୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଉଲ୍ଲକ୍ଷିତକାରୀ କର୍ତ୍ତା ନିକଟସ୍ଥ ଅମ୍ପାନୀକ
ଦୋକାଳରେ ନଦରଦୋକାଳ ଓ ଦଲ୍ଲତା ଓ
ରେସନାଓଗେର ଲୁଗା ଓ ଷ୍ଟେସନରୀ ଓ କଲି-
କଳା ଚମାପ୍ତ ସତରଫର ବିକ୍ରୟ ହେଉ ଅଛି
ତାହା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଦିକବର୍ଗର ମଧ୍ୟରେ ବଦଳ
ଅଛି । ଉତ୍ତମ ଥିବୁ କେତେକ ଟୋକ
କିମ୍ପାତୁ ବିକ୍ରୟ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
ତାହା ନିମ୍ନ ଭାଗରେ ଲେଖାଗଲା ଯାହାକର
ଯାହା ଅତିକ୍ରମ ଉକ୍ତ ଦୋକାଳରେ ଅନୁ-
ଷ୍ଠା କଲେ ପୁରୁଷ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
ପାରିବେ । ଏହିପ୍ରକାରେ ଅନେକ ଶ୍ରୀତି
ବିକ୍ରୟ ସକାଶେ ଦୋକାଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହି-
ଅଛି । କେହି ସମସ୍ତ କରବାକୁ ବୁଝିଲେ ତାକୁ
ବିକ୍ରୟ କରିବେ । ଯଦି ଉକ୍ତ ଶ୍ରୀତିମାନ ବିକ୍ରୟ
ହେବା ପରେ ଅପରା ମଜଲିସ ସକାଶେ ଯତ୍ନ
ରଖାନ୍ତି ତେବେ ଏକ ଲଗତ ଯିବେ ୫୦୦୦
ହୁଣ୍ଡାକରେ ବଜାରରେ ପାଇ ପାରିବେ । ମାତ୍ର
ବାଦାର ସର୍ବ ଅଧିକର ଲାଭ ଯାଏ ଉପରେ
ଥୁକ । ଯଦି କେଲେ ଶ୍ରୀତିରୁ ପୁରୁ ମୂଲ୍ୟ ତାକୁ
ଦେବାକୁ ହେବ ।

ଉପସିଦ୍ଧ ।

Table with 2 columns: Item, Price (e.g., ଦରଦା ବେଶା ୦, ୦୧୧୧ ରୂପ ଦେଲେ)

ପ୍ରଦା ଚର୍ଚ୍ଚା ନବସା
ବଦଳାବଦଳ ଯେ-
ତେ ଓ ବଲମ ।
ଦେଲିଲେ ବାହାର ସର୍ବ ।
କାମା ପ୍ରକାରର ୧୦-
କାମା ଓ ଲଗା
ହେବା ଦୁଆ ।
ତେର ହଳ ।
ନଦର ସାହୁ ।
ଦାକାଳ ସାମାଜ ସର୍ବରେ
ଲୁଗା ପଦ୍ମପଦ ବୁଝା ।
ଅଟୋର ଗୋଟି—ଅର୍ଥକ୍ର
ପୁରୁଷ ପୁରୁ ।
ଅପର ଦୁଆ ।
ଠାଣର ବୁଝା ।
ବୁଝା ଅପ ।
ଦୋକାଳରୁ ।
ଦୋକାଳରୁ ବେଶ-
ମେକ ଓ ଚରକ ଗୋ-
ତରେ ବଦଳ
ପୁରୁଷ କାଳ ଗୋଟି
ଦୋକାଳରେ ବେଶ-
ଓ ବୁଝିଲେ ବଦଳ
ହେବ ।
ଅଲଗା ଦୁଆ
୧୨ x ୧୦ ଲଗ
୧୪ x ୧୨ ଲଗ
ପଦ୍ମପଦ ୧୨ x ୧୦ ଲଗ
ସର୍ବ ୫୦୦୦
ମୋକା ଓ ମୋକାକର
ଉକ୍ତର ଅପ ନଦର
ଉକ୍ତର ମାତ୍ର ବଦଳ
ବଦଳ ଗୋଟି ଗୋଟି
ପଦା

ମାର୍ଗୀ ବାଦା ଲୁଗାରେ
ଉକ୍ତ ଦେଲେ ଗୋଟି
ବଦଳ ବଦଳ ହେବ
ହାତ ।
ଏ ଦୋକାଳ ମସୃତେଇ
କାମାକ ଓ ବୁଝା ।
କଦର ଅପର
ବଦଳ ବାଦଳ ।
ପୁରୁଷ ଦେବ ।
ଅନେକର ଦେଲିଲେ ଓ
ଶୁକ୍ର ବ ଦେଲିଲେ
ଦେଲି ବଦଳ ଦେବ
ଉକ୍ତ ଦୁଆର ସର୍ବ
ଦେଲିଲେ ଦୋକାଳ
ପଦେ ଦେଲି ଦୋକାଳ
ଦେଲି ବଦଳ ହେବ
ଲ ଉପେ ।
କଦଳ ଦେବ ।
ଦେଲିଲେ ଦେଲି ବଦଳ
କାଳ ହାତ ।
ଉକ୍ତର ଗୋଟି ଅପ
ଦୋକାଳ ବଦଳ
କାଳାଳ ବଦଳ ।
ମନକାଳ ।
ଦେଲିଲେ ଦେଲିଲେ
ଉପ ଦୋକାଳ
ଉକ୍ତରୀ ଦୋକାଳ ଓ ଦୋକାଳ
ଓ ହେବ
ମଦଦୋକାଳ ଓ ଶୁକ୍ର
ପାଇ ପାରିବେ ଓ
ପାତା ।
ପ୍ରିୟକାଳ

ଅଲକ୍ଷଣର ଦର ଲକ୍ଷ୍ୟମାନ

ଉଲ୍ଲକ୍ଷଣର ଦର ଲକ୍ଷ୍ୟମାନ ଯେତେ ଶୁଣୁ ତେଲେ ହେବ
ଓ ଓ ବୁଝେ ଯାଇ ଦୋକାଳର ସର୍ବ —
ପ୍ରଥମର ସକାଶେ
କାଳ ପଦ ୫୦୦
ଅପ ବୁଝା ୫୦୦
ଉକ୍ତ ଏକ ବୁଝା ୫୦୦
ମାତ୍ର କୌଣସି ଦୋକାଳ ଦେଲେ ଶୁଣୁ ତେଲେ ହେବ
ଉକ୍ତର ଦର ୫୦୦ ବ ଦୋକାଳ ଦେବ ହାତ ।
ଉକ୍ତର ଦର ଲକ୍ଷ୍ୟମାନ ସକାଶେ ଉକ୍ତର ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ
ଦୋକାଳ ଓ ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ଦେବ ।
ଅପ ବୁଝା ସକାଶେ ବୁଝା ଦୋକାଳ ଦେଲି
ହେବ ।
ଉକ୍ତର ମୂଲ୍ୟ ଦୋକାଳ ଦେଲେ ଦୋକାଳ ଦେବ
ଉକ୍ତର ଦର ଲକ୍ଷ୍ୟମାନ ସକାଶେ ଉକ୍ତର ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ
ହେବ ।

ମେହରୋଗ ।

ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ୱାଳା ଯଦି ଶରୀର ନିହି-
ତି ହେବ । ଦୁର୍ଲଭ ପ୍ରମେହ ବ୍ୟାଧି ପେଶ୍ଟମାନଙ୍କୁ
ଅନୁମତ କରିଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଦକାର୍ତ୍ତ ଗୌ-
ଣସ୍ୟର ବାଲି ଉଚିତ ନୁହେଁ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥକ୍ରମ-
ସକାଶେ ଲାବନର ମାୟା ପରଦାଗ କରୁନୁହେଁ ।
ଏହି ଉପକ୍ରମ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଏକପ୍ରକାର ସେବା
କଲେ ନୁହେଁ ଶ୍ରେଣୀ ଏକ ଭିନ୍ନ ଗୁଣ ସପ୍ତ-
କରେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଅବଶ୍ୟ ଅଶ୍ରେଣ୍ୟ ହେବ ।
ସେହିମାନେ ଅଶ୍ରେଣ୍ୟ ନ ହେବେ ନିଶ୍ଚୟ
କହୁଅଛୁ ଏ ଦକାର୍ତ୍ତ ସେମାନଙ୍କ ସକାଶେ ସକାଳୀ
ଦୋକାଳ ଲାବନର ଶେଷସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
ଶୁଣୁ ବୁଝାପରେ ପରଦା ନ ଦେଲେ ଅତି
ଶୀଘ୍ର ତାହି ଅନେକ ସ୍ତ୍ରୀ ଅଶ୍ରେଣ୍ୟ ଲାବ
କରି ପ୍ରସଂସାଦମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
ଅଭିମତରେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ
ଉକ୍ତର ଅବଶ୍ୟମାନ ନିମ୍ନର ବଦଳରେ
ହେ, ଦେ, ସର୍ବ କମ୍ପାନୀକାରେ ଏକ ବଚନ

ଉତ୍କଳ ପାଠକ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

୩୨୨
୫୯୭ ଖଣି

ତା ୨୩ ୧୯୩୯ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ୧୮୮୭ ମସିହା । ମା ବିଭାଗ ୦ ୧୨୨ ୧୯୧୪ ସାଲ ୧୯୩୯

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩୯
ପଞ୍ଚମାସିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୯

ବାମଣୀ ।

ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଲଳିତମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ ସମାଲୋଚନା ଦେଖିଲେ ଅବାଧ ଦେବାଳୀ ହୁଏ, ଉକ୍ତ ମହାଶୟ ପ୍ରବଳ ମଧ୍ୟରେ ଯାହା ଦେଖନ୍ତି ତହିଁରେ ତଥାଏ କହନ୍ତେ ତାଙ୍କର ମନଃ ସାନ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ ବରଂ ମାନ ଉଚ୍ଚ-ପଣିକା ୫ ୯୫ ଖଣିର ପତ୍ରିକାରେ "ଅଶ୍ରୁ ଓ ଅବଳମନ" ଶବ୍ଦଦ୍ୱୟକୁ ନେଇ ଯେଉଁ ଲିଖିତ ହୋଇଅଛି ତାହା ଅଗଭୀରତାରେ ବାର୍ଣ୍ଣନା ହୋଇଅଛି । ସେ ଯେତେ ତତ୍ତ୍ୱର ଚେଷ୍ଟାକ୍ତେ ତେତେ ଅଶ୍ରୁ ଓ ଅବଳମନରେ ଯୋଡ଼ିବ ଅର୍ଥ କର, ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ପଡ଼ି ନ ଥାନ୍ତେ; ସେ ଦେଉ "ଅବଳମନ ନୁହେଁ କିମ୍ପା ଶ୍ରେୟଃ" ଅର୍ଥ କେବି ହେବାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷକ ତ; "ଅଶ୍ରୁ, ଅବଳମନ" ଏବଂ ଅର୍ଥ ଠାକୁ ଦୁଇ ଅର୍ଥ ହୁଏ ଅନୁଭବର ଦୋଷ ମାନ ଅଭ୍ୟାସ ଦେଖ ।

ଏବଂ ପର ତ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ହିନ୍ଦୁଶାସ୍ତ୍ରର ଅର୍ଥ ବୁଝି ପାର ବାହାର କରୁଅଛନ୍ତି? ନୁହେଁ ଜଣ । ହିନ୍ଦୁମାନେ ସାଧାର ଉତ୍ତରକୁ ଚୟମୟ, କରୁ-ଶାକର, ବଦନ୍ତି ବୋଲି ତାହା ଶୁଣି ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ମଧ୍ୟ କରବାର ଉତ୍ତରକୁ ଦୟାମୟ ବୋଲି ବଦୁଅଛନ୍ତି ବସ୍ତବର ଧାରଣା ଖାରଜା ଦେଖି ଲାଭ ଧାରଣା ଖାରଜା ଚଳେ ନାହିଁ ।

ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚତ ସେ ହିନ୍ଦୁମାନେ ଯେଉଁ

ଶ୍ରୁ ବ୍ୟବହାର କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ପ୍ରତି ଉଦ୍ଦମରୂପେ ଦୃଷ୍ଟି କରି ବ୍ୟବହାର କରୁନୁ ହୁଏତ ଇଂରାଜୀ ପଢ଼ିଲେ ସେ ହିନ୍ଦୁଶାସ୍ତ୍ରର ଅର୍ଥଟା ଜଣାପଡ଼ିବ ତାହା କଦାଚ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ; ବୃଥାରେ ଶୁଭ୍ର ଦେଖାଇ ପ୍ରତିବାଦ କରି ବୋଲି ସମୁଦ୍ଧ ଦେବା ନିରର୍ଥକ ମାତ୍ର ସେଦେଇ ପରାଧୀନ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରତିବାଦ କରି ଅବଶ୍ୟର ବାର୍ଣ୍ଣନା ବୋଲି ମନେ କରୁଅଛୁ । ଜନଶ୍ରୀ

ଶ୍ରୀ-ବାମଣୀ

ଉତ୍କଳପାଠକ

ତା ୨୩ ୧୯୩୯ ମସିହାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ୧୮୮୭ ମସିହା ।

ଅକର୍ମଣ୍ୟ ବା ନଷ୍ଟ ଖୁଞ୍ଚି ବାଗଜର ମୂଲ୍ୟ ଖୁଞ୍ଚି ବିକେତାମାନେ ନଷ୍ଟ ଦେବା ତାହା-ଠାରୁ ମା ୨ ସ ମଧ୍ୟରେ ଫେର ପାଇବର ଅଭାବରେ ବଧୁ ଅଛି । ଏହି ମିଥ୍ୟା କୌଣସି ପ୍ରକ୍ରେ କଷ୍ଟକର ଦେବାର ଜଣା ଯିବାରୁ ମହାମାନ୍ୟ ଗର୍ବର ଜେନଭଲ ବାହାରୁ ଅଜ୍ଞା ଦେଇଅଛନ୍ତି ବ କୌଣସି ଖୁଞ୍ଚି ନଷ୍ଟ ବା ଅକର୍ମଣ୍ୟ ଦେବା ତାହାଠାରୁ ଏକବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ମୂଲ୍ୟ ଫେର ପାଇବାର ପ୍ରାର୍ଥନା ଦେଲେ ପ୍ରାୟ ଗର୍ବମେଧ୍ୟମାନେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରର ଦେଇ ପାରନ୍ତେ । ନେତ୍ରସ୍ତ ସ୍ୱଭାବରେ ଗର୍ବମେଧ୍ୟକର ସହଯା ଏହି-ପରି ଦୃଷ୍ଟି ରହିବାର ଉଚ୍ଚତ ।

କଳାକର ଉଚ୍ଚତ ପୁଣ୍ୟ ରେଲବାଟର ଜଣକ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଥିବାର ପାଠକ-ମାନେ ଜାଣନ୍ତି । ଏହି ବାଟଟି ପୁଣ୍ୟରୁ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତର ୪୯ ମାଇଲରେ ପ୍ରତି ଏକପ୍ରାକାରରେ ଅଛି ନଗରଠାରେ ମହାନଦୀ ପାର ହୋଇ ତାଳଦେଇ ପଥ-କୋଇଲା ଖଣି ଓ ସମ୍ଭଲପୁର ଭିତରେ ପଶି ବଙ୍ଗଳା ନାଗପୁର ରେଲବାଟରେ ପାହାଚ ଗ୍ରାମଠାରେ ମିଶିବାର ପ୍ରତି ହୋଇଅଛି । ପାହାଚ ଗ୍ରାମଠାରୁ ନାଗପୁରଠାରୁ ମା ୩୮ ମାଇ ପୁଣ୍ୟ ଏବଂ ବଙ୍ଗଳା ନାଗପୁର ଓ ଇଷ୍ଟଇଣ୍ଡିଆ ରେଲବାଟମାନ ମିଶିଥିବା ଗ୍ରାମରୁ ମା ୨୫ ମାଇ ପଶିମରେ ରହିଅଛି । ଅଭାବ ନାଗପୁରଠାରୁ ପୁଣ୍ୟ ମା ୨୨ ମାଇ ଅଥବା ବଳାସପୁରଠାରୁ ପୁଣ୍ୟ ମା ୩୫ ମାଇ ବାଟ ଦେବ । ସନ ୧୮୮୩-୮୭ ସାଲ ପେଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ରେଲବାଟର ଜଣକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହାୟତା ଟ ୨୯୭୨୫୭ ୯ ବା ଖର୍ଚ୍ଚ ପଡ଼ିଅଛି । ଏ ରେଲବାଟର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବେ ଅରମ୍ଭ ଦେବ । ତାହା ନ ଶୁଣିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନ ମାନୁ ନାହିଁ ।

ଅଗାଧି ମଇମାସଠାରୁ ତାହାର ମନଅର୍ଜ-ରହାଣ ଖଜଣା ପାଠକର ନିୟମ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଜାଣ ଦେବାରୁ ଉତ୍ତର ନିୟମ-କଳା ପ୍ରକାଶ କରିବା ବାରଣ ଜଣେ

ପଞ୍ଚମେକ ଅନୁମାନକୁ ଅନୁକ୍ରମେ କରନ୍ତା । ଅନୁମାନେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କି ଶାନ୍ତି କରୁଛି ଯେ କିପାଇଁ ସମୁଦାୟୀ ଏ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଏ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା । ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା । ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା । ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ।

ଅନୁକ୍ରମେ କେଉଁ ମତ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ରୁକ୍ମାବତୀଙ୍କର ଦୁଃଖର କଥା ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା । ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା । ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା । ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା । ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ।

ଉପର ଥିଲା । ଅନୁମାନକ୍ରମେ ଓ ଦେଖନ୍ତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା । ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା । ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ।

ଏଠା ଶିକ୍ଷାକ୍ରମ ଓ ପ୍ରକାଶ ।

ଏ ଦେଶରେ ପ୍ରକାଶକରଣ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା । ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା । ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ।

ଅନୁକ୍ରମେ କେଉଁ ମତ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ରୁକ୍ମାବତୀଙ୍କର ଦୁଃଖର କଥା ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା । ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା । ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ।

କେଉଁ କେଉଁ ରୁକ୍ମାବତୀଙ୍କ ମୋକ୍ଷ ନିମନ୍ତେ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା । ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା । ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପଞ୍ଚମେକେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତା ।

ପାରି ବୋଲିବ ସେ ନବସଦାକ ଚାହାନ୍ତି
ପଞ୍ଚମେ ପ୍ରକୃତ ନବସମାଦ ଅଟଇ । ଏ ନବ-
ସମାଦ ସେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାରୁ ଅନେକାଳେ
ଅବଦଳିବ ବୋଲିଅଛି । ମାତ୍ର ଭୟ ଦେଉଅଛି
ସେ ମଧ୍ୟ ଅନୁମାନକ ପରି ଲେଖି । ଅବଦଳିବ
ଅପର ପ୍ରକୃତ ହେବ ନାହିଁ । ସରକାରୀ
କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ କିନ୍ତା-
କସ୍ତୁରୀ ପଦ୍ମପ୍ରାକ ଥିଲ । ସବୁ କଚେରୀର
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀମାନେ ବହୁ ଉପରିଲଭ କରୁ-
ଥିଲେ କେବଳ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗୀୟ ଲେକକର
କୌଶଳମତେ ପରାସ୍ତ ଏ ଲଭ କରୁ ର
ଉପାୟ ନ ଥିଲ । କମେ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ବସ୍ତାର ହୋଇ କର୍ମଗୁଣକ
ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହେବା ଏକ ପ୍ରାୟମତେ ଶିକ୍ଷା-
କାମରେ ଅନେକ ଟଙ୍କା ସରକାର ବ୍ୟୟ
ଅରମ୍ଭ ହେବା ସଙ୍ଗେ ବୋଧ ହୁଅଇ ନିତ୍ୟ-
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ ବା କର୍ମଗୁଣକ ବାକୁ-
ଶିଳ ବଢ଼ିବାରୁ କେହି କେହି ଲେକକରକଣ
ହୋଇ ଶେକମାନର ଅନ୍ୟାୟ ଉପାୟ ବାହାର
କଲେ ଏକ ଲକ୍ଷକରକ ହେବାରୁ ଅନ୍ୟମାନେ
ପ୍ରତିରେ ପୋକ ଦେଲେ ଏକ ନୂତନ ଉପାୟ-
ପଦ ବାହାର କଲେ । ଏହି ଅଭ୍ୟାସ କ୍ରମେ
ଏତେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଯେ ଅର୍ଥ ବହୁରେ
ବହୁ ବୋଧ ଅଛି ବୋଲି ଦେହ ବୁଝାଇ
ଉପାୟ । ତାହା ନ ଦେଲେ ଦେଉମନେ
କର୍ମଗୁଣକ ଓ ସମତ ଶିକ୍ଷାଦେବା ବସ୍ତୁରେ
ଅନୁପମ୍ପ ବ୍ୟୟ ହୋଇ ସଂସାରରେ ପରମ୍ପ
ବସ୍ତୁ ସେମାନେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ
ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷାବିଭାଗ ଅଦୌ
ସମତ ଦେବାର ସ୍ଥାନ ବହିରେ ଏ ଜଣାର
କର୍ମ ଓ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ବଦ୍ୟଲୟ-ସମ୍ପର୍କୀୟ
କର୍ମଗୁଣକ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଗୁଣିଏ ବାଞ୍ଛ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମତ ଶିକ୍ଷାର ଅଧିକ ଉପାୟ
ଦେଉଅଛି ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ଅପର ଏହି
କର୍ମଗୁଣକ ଓ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗୀୟ କର୍ମକାରକମାନେ
ସକେ ସେମନ୍ତ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଶିକ୍ଷାବହୁ
କର୍ମଗୁଣକ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହିପରି ନବସମାଦ
କର୍ମଗୁଣକ । ଅବଶ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମିଧର୍ମ ସଙ୍ଗେ
କର୍ମଗୁଣକ ବହୁ ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ମାତ୍ର ସକ୍ୟ
ଦେବି କା ନ ଦେଉ କେତେକ ଲେକକଠାରୁ
କର୍ମଗୁଣକ ତରଳତ ଶୁଣିଥିବାରୁ ଅନେମାନେ
କର୍ମଗୁଣକ କର୍ମ ଓ ସାମାଜିକତା ବାଦ
କର୍ମ ସେ ବାସ୍ୟାକ ହୋଇ ଗୁଣିବେ ।

ଅନେମାନେ କିନ୍ତା କହୁଁ ଦେଉଅଥେ
ବାହାର ଅର୍ଥକୁ । ଅନୁମାନକର କର୍ମଗୁଣକ ଏହି
କି ଏଠା ଶିକ୍ଷାବିଭାଗ ଶିକ୍ଷାକାରୀଠାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଓ ସମାପ୍ତ କର୍ମଗୁଣକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ
ଅନାୟାସରେ କଲେ ଓ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ
ଗୁଣକ ଦେଲେ ହେଁ ପ୍ରଧାନ କର୍ମଗୁଣକମାନେ
କର୍ମଗୁଣକ ପ୍ରକାର ନ କର ବରଂ ନୟମାବଳୀ-
ଦ୍ଵାରା କ୍ରମାଗତ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ ଏକ ଉତ୍ତ-
ଲକ୍ଷାବଶ୍ୟକ ବା ଉପାସନିତା ଦେଉ ଉପସମାକ
ବା ସତ୍ତ୍ଵ ସମତ ଭୁବନୋଇ ରହିଲେ । ସୁତରାଂ
ଅର୍ଥ ଉପାୟ ନାହିଁ ।

ଅମଲକ ବେତନକରଣପଦ୍ଧତି
ଅନୁସନ୍ଧାନ ।

ଗଜସ୍ଵ ଏକ ଫଳକଦାସ ମହକୁମାର
କାର୍ଯ୍ୟ ଏକ କର୍ମଗୁଣକ ବେତନକରଣପଦ୍ଧତି ଅନୁ-
ସନ୍ଧାନକରିତ ଗୋଟିଏ କମିଶ୍ନ ସନ ୧୮୮୫
ସାଲରେ ବସିବାର ପାଠକମାନେ ଜାଣନ୍ତି ।
ଏହି କମିଶ୍ନରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିସ୍ନ ସାହେବ ସର-
ପତ୍ନୀସ୍ଵରୂପ ଏକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗ୍ରୀମଳୀ ସାହେବ ଓ
ତାରୁ ଦୁର୍ଗାଗତ ବାନୁର୍ଯ୍ୟା ସହସ୍ଵରୂପ କିୟୁକ୍ତ
ହୋଇଥିଲେ । ଏମାନେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ
ଶେଷ କରୁ ବହିର ବକରଣ ଗତ ଅଗସ୍ତ୍ୟମସ
ବା ୨ ରଖରେ ବଙ୍ଗୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ କ ସମୀ-
ପକ୍ତ ପଠାଇଲେ ଓ ଉକ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଏବେ-
କର ବହିର କର୍ମଗୁଣକ ଗତମସ ଶେଷରେ
ଅପଣା ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । କମିଶ୍ନ-
ରମାନଙ୍କର ଲିଖିତ ବକରଣ ବା ରିପୋର୍ଟ
ଅନେମାନେ ଅବଧି ଦେଖି ନାହିଁ ବେତନ
କର୍ମୀୟ ଶ୍ରେଣୀକଟକ ମନ୍ତବ୍ୟରୁ ଭାବରେ
ଆଗ୍ରାଣ ଯାଦା ଜଣାଯାଇଅଛି ପାଠକମାନଙ୍କୁ
ଉପହାର ଦେଉଅଛି ।

କମିଶ୍ନରମାନଙ୍କର ପରମର୍ଶ ଦୁଇବସ୍ତୁରେ
ଅଟଇ ଯଥା, କଲେକ୍ଟର ଓ ଫଳକଦାସ-
ମହକୁମାର କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତୀକରଣ ଏକ କର୍ମଗୁ-
ଣକ ବେତନ ବୃଦ୍ଧିକରଣ । କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତୀକ-
ରଣ ବସ୍ତୁରେ କମିଶ୍ନରମାନେ ଅନେକ
ପରମର୍ଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବ ବହିର ଅଧିକାଂଶ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ନାନାକାରରେ ଏକାବେଳାକେ
ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଅବଶିଷ୍ଟ ଯେସବୁ ମଞ୍ଜୁର
କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଅଲକରଣ ସମ୍ପର୍କିତ
ସ୍ତବ୍ଧକରଣ ଅର୍ଥ ଦେଉଗୁଣକ ବସ୍ତୁରେ
କୋର୍ଡ଼ି ଓ ବହି ବାବଦସହୁର ପରମର୍ଶ କର

ଶେଷ ଅଦେଶ ଦେବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ବ୍ୟକ୍ତକର
ଅଛନ୍ତି । ଏସମସ୍ତ ପରମର୍ଶର ବିସ୍ତାରଣ
ବକରଣ ଲେଖିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।
କମିଶ୍ନର କଲେକ୍ଟର ଓ ଫଳକଦାସ ମହକୁ-
ମାର ଲେଖା ଓ ଓଡ଼ିୟା ସରସ୍ଵା ଏକତ୍ଵେ
ମିଶାଇଦେବା କମିଶ୍ନରମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ
ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଟଇ । ଏ ପ୍ରସ୍ତାବର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହି
ସେ ଲେଖା ଓ ଓଡ଼ିୟାସରସ୍ଵା ଏକତ୍ଵ
ଦେଲେ ଦୋକାସ କାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ କୌଣସି
ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦେବ ନାହିଁ
କମ୍ପା ଏକତ୍ଵା ଜାଣୁଥିବା ଅମଲ ଅନ୍ୟତ୍ଵ-
ଶାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ ଅସମ୍ଭବ ହୋଇପା-
ରିବ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଅନେକ ସମୟ ଓ
ବ୍ୟୟ ବସ୍ତୁତ ଏକ ଏଣିକି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ଜାଣିବାର ଲୋକ ଅନେକ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଉଅ-
ବାରୁ ଏ କିୟୁମ ପ୍ରକୃତ ବସ୍ତୁରେ ବହୁ
ଅସୁବିଧା ଦେବ ନାହିଁ । ଉଦୟ ସରସ୍ଵା
ମିଶାଇଦେବା ସଙ୍ଗେ କଲେକ୍ଟର ଓ ଫଳ-
କଦାସ ମହକୁମା ଏକତ୍ଵ କରଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ
କମିଶ୍ନରମାନେ ମତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏହି
କିୟୁମରେ କମିଶ୍ନର, କଲେକ୍ଟର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
ଏକ ସଦ୍‌ବିଚକ୍ର ଅଧିକାରମାନଙ୍କ ଅଧୀନରେ
ଯେତେ କର୍ମଗୁଣ ରହିବେ ତହିଁର ସଂଖ୍ୟା ଓ
ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ମଗୁଣର ବେତନ କମିଶ୍ନରମାନେ
ସ୍ଥିର କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବ ସେ ସମସ୍ତ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ମନୋମାନ ହୋଇଅଛି ।
କେବଳ କେବଳ୍ୟ ବୋର୍ଡ଼ିକର ମତ ଜାଣି-
ବାର ବାଣ ଅଛି ତାହା ଜାଣିଲେଉଁରୁ ଶ୍ରେଣୀ-
କଟ ସାହେବ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ଅଦେଶ ଦେବେ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଅଦେଶ ହୋଇଅଛି କି କମି-
ଶ୍ନରମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମହକୁ-
ମାର ଅମଲକର ପ୍ରକୃତ ସଂଖ୍ୟାଜାନ କରବାକୁ
ହେବ । କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଖାଲିଦେଲେ ସେହି
ମହକୁମାର ଭଲଅମଲକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୟାୟାର
ଶେଷକାର୍ଯ୍ୟ ଖାଲି ରଖିବାକୁ ଦେବ ଏବ
ନିତାନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ନ ତଳଲେ କମିଶ୍ନରଙ୍କ ଅନୁ-
ମତିକମେ ଶେଷ ପଦରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ
ଠିକାସ୍ଵରୂପ ରଖାଯାଇ ପାରିବ । ଯେଉଁ ଅମଲ-
ମାନେ ଲେଖା କମ୍ପା ଓଡ଼ିୟାରେ କର୍ମ କର-
ବାକୁ ଅମ୍ଭମ ଦେବେ ସେମାନେ ଯେଉଁକାର୍ଯ୍ୟ
କରପାରିବେ ସେହିକାର୍ଯ୍ୟ ବାହାବଦ୍ଵାରା
ନିର୍ବାହ କରଇ କିୟୁମିବ । ଅମଲମାନଙ୍କ
ବେତନ ଲେଖା ସରସ୍ଵା ପରି ତର ବାଳ

ଏକଦଳ ରହିବ ବୋଲି ଓଡ଼ିଆ ଅମଳକପରି ସମୟରେ ବୁଦ୍ଧିଦେବ ସେବସ୍ତ୍ରୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସୀ-ରେ ଅଛି । ପଲକଟା ଏହି ବ ଏ ବସ୍ତ୍ରୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚୁକ୍ତକୁ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଗୋଟି ଓ ଜଣା ହାକିମଙ୍କ ମଧ୍ୟ ବୁଝା-ଗଲେ ଏପରି ସ୍ଥିତି ଦେବ । କମିଶ୍ନରମାନେ କେବଳ ଗୋଟାଏ ଚାଟ ଦେଖାଇବା ଭିନ୍ନ ଅଧିକ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଦ୍ରଙ୍କର କରି ନାହାନ୍ତି ।

ଅମଳକ ବେତଳ-ବୁଦ୍ଧିବସ୍ତ୍ରୀରେ କମିଶ୍ନ-ରମାନେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁ ସମୟରେ ବେତଳ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲ ସେ ସମୟଠାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଜ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଦୁର୍ବଳ ମଲ୍ୟ ସଜ୍ଜକରୁ ଟ ୭୯୯ ନା ଲେଖାଏ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇ-ଅଛି । ଏଥିପାଇଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଦ୍ର ଆପଣା ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥାଦୁଷ୍ଟରେ ଯାହା ଅଧିକା ଦେବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେବେ ତାହା ଦେବାର ଉଚିତ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ପର୍କରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଦ୍ର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ନିଜ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଦୁର୍ବଳ ମଲ୍ୟ କରୁ-ଅଛି ଓ ତମଗତ ବସ୍ତୁସ୍ତବ ମାତ୍ର କେବଳ-ବୁଦ୍ଧି ସଙ୍ଗେ ଏକଥାର କିଛି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତ-ମାନ ଯେଉଁ ବେତଳ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ଇଞ୍ଚିରେ ଅନେକ ଉପସ୍ଥାପନକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥା ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ବେତଳରେ ଯୋଗ୍ୟ ନିକ୍ଷେପ ପ୍ରଦାନରେ ବେତଳବୁଦ୍ଧିର କୌଣସି ଅବଶ୍ୟକତା ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଦ୍ର କମିଶ୍ନ ତତ୍ପରାଦବା ସମୟରେ ଦୁର୍ବଳ ମଲ୍ୟ ଦୁଷ୍ଟରେ ଅମଳକ ବେତଳ ବରାଦବାର ଅବଶ୍ୟକତା ସ୍ୱୀକାର କରି ବର୍ତ୍ତ-ମାନ ଇଞ୍ଚିରେ ବସନ୍ତର କିମ୍ପା ରହିବା ବଡ଼ ଅସ୍ପୃହ୍ୟ ଓ ଅମଳକର ଦୁର୍ଦ୍ଦାୟ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ସରକାରୀ କର୍ମସଂଗ୍ରହ ଅନେକ ଉପ-ଦେବାକୁ ବାହାରିବା ତଥା ନୂତନ ନୂତନ ଓ ଯେପରି ଅବସ୍ଥା ଘଟିଅଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ-ଧୂବା ବେତଳକୁ କିଛି ଉତ୍ତା ଦେଲେସୁଦ୍ଧା ଉଦ୍ଦେ-ଦାରକ ସଂଖ୍ୟା ଉଣା ଦେବ ନାହିଁ । ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେନ୍ଦ୍ର ଏକଥା ପୂର୍ବରୁ ଅବଶ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏବେ କେବଳ କମିଶନ ବରାଦବାର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଜନ ନ ଥିଲା । ଅଥଚ ବୋଲିବାକୁ ଦେଉଅଛି ଯେ କୌଣସିଦ୍ୱାରା କିଛି ଉପକାରଦେଲା ନାହିଁ କେବଳ ବ୍ୟର୍ଥ ପରିଶ୍ରମ ଦେଲ । ବୁଦ୍ଧିଦେବ ଲେଖେନିଠ ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାୟ ସକଳ କମିଶ୍ନର ଅବସ୍ଥା

ଏହିଠି ଦୋଇଅଛି । କେବଳ ଧୂମଧାନ ସାର ପଲ କିଛି ନାହିଁ ।

ସାଧୁସାହିତ୍ୟ ଅନାଥପିଲାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଏ ସମ୍ପ୍ରାଦରେ ନୂ ଇଞ୍ଚିକ ଦାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ଯଥା—

କାରୁ ସୁଦାମତନୁ ନାୟକ ଭେଟାମାଲ ଟ	୨୯
” ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ସାହୁ କଟକ	ଟ ୧୯
ଝୁଙ୍କଦାଲର ମୋଟ	ଟ ୩୧୫
∞	ଟ ୪୨୫

ସାଧୁସାହିତ୍ୟ ସଂବାଦ ।

ସାଧୁ ସାହୁ ଓ ସାତାମାଥ ଦୟାଳୁ ଦୌର ମୋକଦ୍ଦମାକୁ ଏକଦଳର ବ ସହିରେ ସାଧୁ ସାହୁର ସା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସାତାମାଥ ଦୟାଳୁପ୍ରଦୟ ନିବନ୍ଧନର ଅଭିପ୍ରାୟ ହୋଇଥିବ ତହିଁରେ କିଛି ସାଦେବ ଗତକାଳ ଅସାମାଜ ଗଣସ ଦେଲେ ଅପର ମୋକଦ୍ଦମାମାନ ଦୟାଳୁ ଦେଉଅଛି ।

କେତକ ରୁଚିଅଛି ଯେ ଏଠାର ଏକଟି କଲେକ୍ଟର ଦେବଦ ସାହେବ ସ୍ତ୍ରୀ ତତ୍ପରାଦନାକୁ ବଦଳ ଦେଇ-ଅଛନ୍ତି । ବଡ଼କଟକରୁ ଉଦ୍ଧବଲେଖକର ସମ୍ବନ୍ଧ ନ ଥି ପା ।

ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏ ନିଗରରେ କାଣ ଗ୍ରାଣ୍ଟ ହୋଇଅଛି ଦେବଦେବେ ଏମନ୍ତ ତତ୍ପରାଦ ବଦଳରେ ସେ ବାସନ୍ତ ବାଦା-ବୋ ବଢିନ ।

ଏତ ତା ୧୪ ଡିସେମ୍ବର ଏ ଉତ୍ତା ଝଲଡ଼ ଶାରଦା-ଠାଉସଂଗୀତ ବସନ୍ତ ପ୍ରାମରେ ଅର୍ଦ୍ଧଶତା ଠାଉସଂଗୀତ ମତର ବେତାଳର ହି । ଉପରଦଳ ଓ ପରପ୍ରଦେଶରୁ ଅନେକ ଦେବଦର ଏଇ ଗୋଟିଗାଲ ଅଛି ଏବଂ ସେ ସମୟରେ ପଣା ସଂଗ୍ରହ ଯାହା ଉପଲକ୍ଷରେ ଅନେକ ଯୋଗାଣ କରିଥିବାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଝଲର ଦୁର୍ବଳ ନିଶ୍ଚ ହୋଇଅଛି ।

ବାଲେଶ୍ୱର କଲେକ୍ଟର ସିରପ୍ରାଦାର ବାବୁ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାସ ଏବଂ ମହାପାତ୍ର ବାବୁ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଦୌଧ୍ୟ ସମ୍ପର୍କେ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେବାକାର୍ଯ୍ୟବାନେ ଗାଠକରୁ ମାତ୍ର କେବଳ-ଦୋଷକୁ ଏପରି ଦେବ କି ଲେଖା ନାହିଁ ।

କଲିକତା ଗଜେଟ ।

ବାଲେଶ୍ୱରର ଏକଟି ମାତ୍ରକେଟ ଓ କଲେକ୍ଟର ମି-ଏ ମି ଟ୍ରିଟ ସାହେବ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷକ ଦେଲେ ।

ମି ଇ ଅର ଦେବଦ ସାହେବ କେତକ କଲେକ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟର ଭାରସମ୍ପର୍କ କରିବା ତାପରେ ମି ଏହି ବସନ୍ତ-ଦେବଦ ଅନୁପସ୍ଥିତିକାଳରେ ଏଠା ମାତ୍ରକେଟ ଓ କଲେକ୍ଟର-କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବେ ।

ହୋଇଉତ୍ତର ଓ ଅନେକ ସାହେବ ଓ ବାବୁ ବେଦସମ ନିକଟ ଶାଳରେ ଶ୍ରୀ ଯେ ଏହି ଟ୍ରିଟ, ଏ, ଦେବଦ ଓ ମୁନି କୁର୍ମୀ ଅବସ୍ଥା ଗୋଦାନରୀ ବାଲେଶ୍ୱର ସିରପ୍ରାଦା-ରୀର କମିଶନର ନିସ୍ତର ଦେଲେ ।

କେତକମାନେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଗୋଟିଏ ଧାରକ କଳକର ଉତ୍ତରେ ଗୋଟିଏ ନିରପ୍ରଦାନର ମତ୍ତା ଅଛିଅଛି । ଏହାର ଉପ ଗ୍ରାଣ୍ଟ ଟ ୫, ମସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ ଏବଂ ଦୁଇଗାଟି

ଦାସୁନ୍ତ ଅଛି । ବେତକମାନେ ଉତ୍ତ ମଧ୍ୟରପାତ ବଡ଼ ଗାଦିରେ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀମଦାଦରଦେବଦେବ କୁମ୍ଭର ପଦବତ ଉତ୍ତମଦେବ ଅର୍ଦ୍ଧମାନ ଦୋଷ ଏ ଅନୁକ୍ରମପତ୍ର ପ୍ରକାଶ ବଦବା ଏବଂ ୫ ୧୦୦ ନା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହରି ଉତ୍ତୋରସ ଦୟାଳୁ ଦେବଦେବେ ଗୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀ ଶାନ୍ତ କେବଳର ଶିର ବଦ-ଅଛନ୍ତି । ଏ ସ୍ତ୍ରୀର ନାମ ଉତ୍ତର ଅର୍ଦ୍ଧମାନର ଉତ୍ତର ସ୍ତ୍ରୀ ଦେବ ।

ମହାଶୟର ଗବର୍ଣ୍ଣମେନ୍ଦ୍ର ଅପଣା ଦୂର-ରେ ଏହି ଗ୍ରହ-ର ନିୟମ ପ୍ରଦାନ କରାଅଛି ଯେ ଗୋଟିଗାଲ ମୋକ-ଦମାନେ ସମସ୍ତେ ସାଧନ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସାଣୀ ନିତାନ୍ତ ଦୁଃଖୀ ନ ଦେଲେ ଦୌଣସି ଶର୍ତ୍ତା ପାତ ବଦ ପାଦକ ନାହିଁ ।

ଉତ୍ତରଦେବଦୁ ଅଧିକତା ତତ୍ପରାଦ ତା ୧୦ ଡିସେମ୍ବର ଠାଉସଂଗୀତରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ କର୍ତ୍ତୈକ ଲେ ଦୁରମାନ ଅସମ୍ଭବର ଗର୍ଭିଣାମେଣ୍ଡାଦ ନିମ୍ନ ସେକେଟର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅସ୍ତ୍ର ହୋଇଅଛି । ଏହା ଦୂର୍ବଳ ଦୂର୍ବଳ ଦୂର୍ବ ଅସ୍ତ୍ର-ନାଶିମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶକା ନିମିତ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ବେତକିଠିସଂବନ୍ଧରୁ ଅଧିକତା ତତ୍ପରାଦ ତା ୧୦ ଡିସେମ୍ବର ଠାଉସଂଗୀତରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ କର୍ତ୍ତୈକାଟେ ସମ୍ପାଟ ଅପଣା ଦୌ ସମସ୍ତକାତାରେ ବାଡ଼ରେ ଶିକାର କଥା ଥିବ ସେହି ବାଟରେ ଗୋଟିଏ ଦେବ ବଡ଼ ଗୋଟିଏ ବାଦନା ବାଦନ ଦୁର୍ବଳ ଦେବ ଦୁର୍ବଳାସମୟରେ ସ୍ୱତ ହୋଇଅଛି । ଦୁର୍ବଳାସମ୍ପାଟ-ଦେବ ବ ନିରପ୍ରଦେବ ।

ପଞ୍ଚାଦଶରେ ଉତ୍ତରଦେବ ଏ ବର୍ଷ ନିତାନ୍ତ ମତ ହୋଇଅଛିକୁ ଉତ୍ତ ଅମଳକ ଅପଣାରେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଶ୍ରେଣୀ-ମାନ ଉତ୍ତମେନ୍ଦ୍ର ସାଦ୍ୟାତ ଦେବାକୁ ଉପଦେଶ ପ୍ରକାଶ କରାଅଛି ।

କେତକ ସମ୍ବାଦବାଦୀ କେତକମାନେ ଉତ୍ତ-ଅଛନ୍ତି ଯେ ଅତ୍ତ ଗ୍ରାଣ୍ଟ ପାଟକଟ ଦେବ ଦେଠା ଗାଣି-ଦର ଉଦ୍ଧାଟକା ଶାଳରେ ବାଦ୍ୟ ମତ୍ତମାନ କରାବଦ ଉତ୍ତ ଦେଲେ । ଏଥିକୁ ଏତ ଦୁର୍ବଳ ଉତ୍ତେ ଶିଳ-ଅସ୍ତ୍ରମାନର ବଡ଼କଟ ମତ୍ତୋଦୟ ଅପଣା ପ୍ରାଣ ସଙ୍ଗେ ଗାଣିକରେ ଗୋଟି ଦେବମାନେ ଉତ୍ତ ମତ୍ତମାନେ କି ଯେ ନିଶ୍ଚିତ ଦେବେ ଗୋଟିଏ ବାଡ଼ରେ ପଲେ ଦୁର୍ବଳ ଅଧି ତତ୍ତୈକ ବ୍ୟାପି ଉଲେ । ଗୋଟିଗାଲରେ ବଡ଼କଟ ଓ ଠାଉପଦା ନାଶିବରେ ପଡ଼ି ବକାଟ କରବଦ ଦେଲ ଉଣା ପାଦରେ । ମାତ୍ର ତାକର ଉତ୍ତର ଉତ୍ତମାନେ କି ଯେ ବାଦ୍ୟରେ ଉତ୍ତ ଶାଳରେ ଦେଲେ ମତ୍ତମାନେ ଦୋଷରେ ଅପଣା ଉତ୍ତ-ରକୁ ଉଣା ବଦ ହ ପାଦ ପକାସୁନ କଲେ । ତୁରନ୍ତଦେବ ଦୋଷମାନେ ବାଡ଼କଟର ଗାଡ଼ର ତତ୍ତୈକ ପକାଦେଲେ ।

ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ବଳା କର୍ମସୁନ୍ଦର ଦୋଷା ଉତ୍ତୋରେ ଅଧିକ ହୋଇ ବୁଦ୍ଧିରେ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ମତ୍ତମାନ ଉତ୍ତମ ମାତ୍ରକି ନ ଉତ୍ତ ବାଦାଏ ସେମାନେ ଶର୍ତ୍ତା ଉଲେ ନାହିଁ । ଏହୁପରି ବାଦକବାଦା ଶା ସୁଦୃଶ୍ୟ ଉତ୍ତର ଏବଂ ଦୋଷମାନେ ବାଦ ଉତ୍ତମାନେ ଉତ୍ତମ ଶିକାରେ ଉତ୍ତମାନେ ଗୋଟିଗାଲ ଉତ୍ତମ ଦେବ ଦୋଷବା ଅଧିକ ଦେ ଗାଣି-ଦରକ ଉତ୍ତମାନେ ଅଧି ଦେବ ନାହିଁ ।

ଉତ୍ତରଦେବଦେ ଦେବଦେବ ଉତ୍ତମାନେ ଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ ଦୁର୍ବଳଦେବରେ ମତ୍ତ ଗର୍ଭିଣାଏ ଦୂଷା ଗାଲପଦ । କର୍ତ୍ତମାନ ସେଠାର ବଦାଦର ପଦକମ୍ପନ ଉତ୍ତରସଂଗୀତରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ-ସାମ୍ରାଜ୍ୟ-ଦୁଷ୍ଟ ଦୋଷା ତତ୍ତୈକ ଅପଦକୁ ପଦକମ୍ପ ଏବଂ ଦୋଷାଏ ମତ୍ତମାନେ ପକାର ସଂଖ୍ୟା ମିଳଇ । ଏହୁ ପକା-ପ୍ରକାର ସୁଦ୍ଧର ବାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତଦେବେ ଏବଂ ହୋଇଅଛି ।

ହୃଦୟର ସ୍ୱପ୍ନରୁ ଉଦ୍‌ଘାଟିତ ହୋଇଥିବା ସ୍ୱପ୍ନର
ନାହାନ୍ତି । ଅତୀତକାଳର ସ୍ୱପ୍ନ ଉଦ୍‌ଘାଟିତ ହୋଇଥିବା
ସେହି ସ୍ୱପ୍ନର ଅନ୍ତରାଳରେ ଥିବୁ । ୧୭.୩.୩୭

ପ୍ରେମପତ୍ର ।

ପଞ୍ଚମ ପ୍ରକର ମନାମତ ନମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ
ମାନେ ଦାସୀ କୋହୁଁ :

ମାନବର ଶ୍ରେୟକୁ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ମାନବରେଷୁ ।

ମହାଶୟ !

ଏଠା ଶିକ୍ଷାବ୍ରତୀୟ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ୱେଚ୍ଛାଶୁଭିତା
କ୍ଷୟ ଓ ତଥା ପ୍ରୟ ସମୁଦାୟ ସମ୍ପାଦକ-
ମାନଙ୍କରେ ଅନୋଳିତ ହେଉଥିଲେନି
ସେମାନଙ୍କର ଚିତ୍ତରେ ବୁଝେଇ ନାହିଁ । ପୁଣି
ଗୋଟିଏ କ୍ଷୟ ଅତି କେବଳ ହୋଇଅଛି ।
ଓଡ଼ିଆ ଅପଭ୍ରାନ୍ତମେଣ୍ଡ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅନ୍ତ-
ତଳରେ କାହାରିକ ଏ ସେଥିରେ ଏଠା
ରେକେନିଷା ବାଳକା ବଦ୍ୟାଳୟର ଦୁଇଗୋଟି
ପ୍ରଣୀ ସଂସ୍ଥା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର
ଉତ୍ତମା ବଙ୍ଗଳା, ପ୍ରଶ୍ନ ଭିନ୍ନ, ପ୍ରଶ୍ନର ମଧ୍ୟ ଭିନ୍ନ;
କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ ପଞ୍ଚମ
ଦେଇଥିବା ବାଳକ ବାଳକାଙ୍କ ଦଳରେ ଭାଗ
କ୍ଷମା ପାଇଁ କି ନାହିଁ ଓ ନମ୍ଭର ଅନୁସାରେ
ସେମାନଙ୍କର ନାମ ଓଡ଼ିଆ ପିଲାଙ୍କଠାରେ
ମିଶି ଯାଉ କି ନାହିଁ, ଅପଣ ଏ କ୍ଷୟର
ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ଦେବେ । କାରଣ ଓଡ଼ିଆରେ ଉକ୍ତ
ପଞ୍ଚମରେ ଯେଉଁ ଗୋ ୨୦ ଟି ବୃତ୍ତି ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଡ ମଫୁର କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା କେବଳ
ଓଡ଼ିଆଭାଷା ପାଇଁ ବୋଲି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
ଦୃଢ଼ବିଶ୍ୱାସ ! ଯେବେ ବଙ୍ଗଭାଷାରେ ପଞ୍ଚମ
ଦେଲେ ଓଡ଼ିଆଭାଷାର ଭୂମ୍ୟ ଗଣ୍ୟ ବୋଲି
ପାରେ ତେବେ କଟକ ନିର୍ଦ୍ଦାଳୟରୁ ତାହା
ବଙ୍ଗଭାଷା ଉଠିବନି ? ବରଷା କରୁଁ
କିଏ ଇନ୍ଦ୍ରୋକ୍ତ ମହାଶୟ ଲେକକ ଅନୁ-
ସେଧ-ରକ୍ଷା ବିଧାନବର ନିରାପେକ୍ଷତାରେ
କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ! ଅପଣ କହୁ ପାଇଲୁ
ପଞ୍ଚମର ଫଳ ପ୍ରକାଶ କ ଦେଉଣୁ ଏ କ୍ଷୟ-
ୟର ଚର୍ଚ୍ଚା କାହିଁ; ମାତ୍ର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
ଗୋଟିଏ ପ୍ରମ ଦୋଇଅଛି ଯେ ଏହି ବଙ୍ଗର
ଅଧିକାଂଶ କରନ୍ତି ଯେବେ ସେଥିରେ
ଜାନାପ୍ରକାର ଦୋଷ ଦେଖାଇ ଦେଲେ ପୁଣି
ସେମାନେ ତାହା ଦେଖି, ଦେଖିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।
କେଉଁଠି ସେମାନେ ମନେ କରନ୍ତି "ସମସ୍ତଙ୍କୁ

ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ଅଧିକାର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅଛି,
ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବ ବା ?"

କଟକ } ଅପଣଙ୍କର
୨୧.୩.୩୭ } ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ

ମହାଶୟ !

ଅମ୍ଭର ବୁଦ୍ଧି କ୍ଷୟର ସମ୍ଭବ ବଞ୍ଚା-
ପଳ ପ୍ରତିକା ଯେଉଁ ୨ ଗଜା ଓ ଜମିଦାର-
ମାନଙ୍କର ତାମ ଧାମ ତାଣୁଅଛୁ ତାହାଙ୍କ ନକଟକୁ
ପ୍ରେରଣ କରିବାରେ ତୁଟି କରି ନାହିଁ ଏଣୁକରି
ବଦାନ୍ୟରେ ଶାଳ ଶ୍ରେୟକୁ ବାମଗ୍ରାଧିପତି ମହା-
ଶୟ ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ୧୦ ଟଙ୍କା କରାଇ କର-
ଅଛନ୍ତି ଅତଏବ ଅମ୍ଭେ ମହାଶୟଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ
ଦେଇ ଓ ସଦାସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦୁଃଖିତା
ପ୍ରକାଶକ ଏହି ବକ୍ତାଃ ଉପଦେଶ ଦେଉଅଛୁ ।
ସଆ—ବାମଗ୍ରାଧିପତି ଶ୍ରୀମନ୍ ପ୍ରାପ୍ତ ବାଳ-
ମୟା ଭବ । ଦେଖୋ ୧ ଯୁଦ୍ଧକୁଳୋ ୧ ବୁଝେ
ସଂସ୍କୃତମଣ୍ଡଳର ।

ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ବଦ୍ୟାସର
। ସା । ପୁ. ଙ ।

ଲେକକ

୧ । ଉକ୍ତ ପୂର୍ବେ ବାମଗ୍ରା ପ୍ରସ୍ତାବର ଦେ-
ଲେକ ଅଯୋଗିତା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଅଛି ।
ଅନ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ଶାସ୍ତ୍ର ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଉକ୍ତ
ପ୍ରସ୍ତାବର କୌଣସି ଏକ ଅଂଶର ଅଯୋଗିତା
ପ୍ରତିପାଦନ କରିବାକୁ ତେଣୁ କି ସାଧୁଅଛି
ଉକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଲିଖିତ ହୋଇଅଛି ଯେ—

(କ) ଅପଣ ଯେଉଁ ହୃଦୟରେ ଗୁଡ଼ରେ
ପାଇ ବୁଝିଛନ୍ତି ତୁମ୍ଭ ଅର୍ଥାତ୍ ଗୁଣ ହୃଦୟରେ
ଜ୍ଞାନକାଣ୍ଡ ଅପଣୁ କରନ୍ତି । (ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ
ପୃ ୩୩ ଶ୍ଳୋ ୨୫ ପୃ ୧୦—୧୨ ଶ୍ଳୋ ।)

(ଖ) ସେମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ଜ୍ଞାନକାଣ୍ଡର
ମାନେ ଯଜ୍ଞୋପବିତ ପରିଭାଗ କରନ୍ତି ।

(ଘ, ଙ, ପୃ ୩୩ ଶ୍ଳୋ ୨୫ ପୃ ୧—୧୨ ଶ୍ଳୋ ।)

ଉପରେ ଉକ୍ତ ଅଂଶକୁ ଯୁକ୍ତି ଶାସ୍ତ୍ରମୁତାବେ
ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ମାନାଂସା କରାଯାଇ
ପାରେ ଯଥା:—

ପ୍ରଥମ ମାନାଂସା ।

(କ) ଗୁଣ ହୃଦୟରେ ଜ୍ଞାନକାଣ୍ଡ ଅବଲ-
ମ୍ଭନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।

(ଖ) ଜ୍ଞାନକାଣ୍ଡର ମାନେ ଉପବାଦ
ପରିଭାଗ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।

ଅତଏବ—ଗୁଣ ହୃଦୟରେ ଉପବାଦ ପରି-
ଭାଗ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।

ଗୁଣୁ ମାନାଂସା ।

ଗୁଣ ହୃଦୟରେ ଉପବାଦ ପରିଭାଗ କର-
ବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।

ହୃଦୟ ନାମରେ ପରିପତ ଅଧିକ ଗୁଣମାନେ
ଉପବାଦ ପରିଭାଗ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଅତଏବ—ହୃଦୟ ନାମରେ ପରିପତ ଅଧିକ
ଗୁଣମାନେ ହୃଦୟ ଗୁଣୁ ନୁହନ୍ତି ।

ଉକ୍ତ ମାନାଂସା ।

ଗୁଣ ହୃଦୟରେ ଉପବାଦ ପରିଭାଗ କର-
ବାକୁ ବାଧ୍ୟ, ଅନ୍ୟ କେହି ନୁହେଁ ।

ହୃଦୟ ନାମରେ ମଧ୍ୟରେ ବୁଝି ନାମରେ ପରିପତ
ଗୁଣମାନେ ଉପବାଦ ପରିଭାଗ କରନ୍ତି ।

ଅତଏବ,—ହୃଦୟ ନାମରେ ପ୍ରକୃତ ପରିପତ ହୃଦ-
ୟ ଗୁଣୁ ।

ବାମଗ୍ରା ପ୍ରସ୍ତାବର ଲେକକ ବୁଝିମାନଙ୍କୁ
ଅହନୁପୁଣ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ କରିବାକୁ ତେଣୁ କି
ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତାହାଙ୍କର ସ୍ୱାଭାବିକ ପ୍ରସ୍ତାବ
ଅନୁସାରେ କରୁ କରବାକୁ ଗଲେ ହୃଦୟ ନାମରେ
ଅହନୁ ଦେବା ଦୂରେ ଥାଉ କରୁ ଯୁକ୍ତି-
ପାସ୍ତର ଉପରେ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସାରେ ଅହ
ହୃଦୟ ନାମରେ ପ୍ରମାଣିତ ଦେବେ । ସେ ଦେବା
ଦେବ ବୁଝିମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ହୃଦୟ କି ନା ?
ଏକ ଯଦ ହୃଦୟ କେବେ ସେ କପର ହୃଦ-
ଏକ ପରେ ପ୍ରକାଶ କରୁ ଯିବ ।

୧୦ । ପୁନଶ୍ଚ ଉପରେ ଗୁଣୁ ମାନାଂସାମାନ
ମନୋଯୋଗର ସହର ପାଠ କଲେ ଲେକକ
ଉପାଦେୟ ସ୍ୱରୂପ ଯାଜ୍ଞକାଣ୍ଡ ଗୁଣି ଓ ଜମିଦାର
ଗୁଣୁଙ୍କ ସେ ଜ୍ଞାନ ଓ କର୍ମକାଣ୍ଡକରଣା ଗୁଣୁ
ହୃଦୟ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ କରିବାକୁ ତେଣୁ କି
ଅଛନ୍ତି ତାହା ମଧ୍ୟ ଦ୍ୱିଗାୟ ମାନାଂସାର ପ୍ରଣାଳୀ
ଅନୁସାରେ ହିମ ସଂସ୍କୃତ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇ
ଯିବ ।

ଉପବାଦ
ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣମୋଦନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।

ମୁଦ୍ରଣପତ୍ର ।		
ମହାଶୟ ମୁଦ୍ରଣ	କଟକ	ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୩୭
କାର୍ଯ୍ୟ ମୁଦ୍ରଣ	କଟକ	ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୩୭
ଉପବାଦମୋଦନ	କଟକ	ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୩୭
ମୁଦ୍ରଣ ମୋଦନ	କଟକ	ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୩୭
କାର୍ଯ୍ୟ ମୁଦ୍ରଣ	କଟକ	ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୩୭
ପ୍ରମ ମୁଦ୍ରଣ ।		
ଉପବାଦ ମୋଦନ ୨୨ ଯଦର ମୁଦ୍ରଣପତ୍ର ପ୍ରକାରେ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣମୋଦନ ନାମ ପତ୍ରକରେ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣମୋଦନ ୨୨ ପତ୍ର ବାବୁ ଦେବ ।		

ନିବନ୍ଧ ପତ୍ର ।

ବରଫ ! ବରଫ !!

ଏ ନଗରରେ ପ୍ରାୟତଃ କିଛିଦୂର ଅତି ପରିଷ୍କାରିତ ଓ ଚୈତନ ରେଫ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ତାହାର ନିକଟ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟରେ ବହୁତ ଦେଉଅଛୁ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି-ସେଇ ଟ. ୦. ୯୯ ଲେଖାଏଁ । ଯେଉଁମାନେ ସେବା କରିବେ ସେମାନେ ବାବୁ ବିଦାଶଲୀର ପ୍ରତିଷ୍ଠାକାରୀ ଏକାଦେଶକେ ଦେବେଗୁଡ଼ିଏ ଟଙ୍କା ଶ୍ରୀକ୍ଷଣ ଅବଶ୍ୟକ ମନେ ବୋଧାକରୁ ଠାରୁ ବରଫ ଅଧିକେ ଅଧିକ ସୁଧା ଦେବ ।

NOTICE.

Tenders are invited for supply of the best Laterite for repair of the following metalled roads. The quantity of metal required for the repair of each as at present estimated is noted against each. It is subject to revision.

Antending Contractors are required to submit their tenders on or before the 10th proximo to the Municipal overseer; the tenders must be sent in sealed covers and will be opened by the Vice-Chairman on that date. The rate at which the metal will be applied on each road side must be stated in the tender. It should include the cost of breaking and stock-piling; the cost of spreading and consolidating should be separately stated. The full quantity of metal must be applied before 30th. June next.

Names of the roads	Quantity estimated.
main Road	8156 c.ft.
Chhat, Munglobag road	8036 "
Chhapore road	5372 "
Babu's Lane	513 "
Chhatapatna road	1550 "
Chhatbazar Road	4116 "
Chhatghat road	1829 "
Chhat River side road	2121 "
Chhat bazar road	3753 "
Chhat bazar road	2431 "
Chhat's road	5180 "
Chhat Asylum road	3164 "
Chhat road	1526 "
Chhat Court road	2612 "
Chhat Cross Road	1332 "

Jaggernath Balhab road	519
Manesty's road	854 "
Toolsipore road all round	4045 "
Bakrabad road	2828 "
Pooreeghat to Jail gate road	4939 "
Gunesh Mandir Srteet	1949
Uriya-bazar road	3333 "
Teligraph office road	2750 "
Dack road	3450 "
Machhua bazar road	557 "
Katakchandy street	10433 "
Banka bazar road	4867 "
Cuttack Municipality	N. K. Das.

The 12th April, 1887. Chairman.

କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟି-

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉକ୍ତ ଲିଖିତ ପଥାଗୁଣାମାନ ମରାମତ-କରଣେ ରବଳ ପଥରର ପ୍ରୟୋଗକୁ ଅଟେ ଓ ଉକ୍ତ ନିମନ୍ତେ ଟେଣ୍ଡର ଦରଖାସ୍ତ୍ର ଗ୍ରହଣ ହେବ । ଯେଉଁ ସମ୍ପ୍ରାରେ ଯେତେ ପଥରର ଅବଶ୍ୟକ ଓ କର୍ତ୍ତମାନ ଯାହା ଏକ୍ସିମେଣ୍ଟ କରି ହୋଇଅଛି ତାହା ଫିଲ୍ଡିଂ ଗ୍ରହଣ-ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଲିଖିତଅଛି ମାତ୍ର ତାହା ସୁନର୍ଭୁକ୍ତି କରିବ । ଯେଉଁମାନେ ଉକ୍ତ କର୍ମର କାଳ-ଗଣା କେବା ନିମନ୍ତେ ଲଢ଼ା କରୁଥିବେ ସେମାନେ ଅଧିକା ମନମାତ୍ର ତା ୧୦ ଶହ-ପକ୍ଷ ଟେଣ୍ଡର ଦରଖାସ୍ତ୍ରମାନ କମ ଲଫାଫାରେ ମିଉନିସିପାଲ ଓଭରସିୟରଙ୍କ ନିକଟେ ଦାଖଲ କରିବେ ଓ ସେହି ତାରିଖେ ଉକ୍ତ ଲଫାଫାମାନ ଲାଭ୍ୟ ତେସ୍ତୁରମେନକଦ୍ୱାରା ଖୋଲିଦେବ । ବେଉଁ ସମ୍ପ୍ରାରେ କେତେ ରେଟ ତାହା ଲେଖି ବାଲୁ ଦେବ । ଟେଣ୍ଡର ଦରଖାସ୍ତ୍ରରେ ଯେଉଁ ରେଟ ଦେବାକୁ ହେବ ତହିଁରେ ମାଲ୍ ଅମ ଦାମା ଓ ବଜାର ଓ ଗଜାର ପୂଅର୍ ଓ ବଜାର କ୍ରମ ପୂଅନ ହୋଇ ଲେଖାଦେବ । ଅଧିକା ଲୁନମାତ୍ର ତା ୩୦ ଶହ ପୂକ୍ଷ ବିକାର ପଥର ଅନୁଦାନା କରବାକୁ ହେବ ।

ଉପସିଦ୍ଧ ।

ସବୁର ସମ୍ପ୍ରା ଗଜାର	ଫୁ ୮୧୨୭ଟ
ଗୁଣାଦାଟ ଓ ମଙ୍ଗଳାଗାର	ଫୁ ୮୦୩୭ଟ
ପିଠାପୁର ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୫୩୨୭ଟ
କଲକରୁ ଗଳ	ଫୁ ୫୧୩୭ଟ
ମାଲସିଂହ ପଟଣା ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୧୫୫୦ଟ
କଲକରୁର ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୫୧୨୭ଟ
ଗଣେଶପାଟ ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୧୮୨୧ଟ
ବାଠସୋଡ଼ା କମଳାସ ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୨୮୨୧ଟ

ଉଦ୍ଧାରକାର ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୩୨୫୩ଟ
ଅଲମଗ୍ନ କକାର ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୨୪୧୧ଟ
ଖୋଲିଗେଡ଼	ଫୁ ୫୮୮୦ଟ
ପାଗଲଖାନା ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୩୧୨୪ଟ
ଦାଟ ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୧୫୨୭ଟ
ଅଦାଲତ କଚେରୀ ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୨୭୧୨ଟ
ନୟାପୁର କାମ ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୧୦୩୨ଟ
ଜଗନ୍ନାଥବଜାର ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୫୧୧୧ଟ
ମେନାଖି ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୮୫୪ଟ
ଭୁବନୀପୁର ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୪୦୫୫ଟ
ବାକରାବର ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୨୩୮୮ଟ
ପୁରୀ ଘାଟଠାରୁ କେଳଖଳା	
ଫାଟକ ତଳ ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୪୧୧୧ଟ
ଗଣେଶମନ୍ଦିର ଖୁଟ	ଫୁ ୧୧୪୧ଟ
ଓଡ଼ିଆବଜାର ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୩୩୩୩ଟ
ଭାରାଥପୁର ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୨୭୫୦ଟ
ତଳ ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୩୫୫୫ଟ
ମହୁଅବଜାର ସମ୍ପ୍ରା	ଫୁ ୫୫୭୫ଟ
କଟକଚଣ୍ଡୀ ଖୁଟ	ଫୁ ୧୦୫୮୫ଟ
ବାକାବଜାର ଗେଡ଼	ଫୁ ୪୮୨୭ଟ

ବା ୧୦ ଶହ ମାତ୍ର ଅପରେ ମୁ ୧୮୮୭ ମସିହା ।

କଟକ ଲିକ୍ୱୋରସ୍ତୁ ଉଦ୍ୟାନର ବେଦା ।

ସମ୍ପ୍ରା ବୈଦ୍ୟଦାଥ ପତ୍ରିକ ବାହାଦୁର	ଟ ୧୦୦୦
ଶ୍ରୀ ମଦସଜା	ବେଉଁହେଡ଼ ୪୧୦୦
ଶ୍ରୀ ସଜା	ତାଳଚେର ୪୫୦୦
" "	ରାଗପୁର ୪୫୦୦
" "	ଅଠମସିକ ୪୫୦୦
" "	ହିଣ୍ଡୋଲି ୪୫୦୦
ଚୌଧୁରୀ ଜାଗାତାଥ ଦାସ	ଟ ୩୦୦
ବାବୁ ବିଦାଶଲୀର ପତ୍ରିକ	ଟ ୨୦୦
" ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥପୁର ଚୌଧୁରୀ	ଟ ୧୦୦
" ଦରବଜାର ଦୋଷ	ଟ ୧୦୦
ଶ୍ରୀ ସଭାସର ସମ୍ପ୍ରା ମସୁରବଜ	ଟ ୨୦
ବାବୁ ଭୂଗାପାଦ ବଗଇ	ଟ ୨୦
କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟି	ଟ ୫୦୦୦
କଟକ ଜୁଲି କମିଟିର ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ ବେଦା-ମଧ୍ୟରୁ ସାମସ୍ତକ ଉତ୍ସବର ବ୍ୟୟ ନିବାରଣ	
ଉତ୍ସରୁ ଅବଶିଷ୍ଟ	ଟ ୮୫୦
	ଟ ୧୦୧୦

ବିଶେଷ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାସ୍ଥ କବିବଳ ଶ୍ରୀବାଚ୍ ନିର୍ମାଣା-
 ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୈରପ୍ରସ୍ତୁତ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ
 ଗେଗରୁ ମୂଳ କରତା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି ।
 ଉକ୍ତ ଉକ୍ତିବର୍ଣ୍ଣମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀ ଆଗେନ୍ତ୍ୟ
 କ ହୋଇ ଫେରସିବାର ବେଶାସାଧ୍ୟ ନାହିଁ ।
 ସ୍ତ୍ରୀଗରୁ ମୂଳ ପାଇବାର ବାସ୍ତା ସେବେ ଉନ୍ମତ୍ତ
 ଥାଏ ତେବେ ତାହାକୁ ସେଗରୁ ବଦଳଣ
 ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରତି ଅଧିକାରରେ ଅଧିକାର-
 ମଧ୍ୟରେ ଉନ୍ମତ୍ତ ଅଗେନ୍ତ୍ୟ କରିବେବେ । ସେ
 ଅନେକକଳେଉଡ଼ି ଅଗେନ୍ତ୍ୟ କରି ଅନେକ
 ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ଦରଘାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ଇଂଜିନିଆରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତକାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଏହି ଉତ୍କଳ କଳାୟ ହେଉଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ-
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଟ ୧/୨ ଙା । ପୁଲିନା ଓ ତାଙ୍କଘରୀ ପୁଅଜା ।

ବାଲିକାଗଳ ।

ଉତ୍କଳରେ ସମସ୍ତ ଦରରେ ସଦୃଶ ବଚକ
 ଚୈଧୁରୀ ବଜାର ବାଲି ଗୋଲାପକର ସାଧୁକ
 ବସା ନକଟେ ବାଲି ଅର୍ଦ୍ଧବର୍ଣ୍ଣର କର ବଜାରିକ
 ଦୋକାନରେ ବଳୟ ଦେଉ ଅଛି ଯଥା—

୧୭ ପାଣି ବାଲି	୧୫ ୫ ୧/୨	୧୫ ୫ ୦ ୧/୨
୧୮ ପାଣି	୫ ୧/୨	୫ ୦ ୧/୨
୧୯ ପାଣି	୫ ୩/୪	୫ ୦ ୩/୪
୨୦ ପାଣି	୫ ୩/୪	୫ ୦ ୩/୪

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ଅର୍ଥାତ୍ ପେଟ୍ରୋଲିନ ଏକ-
 ଚକ୍ରେ ରି * ମ ବା ଅଧିକ କିମ୍ବ ବରଦେ ଅଧିକ
 ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାଇଛି । ମୂଲ୍ୟ ନଗଦ ।

ଶାୟତ ବାଲି ଗୋଲାପକର ବାସୁକର
 ଚଉଧୁରୀକର ବସା ନକଟସ୍ଥ ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କ
 ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦରକୋଣୀ ଓ ବଳଗ ଓ
 ରେସମାର୍ଡରେ ଲୁଗା ଓ କ୍ଲୋସକର ଓ ବରା
 ବରା ଚମାସ ସରଗର ବଳୟ ଦେଉ ଅଛି
 ଯାହା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକବର୍ଣ୍ଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଦଳ
 ଅଛି । ଉତ୍କଳର ଅଛି କେତେକ ଫେଲ୍ଡ
 ଶିଳାପାତ ବଳୟ ସଦାସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
 ଯାହା ନିମ୍ନ ରାଗରେ ଲେଖାଗଲ ଯାହାକର
 ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉତ୍କଳ ଦୌକାନରେ ଅନେ-
 ଶକ୍ତି କଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ
 ପାରିବେ । ଏଇତା ଅମ୍ବୁମାନେ ବିଲେଶ ଶ୍ରୀତି
 ବଳୟ ସଦାସେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖି-
 ଅଛି । କେହି ଖରଦ ଦରବାରୁ ବୁଝିଲେ ତାକୁ
 ବଳୟ ବରାପିବ । ଯଦ ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀକମଳ ବଳୟ
 ଦେବା ପର୍ ଅପରା ମଜଲସ ସଦାସେ ବଜା
 ବୁଝାନ୍ତି ତେବେ ଏକ ସୁଧିକୁ ଫି ବଜା ୫ ୧/୨
 ହୁଏତରେ ବଜା ଦେଲେ ପାଇ ପାରିବେ । ମାଝି
 ବାହାର ଗର ଖସୁକଲର ଗୁର ବାବ ଉପରେ
 ଥୁକ । ଯଦ ଦେଲେ ଶ୍ରୀକମଳ ପୁରୁ ମୂଲ୍ୟ ତାଙ୍କ
 ଦେହାକୁ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ଇଂଜିନିଆରୀ ସମ୍ପାଦକପୁରେ ମୁଦ୍ରିତ
 ଓ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଥିବା ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରସ୍ତୁତକାର-
 କର ମୂଲ୍ୟ ଉଣା ହୋଇଅଛି । ଯଥା:—

କାହିବାବେଶ ନାଟକ	ଟ ୦ ୧
ପ୍ରେମପଦ୍ୟ (ଗାଥା)	ଟ ୦ ୯
ବିରୁପାକ୍ତ ମ ଗ୍ରନ୍ଥ	ଟ ୦ ୧
” ୨ୟ ଭାଗ	ଟ ୦ ୧
” ୩ୟ ଭାଗ	ଟ ୦ ୧

ମେହୁରୋଗ ।

ଘୃଷ୍ଣୀରୋଗରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ୱାଳା ପଲ୍ଲୀର ନିର୍ଦ୍ଦ-
 ଳି ଦେବ । ଦୂରନ୍ତ ପ୍ରମେହବ୍ୟାଧି ପେଟ୍ରୋଲିନ
 ଅନୁମତ୍ତ ହରିଅଛି ସେମାନଙ୍କର ଜିନାର୍ଜି ଗୌ-
 ଶକରବାର ଉଚ୍ଚ ନୁଦେ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ-
 ସଦାସେ ଗାବନର ମାଣ୍ଡୁ ପରାଧ୍ୟାଗ ବରାନ୍ଦେ ।
 ଏହି ଉତ୍କଳ ସମାଜରେ ଏବଂ ପ୍ରାୟ ସେବା
 ଦଲେ ନୂତନ ସ୍ତ୍ରୀ ଏକ ଜନି ଚାଲି ସପ୍ତା-
 ହରେ ପ୍ରସ୍ତୁତନସେଗ ଅବଶ୍ୟ ଅଗେନ୍ତ୍ୟ ଦେବ ।
 ପେଟ୍ରୋଲିନ ଅଗେନ୍ତ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିଷ୍ଠୟ
 ଉତ୍କଳ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସଜା
 ଦୋକାନ ଗବନର ପେଟ୍ରୋଲିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
 ଶରୀର ଉତ୍କଳରେ ପରାଧ୍ୟ ନ ଦେଲେ ଅଧି-
 ଶିବ ତାହା ଅନେକ ସ୍ତ୍ରୀ ଅଗେନ୍ତ୍ୟ ନଦ
 ଉଚ୍ଚ ପ୍ରସଂସାପତ୍ରମାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
 ଅବନମ୍ଭରେ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ
 ଉତ୍କଳ ଅବେଶକୋଳ ନମ୍ଭର ବରାକରେ
 ସି, କେ, ଶୟ ବଜାରିକଠାରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ

୧୦ ଅର୍ଥର ଚକଗା
 ବଦଳା ବାବଦ ଦେଉ-
 ଦେବ ଓ ବଦଳ ।
 ଦେହନିକ ବାହାର ସହ ।
 ପାଠା ପକାରର ଚୈ-
 ବକର ଓ ଚପାଠା
 ହେଉଁ ଦାଉ ।
 ଦେବ ଚକ ।
 ଚକର ଗରୁ ।
 ଦାଉର ସାମାନ୍ୟ ସହ ଚକ
 ଦାଉ ପଦସାଧକ ଦୁବୀ
 ଅନ୍ୟ ଗେଟ—ଅର୍ଥର
 ସୁପକ ଦୁବୀ ।
 ଅଧିକ ଦୁପ ।
 ଚ୍ୟାନ୍ଦ ସୁପ ଦୁପ ।
 ବରଦ ଅଧ ।
 କୋଦୋକାର ।
 ଗୋରାପକର ବେଶକ-
 ଦେବ ଓ ଚକର ଗୋ-
 ଚକେ ବରାଦ
 ଚକର ବାଦ ଗୋର
 ଦେଶିକାଦେବେ ଗର
 ଓ ପୁଣିଲେ ବକା
 ଦେବ ।
 ଗରାମ ଚକା
 ୧୨ x ୧୦ ଚକ
 ୧୪ x ୧୨ ଚକ
 ପକେଶକର ଚକ ଗାଟି
 ସହକ ୫ ୧/୨
 ମୋକା ଓ ମୋକାଚକ
 ଉତ୍କଳ ଅଧ ଚକରାକ
 ଚକରା ଯାହା ବରା
 ଚକ ଓ ଗାଲକର ଚୈତି
 ଚକା

ମାଟି ବାଲି କୁପାଦେ
 ଚକ ଦେଲେ ଖୋ-
 ବରେ ବଦଳ ଦେବ
 ଚାହି ।
 ୧. ଦେଶକ ମସୁଦେ
 ଚାହିନ ଓ ବଦଳା ।
 ଚକର ପ୍ରସାଦେଶା
 ଏକ ଚକର ।
 ସୁପକ ଚକ ।
 ଅନେକ ଗୋରାକ ଚ
 ଶିବ ବ ଦେହନିକ
 ଦେବ ଚକର ଦେବ
 ଚକ ଚକର ଦେବ
 ଦେହନିକ ଦେବ ଚ
 ଚକ ଦେବ ଚକର
 ଦେଲେ ଚକର ଚକ
 କ ରଦେ ।
 ଚକର ଦେବ ।
 ଦେହନିକ ଦେବ ଚକ
 ଚକ ଚକ ।
 ଚକର ଚକର ଚକ
 ଚକର ଚକର
 ଚକର ଚକର ।
 ମମଗାମ ।
 ଚକର ଦେହନିକ
 ଦେବ ଦେବ
 ଚକର ଚକର ଓ ଗୋଟ
 ଓ ଚକ
 ମସୁଦାକର ଓ ଚକ
 ଗାଲ ଗାଲଚକ ଓ
 ଗାଲ ।
 ଚକର ବାଦ

ଅଧିକାରକର କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ଚଳନ୍ତର ଉପାଦାନର ଚକ । ଚକର-
 ଚକ ଦୁବେ ଶାଳ ଚୋପକର ପଥା—

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା	ଟ ୦ ୯
ଅଧିକାରକ	ଟ ୦ ୯
ଚକ ଚକ ସୁପକ	୧ ୦

ମାଟି କୋପକ ଚକର ଦେବେ ଶକ୍ତି ଦେଲେ ଦେ
 ଚକର ଚକ ୫ ୧/୨ ବ ଚକା ଦେବ ଚାହି ।
 ଚକର ଓ ଚକର ଚକା ଦେବେ ଚକ ଚକର ଚକର
 ଦେବ ଓ ଚକର ଚକା ଦେବେ ଚକ ।
 ଚକର ଚକର ଚକା ଦେବେ ଚକର ଚକା ଦେବ
 ଚକର ।
 ଚକର ଚକର ମୂଲ୍ୟ ଚକର ଚକର ଚକା ଦେବ
 ଚକର ଚକର ଚକା ଦେବେ ଚକର ଚକା ଦେବ
 ଚକର ଚକର ଚକା ଦେବେ ଚକର ଚକା ଦେବ
 ଚକର ଚକର ଚକା ଦେବେ ଚକର ଚକା ଦେବ
 ଚକର ଚକର ଚକା ଦେବେ ଚକର ଚକା ଦେବ

ଉତ୍କଳ ପାଠକ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

୧୨୨
୧୮୮୩

ଦା. ୩୦ ଟଙ୍କା ପାଠକ ପତ୍ରିକା ପ୍ରତି ୧୮୮୨ ମସିହା । ମା. ବିଶାଖା ୧୯୧୨ ସତ ୧୯୧୩ ସାଲ ପତ୍ରିକା

ଅଗ୍ରମ ଦାରିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୯୯
ପତ୍ରିକାଦେୟ ୪ ୨୯

ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର—ବସନ୍ତରେ ଦୋଷୀ ପ୍ରମାଣିତ ହେବାର ଦୁର୍ଲଭତା କମ୍ପୋଜିଟର ଉଦ୍ଦୋଷାୟା-ପ୍ରେସର ନର ସେମାନାର କଲ୍ୟାଣ ହୋଇଥିବା କଥା ଜଣାପଡ଼ିବା ପ୍ରକାଶକର ପତ୍ରିକା ପତ୍ରିକା କ "ଏବେ ସଦ୍‌ସମାଜରେ କାହାକୁ ଦୋଷୀ କରାଯିବ ?" ପ୍ରମାଣିତ ହେବା ପରେ କହୁ କହୁବାର ଦାହିଁ କଳ୍ପ ପ୍ରମାଣଦ୍ୱାରା ବାହ୍ୟା ପ୍ରମାଣପାଇଁ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରୁ ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନକରଣର ସାମ୍ବେଦନ କରୁ କୁହାଯାଉ ନାହିଁ ।

ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟା ବିଭାଗରେ କୌଣସି ପୁଲ ମତ ପ୍ରକାଶକ ଦେବାର ଦେଖି ଜଣେ ପତ୍ରିକା ପ୍ରେସର ମନରେ ସଜା ହୋଇଥିଲେ ଗଙ୍ଗାମ-ପ୍ରକାଶକ କଲେକ୍ଟର ଏମ୍. ଏ. ଜାସ ଉପସିଦ୍ଧ ପରି ଏକ ତାହା ଦେଲେ ସେଠା ଓଡ଼ିଆକର କଥା ଫେରବାର ଯାହା କହୁ ଥାଏ ଅଳ୍ପ ଭାଗ ଲେଖ ଦେବ । ପ୍ରକାଶକ କଲେକ୍ଟର ଉପସିଦ୍ଧର ଅନୁମୋଦନ କରୁ ଶୁଣି ନାହିଁ ଏକ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟ ଏପରି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରୁ କେବେ ବୋଲି ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ । ଯେବେ ସେପରି କହୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଶୁଣା ଯିବ ତେବେ ଗଙ୍ଗାମବାସିମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ସେ ଅବଲମ୍ବେ ମାନ୍ୟତା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଅବେଦନ କଲେ କହୁ କହୁ ହେବ ।

ମାନ୍ୟତା ନିତନ ଗବର୍ଣ୍ଣର ବୋର୍ଡ ସାହେବ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ସୁସମାଜ ଲବ୍ଧ କରବାର ଶୁଣି ଅନୁମୋଦନ କରୁ ଅନୁମୋଦନ ହୋଇଅଛି । ରେଲଗାଡ଼ିର ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଉଚ୍ଚମୁଣ୍ଡେଣାର ଯାତ୍ରୀଙ୍କର ବସେଇ କହୁ ଦେବାର ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ନିତନ ଗବର୍ଣ୍ଣର ପ୍ରକାଶକରୁ ଏକଥା ଅବଲମ୍ବ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଦେଖିବା କାରଣ ଦୂଠା ଏକଦିନ ରେଲ-ଷ୍ଟେସନରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ "ଦେଖିଲେ ଯେ ଉଚ୍ଚମୁଣ୍ଡେଣାର ଏକାକୀ ଗାଡ଼ିରେ ବସୁଲଲେକ ବୋହାର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗାଡ଼ି ଖାଲିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ରେଲ-କର୍ମଚାରୀମାନେ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ଚାହିଁରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କଲେ ନାହିଁ । ଯାତ୍ରୀଙ୍କର ଏପରି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଓ ଚାହିଁରେ କାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଫେରି-ଆସିଲେ । ସମ୍ଭବ ହୁଅଇ ଶୀଘ୍ର ଏଥିର ପ୍ରକାଶକ ଦେବ । ଏପରି କ ଦେଲେ କି ଶାସନକର୍ତ୍ତା ।

ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟା ବିଭାଗରେ କୌଣସି ପୁଲ ମତ ପ୍ରକାଶକ ଦେବାର ଦେଖି ଜଣେ ପତ୍ରିକା ପ୍ରେସର ମନରେ ସଜା ହୋଇଥିଲେ ଗଙ୍ଗାମ-ପ୍ରକାଶକ କଲେକ୍ଟର ଏମ୍. ଏ. ଜାସ ଉପସିଦ୍ଧ ପରି ଏକ ତାହା ଦେଲେ ସେଠା ଓଡ଼ିଆକର କଥା ଫେରବାର ଯାହା କହୁ ଥାଏ ଅଳ୍ପ ଭାଗ ଲେଖ ଦେବ । ପ୍ରକାଶକ କଲେକ୍ଟର ଉପସିଦ୍ଧର ଅନୁମୋଦନ କରୁ ଶୁଣି ନାହିଁ ଏକ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ୍ଟ ଏପରି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରୁ କେବେ ବୋଲି ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ । ଯେବେ ସେପରି କହୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଶୁଣା ଯିବ ତେବେ ଗଙ୍ଗାମବାସିମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ସେ ଅବଲମ୍ବେ ମାନ୍ୟତା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଅବେଦନ କଲେ କହୁ କହୁ ହେବ ।

ଶୁଣି ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ମୋଟରେ ଶର-କରୁ ୫୦ ନମ୍ବର ପାଇବେ ସେମାନେ ପ୍ରଥମ-ଶ୍ରେଣୀରେ ଯେଉଁମାନେ ୪୦ ନମ୍ବର ପାଇବେ ସେମାନେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଶ୍ରେଣୀମାନେ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦେଲେ ବୋଲି ଗଣ୍ୟ ହେବେ । ଏପରି ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରବେଶିକା ଶୁଣା ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଏହି ନିୟମ ଖଟିବ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁମାନେ ନିଜର ନିୟମରେ ଏବର୍ଷ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ନ ପାରିବେ ଅଥଚ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନିୟମରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦେବେ ସେମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ହେବେ ନାହିଁ ।

ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ନିତୁ କୁମ୍ଭ କିମ୍ପ ଦେବା ମଦକ୍ତମାର ଜେସିଟିକଲେକ୍ଟରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଭୟାନୁଷ୍ଠେ ଚିତ୍ତେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରୁବା କାରଣ ଉଚ୍ଚାର କଲେକ୍ଟର ଓ ଉଚ୍ଚାରୀୟ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ବୋର୍ଡ଼ ବିଶେଷ ତାହା କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏ ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ଅତି ଶୁଭୁଚିତ ଥିବାର ଦେଖାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଉଚ୍ଚା ଦାବିମାନେ ଏ ଅବେଶ ଦୂରରୂପେ ମାନ୍ୟ କଲେ ବଡ଼ ଭଲ ହେବ । ଲେକେ ଅପରା ଉ । ଉଚ୍ଚାକୁ ଦେବେ ଭଲ ପାନ୍ତି ନାହିଁ । ଉପସ୍ଥିତ ସଭ ପତ୍ରିକା ଦେବା ସେମାନଙ୍କ ଦୁଃଖ ଦୂରକାର

ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ଅଟଇ । ଯେବେ କଲେକ୍ଟର ଓ କମିଶନରମାନେ ଗସ୍ତ ସମୟରେ ଲୋକମାନେ ଉଚିତ ଶକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଧୁଅଛନ୍ତି ତ ହା ଉହିଁର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବେ ଓ କୌଣସି ସ୍ତଳେ ଉଣା ଶକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ହସ୍ତା ଯାଇଥିବାର ଦେଖିଲେ ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ତାହା ଦେଲେ ଏ ମହଲୁମାର ଦାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ପ୍ରତି ତାହାର ସ୍ମୃତି ରହିବ ନାହିଁ ।

ରାଜସ୍ୱର ରାଜ ମାନଙ୍କର ଓ ଶୁଭକ୍ଷ୍ମି ପ୍ରଶଂସା ବନ୍ଦ ଦେବା ବସ୍ତୁରେ ଦେବାଳୟର କଲୋକପ୍ରସ୍ତ ହୁଏ ତହିଁ ଦୋଇ ନାହିଁ । ସେ କଟକ ବାହାର ଆସିଲେ ବୋଲି ତାହାଙ୍କ କୁର୍ଦ୍ଦା ସ୍ୱପ୍ନଶୃଙ୍ଖର ଭାବ ଦେଇ ତହିଁର ଶ୍ରେଣୀ ମାର୍ଗମାସ ରା ୨୨ ରଖରେ କବୟ ଲକ୍ଷ୍ମଣକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅଧିକାର ପଠାଇ ଦେଲେ । କବୟ ଲକ୍ଷ୍ମଣକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମହଲୁମାରେ ସମସ୍ତାନ୍ତରାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ତହିଁର ଉତ୍ତର ରା ୨୨ ରଖରେ ରାଜସ୍ୱରରେ ପହୁଡ଼ ଆନ୍ତା ଓ ତହିଁ ଅସ୍ୱତ୍ୟାଦୋଇ ନ ଆନ୍ତା ମାତ୍ର ତା ୧୫ ବ ଦେବୁ କୁର୍ଦ୍ଦ ରା ୨୨ ରଖରେ ପ୍ରଭର ଉତ୍ତର ଲେଖି ରା ୩୦ ରଖରେ ତାବଦେ ଦେଲେ ଓ ତାହା ଅପ୍ରେଲମାସ ରା ୧ ରଖରେ ସେ ଠାରେ ପହୁଡ଼ଲେ । ଏହି ପ୍ରତି ଅପେକ୍ଷାରେ ଦେବାଳୟ କୁର୍ଦ୍ଦ ପ୍ରଶ୍ନ କାମଳ ସିଃଲିଲେ ନାହିଁ । ଏ ମେସ୍ତୁ ବିବରଣ କଣେ ପ୍ରସିଦ୍ଧେର ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିରୁ ପ୍ରକାସ ସେ ତା ୧୫ ବ କଟକର ଦୋଷରୁ ଏହି ସ୍ୱରୂପର ବାଣ୍ଟି ବହୁଅଛି ।

ଗତ ସଦାକାହାଳାରେ ଅନଳ ସହଚ ଦେଖିଲେ ସେ ବାଲେଶ୍ୱରର କଲେକ୍ଟରୀ ପରିଚାଳଣ ଅମଳକ ଉପରେ ଯେଉଁ କପଦ ପଡ଼ିଥିଲା ତାହା ମେସି ଯାଇଅଛି ଏବଂ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କୁ. ସାହେବଙ୍କ କଲୋକପ୍ରସ୍ତରେ ସେଠାଲେକେ ସମସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବାଲେଶ୍ୱର ସଦର କଲେକ୍ଟର ଏକ ହବରୁଣ୍ଡ ସଦ୍-ଚକ୍ରକଳ କଲେକ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ଅମଳକର ଫେର-ଫାଇ କେତେକ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନେ ହରସାସ୍ତ୍ର ହୋଇଥିଲେ ବା ଦେବାର ତଥା ଶୁଣ୍ଠ ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ବର୍ମ ଯାଇଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳର ପେସ୍ତାର ବାବୁ ମାନବସାଧକର ସଦର କଲେକ୍ଟରୀ ମହାପଞ୍ଚକ ସହଚ ବଦଳ ଦେବାକୁ ମହାପଞ୍ଚକ ସହପେଣ୍ଡିରୁ ରଖା ପାଇ ଅଛନ୍ତି ବୋଲିବାକୁ ଦେବ ସିରସ୍ତାହାର ମଧ୍ୟ ସହପେଣ୍ଡି ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ସେ ଅପମାନର ପାଇଲେ କି ତାହି ସଦଯୋଗୀ ସ୍ୱଖ୍ୟ ଲେଖି-ନାହାନ୍ତି ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଅପମାନପଦରେ ରହିଲେ ବୋଲି ଲେଖାଥିବାରୁ ହରସା କୁଅଇ ସେ ରଖା ପାଇଅଛନ୍ତି । ଦେବନ ଜଣେ ମୋହରର ଦୈବଦ୍ୟ ପ୍ରସାଦ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରେୟକର ଦେବାଅପ ଅପରାଧରେ ଏକ ଶ୍ରେୟକର ମହଲୁମାର କଣେ ମୋହରର କୁଷ୍ଠପ୍ରସାଦ ଦାସ ନାମା ଦାରଣରୁ ମାଜୁନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ବୁଦ୍ଧଦେବ ଅଧିକାର କରବା ସମ୍ପର୍କରେ କମିଶନରମାନେ କମିଶନରୁରେ ଅନୁମାନକର କମି ସେକେଟରୀ ରଖା ସାହେବ ବ-କ୍ତି କରିଅଛନ୍ତି—ପଥା—

ସନ ୧୮୮୫ ମସିହା ଦସମ୍ଭରମାସ ରା ୩୧ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଦ୍ଧଦେବ କପୁ-କରବାରେ କି ୧୫୫୭ ଶ ଲେକ ନିୟୁକ୍ତ ଥିଲେ ସେ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସୁକ୍ଷେଷ୍ଟରେ କି ୧ ଶ ଲେକ ମସ୍ ପଡ଼ିଲେ, କଣେ ଲେକ ଅଦର ଦୋଇ ପଛକୁ ମରଗଲ ଓ କି ୭୮ ଶ ଶ୍ରେଣରୁ ମୁର ଲବ କଲେ ଏକ ସହସ୍ରକା ୨୦ ଲକ୍ଷ ଧନାଶର୍ତ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ତୁଳୁ ଦେପର ଦହୁଦଲ କମଳ ଓ ଶୁଭ୍ୟରେ ଶାନ୍ତି କରକତ କରୁଲବାରେ ସନ ୧୮୮୭ ମସିହା ଦସମ୍ଭରମାସ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କି ୩୧୫୭୧ ଶ ଲେକ ନିୟୁକ୍ତ ଥିଲେ ସେ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କି ୧୦୦ ଶ ସୁକ୍ଷେଷ୍ଟରେ ମସ୍ ପଡ଼ିଲେ, କି ୩୧ ଶ ଅଦର ଦୋଇ ପଛକୁ ମରଗଲେ ଓ କି ୧୨୭ ଶ ଲେକ ଶ୍ରେଣରୁ ମୁର ଲବ କଲେ । ବସ୍ତୁତା ଦେବୁ ମୁର ସଖ୍ୟ ଅଧ୍ୟକ୍ତ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ସହସ୍ରକା ୧୮୧ ଲକ୍ଷ ଧନା ଶର୍ତ୍ତ ପଡ଼ିଅଛି । ତଦାବଦ-ମାନେ କେତେ ବୁଦ୍ଧଦେବୀୟ ଲେକକୁ ମିର ପଦାଇ ଅଛନ୍ତି ଅଥବା କେତେକଣ ତାହାଏକ ଇ-ବଜ୍ରମାନଙ୍କ ସିଦ୍ଧ୍ୟନ୍ତାସ ମସ୍ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରବା ସମ୍ଭବ ।—ଓ ହୋ ।

ତାହାର ସ୍ୱାଧି ନିମିତ୍ତ ଏ ବ୍ୟୟ ଏବଂ ଜାବ ନାସ ।

ସ୍ୱାଧିକ ଓ ନରସମ୍ଭାଦ ଏ ଦୂରପ୍ରତିଭା-ମଧ୍ୟରେ ଲଭାଇ ଦେଉଁ ଏକେସରତ ତଥା ଲେଖିଲେ ସେ ସେପରେ ଅଭୁତଦାସ ଅଦା-ଲତରେ ନାବସ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ । ନାବସର ଦାରଣ ଏହିକି ଶ୍ରେୟକରରେ ପଶ୍ଚିତ ତପି-ଲେଖର ନର ସ୍ୱାକ୍ଷର ଶୁଣିବ ପ୍ରେରତତକ ନରସମ୍ଭାଦରେ ବାହାରିଥିଲା । ତହିଁରେ ପଶ୍ଚିତ ଏହିପରି ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଥିଲେ କି ବାବୁ ତତୁକୁ ତ ପଞ୍ଚନାୟକ ଦାକ୍ଷ୍ୟମାତଲମୀଦୋଇ ଜାବଦେବ ମନ ନ ଥିବା ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ଶ୍ରୀ ସ୍ୱପ୍ନାଦେବ-ରକ ଅମର ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କରିଦିବା-ପ୍ରକାଶେ ତାହାକସହଚ ଏକ ଖବରେ ତାହାଙ୍କ ଭଲ ବାବୁ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ପଞ୍ଚନାୟକ ଶ୍ରେୟକ କରୁଥିବାରୁ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ବାବୁକୁ ହୁକୁ ବୋଲିଥିବ କି ତାହି । ଏଥିରୁ ବାବୁ ତତୁକୁ ତ ପଞ୍ଚନାୟକ ନରସମ୍ଭାଦରେ ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ ସେ ଶ୍ୟାମକ ଶ୍ରୀ ସ୍ୱପ୍ନାଦେବଙ୍କ ସନ-ଠାରେ ଶ୍ରେୟକରର କାଦଳି ଏବଂ ତହିଁର ଶାନ୍ତି ସ୍ୱପ୍ନ ସ୍ୱପ୍ନାଦେବ ଅଟନ୍ତି । ଏଥିରୁ ବାବୁ ସମ୍ଭାବକରେ ଏହି ବସ୍ତୁରେ ଏକ ସର୍ବପ୍ରକାର ବାହାରିଲ ଏବଂ ତହିଁରେ ଲେଖର ପଶ୍ଚିତ କପିଲେଶର ନଦର ପ୍ରକାଶିତ ପହର ପ୍ରକାଶ କରବା ସଙ୍ଗେ ପଶ୍ଚିତକୁ ମୁକ୍ତମନାୟା ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମାତୁ ଦାକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଅଧିମା ଓ ଲେଖତାଦୋଇ ଶାଳଦେଲେ ସେ ଯୋଗାମାତ ଓ ମୁକ୍ତମାନ ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀମାତଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଏକାସକରେ ବସିଥାଇ ରୋଦାଉତା ଏବଂ ଦେଲେ ଏକ ମୁକ୍ତମାନ ଦାକଳୁ ଏବଂ ଲେଖ ପାଣି ଦେବା ଲେଖାଦ କଥାମାନ ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ । ପଶ୍ଚିତମହାଶୟ ଏ ସମସ୍ତ ଲେଖାକୁ ତାହାକର ଗ୍ରାଣ ଓ ପ୍ରସ-ବାଦ ସତର ଶୁଭକର ସମ୍ଭାବକର ସମ୍ଭାବକ ବାବୁ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ପଞ୍ଚନାୟକ ଏକ ପ୍ରକାଶକ ବାବୁ ଲେଖାସା ଦାସଙ୍କ ନାମରେ ଏଠା ପରିଚାଳଣ ଅଦାଲତରେ ମୋକଦ୍ଦମା ଉପ-ସ୍ଥିତ କରଅଛନ୍ତି । ଏ ମୋକଦ୍ଦମା ବରୁରସ୍ତ ଭାର ଶୁଣୁକି ଉଦୟମସନ ସାହେବ ତେଣୁ ମାତ୍ରୋଷ୍ଟକକୁ ପଶିତ ହୋଇଅଛି ଏକ ଅଗାମି-ମାସ ତ ୧୧ ତାରଣ ଧାର୍ଯ୍ୟଦୋଇ ଅଗାମି-ନିକ ନାମରେ ସମଳ ତାଣ୍ଡ ହୋଇଅଛି ।

ମୋକଦ୍ଦମାଟି ବର୍ତ୍ତମାନ ଥିବାରୁ ସମସ୍ତ
ଅନୁମୋଦନ କୌଣସି ମତାମତ ପ୍ରକାଶ କରି
ନ ଯାଉଁ ମାତ୍ର ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବସୟ ଯେ
ଓଡ଼ିଶାରେ ସମ୍ପଦପତ୍ରର ଅଧର ଉପସ୍ଥଳ
ପ୍ରକାଶରେ ଅବଧି ହୋଇ ନ ଥିବା ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିତ
ପ୍ରକାଶକ ତା ଅଧିକାରୀମାନେ ଦାବୀ ଖାଇ
କରିଲେ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଉପସ୍ଥଳ ଦେଉଥିବା ପ୍ରକାଶ
ସମ୍ପଦପତ୍ରୀ ସମ୍ପାଦକ ପଞ୍ଜଳିଦାଶ ମୋକଦ୍ଦମା
କଲ୍ୟାଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପଠିଲେ ।

କଟକ ମେଡ଼ିକଲ ସ୍କୁଲ ।

କଟକ ମେଡ଼ିକଲ ସ୍କୁଲ ।
କଟକ ମେଡ଼ିକଲ ସ୍କୁଲରୁ ସମସ୍ତ
ଏଠା କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଦ୍ଵାପାଠ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଏଠା
ମେଡ଼ିକଲ ସ୍କୁଲର ଗାନ୍ଧି ଯୁବସ୍ଵାସ କରଣ-
ସମ୍ମାନ ଦେଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶନର ସାହେବ
ସମ୍ମାନର ଅଧିକ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ
କଟକର ମଧ୍ୟରେ ଇଂରାଜମଣ୍ଡଳ ଓ ପୁରୁଷ
ମିତ୍ର ପ୍ରାୟ ୫୫ ଶ ଉପସ୍ଥଳ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ
ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୫୫ ଶରୁ ଅଧିକ
ନୁହେଁ । ଏକର୍ଷ ପ୍ରାୟ ସକଳ ପୁରସ୍କାର ବିଦ-
ଭାଗ ସମ୍ମାନରେ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଉର୍ଦ୍ଧା
ଦେଇ ଅନୁମୋଦନ ଏହି ଚକ୍ରାରେ ପଠିଅଛି
ଯେ ଶିକ୍ଷକଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କମଣ୍ଡା ବୃଦ୍ଧିଦେବା
ସଙ୍ଗେ ଯେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ସମ୍ମାନ-
ସମ୍ମାନରେ ସୋନ ଦେବାର ଦେଖା ନ ଗଲ
ତେବେ ତ ଲଭ ଦେଲ । ଅଜ୍ଞାନ ସଦା-
ତୁଣ୍ଡ କଦେଶ ଦେଉଥିବାରୁ ଓଲଟ ମୁକ୍ତ ର
ଦାତମ ଓ ସରକାର ଅମଳକର ଏ ସମ୍ମାନରେ
ଉପସ୍ଥଳ ଦେବାର ଅଭାବ ନ ଥିଲ କେବଳ
ଅନୁମୋଦନ ଅଭାବ ଏଥିର ଏକମାତ୍ର କାରଣ
ଅନୁମୋଦନ ଦେଉଅଛି । ସମ୍ମାନ କାର୍ଯ୍ୟ ନିୟମିତ-
ରୂପେ କରାଯିବ ଦେଲ ଏବଂ ଜାଲର ଖୁବାର୍ଟି
ସଦେବ ଯେଉଁ କଲ୍ୟାଣ ଯାଠକଲେ
କର୍ତ୍ତୃକୃତ୍ୟଗଲ ଯେ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧି-
କାରୀଙ୍କୁ କମାଗତ ସେମନ୍ତ ପୁଣ୍ୟ ଦେଖାଇ
ଅଧିକ ପଦେବ ଏବଂ ମଧ୍ୟ କେମନ୍ତ କରିଅଛି ।
କେନ୍ଦ୍ରସମାଜେ ୫୦ ଶ ଉପସ୍ଥଳ ଦୋଇ-
ଥିଲେ କି ମଧ୍ୟରୁ ୫୦ ଶ ଉର୍ଦ୍ଧା ଖି ଦୋଇ
ଅଧିକ ଏବଂ ପଞ୍ଜଳିଦାଶ ଏମାନଙ୍କ ଉତ୍ସ-
ରରେ ବିଶେଷ ସନ୍ତୋଷ ଲଭୁଥିବାରୁ
ଅପଣା ଉପାଦେୟ ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି ।
ଏକର୍ଷରୁ ଦେଶୀୟ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର

ଅଧିକ ଦୋଇ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟଦ୍ଵାରା ଅଧି
ଗୋଟିଏ ଅନାବଶ୍ୟକୀୟ ଅନୁକ୍ରମୋଚନ କରି-
ବାର ଉପାୟ କରି ଜାଲର ଖୁବାର୍ଟି ସାହେବ
ଅନୁମୋଦନର ଅଧିକ ଅନୁମୋଦନ ପାଠ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି । କର୍ତ୍ତାମାନ ଏକକଣ ଇଂରାଜ ଏବଂ
କଲକତା ଦେଶୀୟ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାଲଭ
କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଭରସା କୁଅଇ କମଣ୍ଡା ଏମାନଙ୍କ
ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଦେବ ।

ପୁରସ୍କାର ବିଭାଗର ଉତ୍ସରୁ ସମ୍ମାନରେ ଯେଉଁ
କୃତ୍ୟା କଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟର
କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରତି ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରି ଯଥାପୋ-
ଶ୍ୟରୂପେ ଜାଲର ଖୁବାର୍ଟି ସାହେବଙ୍କ ଅଧିକ-
ସାୟ ଓ ସହର ପ୍ରଶଂସା କଲେ ଏବଂ ସୁରୀୟ
କଲର ସାହେବଙ୍କୁ ସୁରଣ କରି ଦେଶୀୟ
ଲୋକଙ୍କପ୍ରତି ଚାହାଣର ପ୍ରକାଶ ସ୍ଵେଦ ଓ
ସେମାନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ଚିନ୍ତା ସଦା ଯତ୍ନବାନ୍
ଥିବାର ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଚର୍ଚ୍ଚି ଉତ୍ସରୁ ଶିକ୍ଷା-
କର୍ତ୍ତା ଉପଦେଶ ସମ୍ମାନ କରିଲେ କି ସେମାନ-
ଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ଓଲଟକ ପରି ଲୋକଙ୍କ
ଅର୍ଥନୀତି କରଣ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ
ରୋଗ ଓ ଯତ୍ନଶୀଳ ଉତ୍ସାର କରିବା ଅଟଇ ।
ଚର୍ଚ୍ଚିଶାସ୍ତ୍ରରେ ସଦା ନିରନ୍ତର ଚାହାଣୁ
ଅଛି ସେସବୁ ଶିକ୍ଷା କରିବାରୁ ଚର୍ଚ୍ଚି ରହିବେ
ଓ ଅଜ୍ଞତାରୁ ଶିକ୍ଷା ଶେଷ ହେଲବୋଲି ମନେ
କରିବେ ନାହିଁ । ସମ୍ମାନର ଉତ୍ସରୁ ଅନୁ-
ମୋଦନ ମାନମୟ ପାଠ ମିଳିବ ସାହେବ ଓଡ଼ିଶା-
ରୁଷାରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦେଲ ଉତ୍ସରୁ
ସମ୍ମାନ ଦେଲ ।

ଶିକ୍ଷା ସମାଜର ଉତ୍ସର ।

ଏ ନଗରରେ ଦୁଇବର୍ଷ ଦେଲ ଗୋଟିଏ
ଶିକ୍ଷାସମାଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଅଛି । ଶାନ୍ତି-
ସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷକମାନେ ଏଥିର ପ୍ରଧାନ ସଭ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।
ଏହି ସମାଜର ୨ୟ ସାମ୍ବଲର ଉତ୍ସର ତଳ-
ଲମ୍ବା ବା ୨୨୨୩ ଓ ୨୪ରେ ହୋଇଥିଲ ।
ଏ ଉତ୍ସର ଏକପ୍ରକାର ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ଉତ୍ସର-
ତୁଲ୍ୟ ଅଟଇ । ପ୍ରକୃତରେ ଦୁଇବର୍ଷ ଏ
ସମାଜ ଏଠା ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ ଉପାସନା
କରିଥିଲେ । ଶେଷଦିନ ଅପରାହ୍ଣକାଳରେ
ଗାଉଁ ଦେବେନ୍ଦ୍ରନାଥ ମୂର୍ତ୍ତ୍ୟୁ ପ୍ରିୟଂ କମ୍ପା-
ନିକ ବୋଠାରେ "ଶିକ୍ଷାର ଦାୟିତ୍ଵ କି"
ଏହି ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ କୃତ୍ୟା ପ୍ରକାଶ

କରିଥିଲେ । କଳ୍ପା ବୃଦ୍ଧାଭିଦେଲେ ଯେ
ଶିକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଲଭିବାର ଏହି
ଶିକ୍ଷକର ଅଧିକ ଉତ୍ସରକୁ ଉତ୍ସରକାରୀ ଅଟଇ
ଓ ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷକରେ ଉତ୍ସରକୁ ଜଣାଯାଏ
ଚାହାଲ ଯଥାର୍ଥ ଶିକ୍ଷକ ପୁସ୍ତକଦ୍ଵାରା ଏ ଶିକ୍ଷ-
କର ଦୁଅଇ ନାହିଁ । ଏଣୁ ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ିବାରେ
କିଛି ଫଳ ନାହିଁ । ବିଦେବଦ୍ଵାର ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷ-
କର ଦୁଅଇ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିର ଅନୁସରଣ କରିବା
ଉଚିତ । ଏଥିର ଉଦାହରଣସ୍ଵରୂପ ଶାନ୍ତି-
ସିଂହ ମଦନପ୍ରଭୃତଙ୍କର ସମ୍ମେଧ ଜୀବନୀ
ବ୍ୟକ୍ତିକର କଲେ ତ ଏମାନେ କଠୋର
ଉପସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷକରୁ କରୁଥିଲେ ପୁସ୍ତକ
ପଢ଼ିବାରେ ଏମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷକର ଦୋଇ ନାହିଁ
ଓ କେବଳ ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ିବାରେ ରହିଥିଲେ
ସେମାନେ କଦାଚ ଏ ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷା ଦୋଇ ନ
ଥାନ୍ତେ । ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ିବା ଏକାକେଲକେ
ଅନାବଶ୍ୟକ ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ବୋଲି କଳ୍ପା
ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରିଦେଇଥିଲେ ହେଁ
ଏକଥା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଅଜ୍ଞତାର
ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ି ଅନେକପିଲା ନାସ୍ତିକ ହେଉଅ-
ଛନ୍ତି ଓ ଚାହା ପୁସ୍ତକପାଠର ଫଳ ବୋଲି
ସେ ବ୍ୟକ୍ତି କରୁଥିଲେ । ଶରଣେଷରେ ସେ
କହିଲେ ଯେ ଆପେ ସେମନ୍ତ ଶିକ୍ଷକରୁ କରବ
ଅପରଲୋକର ଶିକ୍ଷା ଲଭିବସମ୍ଭବେ କେମନ୍ତ
ସଦା ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ଶିକ୍ଷାର ଏ ଗୋଟିଏ
ଗୁରୁତର ଦାୟିତ୍ଵ ଅଟଇ ।

କଳ୍ପା ସମ୍ଭରେ ଯେଉଁମାନେ ଉପସ୍ଥଳ
ଥିଲେ ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଶିକ୍ଷା ଅନୁଦ-
ର୍ଷକ ଦଶକଶତକ ଦେବେ ତ ନାହିଁ ସନ୍ଦେହ ।
ଫଳତଃ ଶିକ୍ଷକ ଲକ୍ଷ୍ୟମରେ ସେମାନଙ୍କ ଉପ-
ଦେଶନିତ୍ଵ ଯେଉଁ ସମ୍ମାନ ଦୋଇଥିଲ ଚର୍ଚ୍ଚିରେ
ଉପରଲିଖିତ ଲାଭର କଳ୍ପା ଅନୁମୋଦନ
ମନକୁ ଅଧିକ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ପୁସ୍ତକ
ପଢ଼ିବାପ୍ରତି ବିଶେଷ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବାର
ଉପଦେଶ ଦେବା ଉଚିତ । ପଢ଼ିବା ସେମା-
ନଙ୍କର ଏକମାତ୍ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦେଉଅଛି ।
ଯେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଜ୍ଞତାରୁ ବୋଲିଯିବ
ସେ ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ିବା ନିତ୍ୟ ଅନାବଶ୍ୟକ ନ
ଦେଲେ ହେଁ ଚର୍ଚ୍ଚିର ବିଶେଷ ପ୍ରୟୋଗକରା
ନାହିଁ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିର ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷକର ଦୁଅଇ
ନାହିଁ ଚାହା ଦେଲେ ସେମାନେ କାହିଁକି
ପଢ଼ିବା ବିଷୟରେ ପରୀକ୍ଷା କରିବେ ? ଅଧି
ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ିବାଦ୍ଵାରା ଲୋକେ ନାସ୍ତିକ ହୁଅନ୍ତି

ବାଞ୍ଛନାକୁ ସେମାନେ ନାହିଁ ଏବଂ
 ବୋଲିବା ମଧ୍ୟ ତହିଁ ନୁହେଁ । ଶୁଣିମାନେ
 ସୁସ୍ୱର ପଢ଼ିବାକୁ ଶୁଣିଲେ କରନ୍ତି ଏବଂ
 ତହିଁରେ ଶୁଣିଲେ ଦେବ ପଣ୍ଡିତ ଓ ଉଦ୍ଦେ-
 ତକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସେପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକମାନ
 ବଦଳାଇ ନିମିତ୍ତ ଧାର୍ଯ୍ୟ କର ଅଛନ୍ତି । ବଦଳ-
 ଲୟର ବିଷୟ ସମସ୍ତ ଲୋକ ଉତ୍ତରୁ ବଦଳିବ
 ଉପଦେଶ ଲୋକକୁ ଦୟା ଯିବାର ପ୍ରକୃତ
 ସମୟ ଦେଉଅଛି । ପଢ଼ିବା ସମୟରୁ ଏପରି
 ଗୁଣମାନ ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ସୃଷ୍ଟ ହେଲେ
 ପଢ଼ାର ବ୍ୟାପାର କର । ଅନ୍ୟମାନ ଦେବ ନାହିଁ
 ଏବଂ ଏଥିରେ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନ ଉନ୍ନତ ହେବ
 ଏ ବସ୍ତୁରେ ମଧ୍ୟ ସନ୍ଦେହ ଦେଉଅଛି ।

ପୁସ୍ତକପ୍ରଦେଉଲର ମୋକଦ୍ଦମା ।

ଅନ୍ୟମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅଳ୍ପକର ସହଜ
 ଅବଗତ ହେଲୁଁ ସେ ଏ ମୋକଦ୍ଦମା ଅପଣା-
 ମଧ୍ୟରେ ଗୁଣିଦେବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ସମ୍ଭବ
 ବୋଲିଅଛନ୍ତି । ତତପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତା ୨୦ ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରେଣୀସମାଜ ପ୍ରଭୃତି ଖୋର୍ଦ୍ଧାସୂତା ଓ ତଳକ
 ସ୍ତ୍ରୀମାନ ଏବଂ ପ୍ରେମପଦ୍ମରେ ଲେଖା ଅଛି ତ
 ତହିଁ ଶୁଦ୍ଧ ସଂସ୍କୃତରୁ ଉତ୍କଳ ଓ ତଳ
 ବାସ ମଧ୍ୟସ୍ତର ଚାଷ ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାନକୁ ବଢ଼ିବାର
 ମେଟକାସୁଆଦେବ କି ସେ ସେ ସମୟରେ
 କରଇଲେ ଥିଲେ ଏବଂ କଳୀୟ ସେକେଟିଆ
 ଲୋକମ ସାଦେବ କି ଯାଦାନ ଅଦେବରେ
 ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଣଅଛି ଏହି
 ଉକ୍ତକର ବୈତକ କର ମୋକଦ୍ଦମା ସମ୍ପର୍କୀୟ
 ଅନେକ କଥାମାନୁଁ କଲେ ଓ ଶେଷରେ
 ସଜନୀନା ବଢ଼ିବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ ।
 କି ସର୍ତ୍ତରେ ଗୁଣନାମା ଦେବ ପ୍ରେମପଦ୍ମରେ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ନାହିଁ ଦେବନ ଏପରି
 ଲେଖା ଅଛି ସେ ନୋଲକ ସାଦେବକ
 ପ୍ରସାଦମାନ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ଅଛି ଏବଂ ତହିଁରେ
 ସଜୀ ସମ୍ଭବ ହେବେ ବୋଲି ଲକ୍ଷୟ ଦୋଷ
 ଦେଉଅଛି । ମାତ୍ର ସଜନୀନା ଦେବା ପୂର୍ବେ
 ଉତ୍କଳବର୍ଣ୍ଣୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକ ମଧ୍ୟସ୍ତ୍ରୀ ଅବଗତ
 ସୁଦାରୁ ସେଠାରୁ ସହ ପଠା ଯାଅଛି
 ବା ଶୀଘ୍ର ଯିବ ଏବଂ ମଧ୍ୟସ୍ତ୍ରୀ ଅବଗତରୀ ରଥା
 ହେବ । ଉକ୍ତ ପ୍ରେମପଦ୍ମରେ ଅନୁର
 ଲେଖା ଅଛି କି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଲୋକମ ସାଦେବକ
 କୁଳୁକାରୁ ଜଣାଗଲା ସେ ଖୋରଧାସୂତା

ଦ୍ୱାରରୁ ମନ୍ଦିରର ଗୁରୁ କାନ୍ତିଦେବୀ ଦମା
 ମନ୍ଦିରର ଅର୍ଥକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁରେ ଦୋଷପି-
 ପ୍ରକାର ଦୁସ୍ତୁଷ୍ଟେ କରଣା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକର
 ଲଜା ନୁହେଁ ଏବଂ ସଜୀନ ପକ୍ଷରୁ ହାନିଦୋ-
 ଟରେ ଅପିନ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପାମୀ ବୋଲିବ
 ଅଥବା ଉପିଦଳ ନିୟୋଗ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଦୋଷପି
 କଥା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଜାଣି ନ ଥିଲେ ।

ଉପରଲିଖିତ ବସ୍ତୁମାନ ସେପ୍ରକାର
 ଖୋରଧାସୂତା ଓ ତଳ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ସେସବୁ ସେ ସ୍ୱୟଂ ଲୋକମ ସାଦେବ
 ସେକେଟିଆଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କଥା ବାଣୀ କର
 ରୁହିଅଛନ୍ତି ସେପ୍ରକାର ଉତ୍କଳ ସଭ୍ୟତା ବସ୍ତୁ-
 ରେ ଦୋଷପି ସନ୍ଦେହ ହୋଇ ନ ଥାରେ । ଏ
 ମୋକଦ୍ଦମା ସମ୍ପର୍କରେ ଏବେଦିନେ ଦେବେ
 ଜ୍ଞାନ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲ ବଡ଼ ପୁଣ୍ୟ କଷ୍ଟ
 ଅଛି । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ନିଜମ ଶ୍ରେଣୀକ ସର
 ଖୁବାର୍ଥ ଦେଲି ଯାଦେବକୁ ଏଥିପାଇଁ ଅନ୍ୟତାଦ
 ଦେଉଅଛି ଏବଂ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ସଜୀନ
 ଓ ତଳ ବାସ ମଧ୍ୟସ୍ତର ଦାସକୁ ଅନ୍ୟତାଦ ନ
 ଦେଇ ଅନ୍ୟତା ଦେଇ ନ ଥାଉଁ । କାରଣ
 ଏ ଶୁଦ୍ଧତମ ଏକା ତାହାଙ୍କର ଅଧୀନ ଅଧ୍ୟ-
 ସାୟ ଦମେଶରୀ ଏବଂ ପ୍ରାଣପକ ଉତ୍କଳ ଲବ
 ଦୋଇଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଏହି ଅନୁପକ
 ମୋକଦ୍ଦମା ଉପସ୍ଥିତ କର ସମସ୍ତ ଗୁରୁବର୍ଣ୍ଣର
 ହୃଦ୍ୱ୍ୟାକର ମନୋବେଦନା କର କରୁଥିଲେ ।
 ମଧ୍ୟସ୍ତ୍ରୀ ଦାଦବୋର୍ଷ ଅପିଲଦ୍ୱାର ତାହା
 ଲତାରଣ କର ସେମନ୍ତ "ବିପଦେ ମଧ୍ୟସ୍ତ୍ରୀ"
 କଥାର ସାର୍ଥକତା ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି । କାହିଁକି-
 ରେ ଦାଦବୋର୍ଷ ପ୍ରାଣୟ ସରକାର ବର୍ଣ୍ଣରକ
 ଭରୁକରେ ମଧ୍ୟସ୍ତ୍ରୀ କର ନ ଥିଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମ-
 ଣ୍ଡକୁ ବୁଝାଇବା ବଡ଼ କଠିନ ହୁଅନ୍ତା । ଲଂସକ-
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକ ଶ୍ରୀମତପ୍ରଣାଳୀ ସେକେ ଉତ୍କଳ
 ଦେଲେଦେ ବର୍ଣ୍ଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଧ୍ୟାୟର
 ବା ଅବଗୁରୁ ପ୍ରକାମାନେ ରଣା ଯାଦବା
 ଅଧ୍ୟନ୍ତ କଳ୍ପ ଓ ବ୍ୟୟସାଧ୍ୟ ବ୍ୟାପାର । ସେ-
 ନେ କୁଳଙ୍ଗ ଦେବ ବର୍ଣ୍ଣମାନର ମଦାରଣୀ
 ସେତେ ଅଧ୍ୟାୟର ସହରେ ତାହାର
 ଅବଲେ ନାହିଁ ଅତି ପୁଣି ଖୋରଧାସୂତାସୂତା-
 କର ସେହି ଦୟା ଦେଲ । ସାମର୍ଥ୍ୟବାଦ ବ୍ୟକ୍ତି
 ସୁଦାରୁ ଦାଦବୋର୍ଷରେ ଲକ୍ଷି ପ୍ରାଣୟ
 ଶ୍ରୀମତଙ୍କ ଦାଉରୁ ରଣା ଯାଦବେ ସାମାନ୍ୟ
 ଲେବ କି ତାହା ଯାଉନ୍ତା । ଶ୍ରେଣୀକ ସାଦେବ
 ପୁଣ୍ୟ ଏସବୁ କଥା ଜାଣି କି ଥିଲେ ଏମନ୍ତ

ଦୟାସ କରଣା ତତକ ତାହା ଦେଲେ ଫଳ
 ଏହି ଦେଲ ସେ ପ୍ରାଣୟ ଦାଦମାନେ ଯାଦା
 ରଣା ତାହା କରନ୍ତି । ଉପସ୍ଥିତ ଶ୍ରୀମତଙ୍କୁ-
 କର ଶ୍ରେଣୀକ ଦାସନ ନାହିଁ ଓ ସ୍ୟାଦପତ
 ଓ ସଲ୍ଲ ସମିତଦ୍ୱାର ସେତେକଥା ପ୍ରକାପ
 ଦୁଅଇ ସେସବୁ ଅଦୋପସ୍ଥିତ ନାହିଁ ତଥା ଜାଣି-
 ବାର ଦୋଷପି ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ କର ନାହାନ୍ତି । କୁ-
 ପୁଷା ଶ୍ରେଣୀକ ଶ୍ରୀମତଙ୍କ ଅନଳରେ ପ୍ରାଣୟ
 ଦୁବମକର ଏକପ୍ରକାର ଅଧ୍ୟାୟର ଅଧ୍ୟକ
 ପରମାଗରେ ଲକ୍ଷି ଦେବାରୁ ସେ ଅଧ୍ୟକ୍ତ
 ଲକ୍ଷୟ ଦୋଷଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସେତେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଡକ କିମ୍ପା ଶୁଣିପାଇରେ ପ୍ରାଣୟ ଶ୍ରୀମତ-
 ମାନେ ମନ ଲଜା କର କରୁଥିଲେ ଓ ତହିଁର
 ଦୋଷପି ଦାସନ ନାହିଁ ତାହା ଦେଲେ
 ଶ୍ରୀମତପ୍ରଣାଳୀର ଦୋଷ ଦେଉଅଛି ଏବଂ
 ତହିଁର ପ୍ରକାପର ଶୀଘ୍ର ଅବଗତ ଅଛି ।
 ଉପସ୍ଥିତ ମୋକଦ୍ଦମା ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରାଣୟ
 ଦାଦମାନେ ଯାଦା ଲଜା କରରେ ଦେବତ
 ଦାଦବୋର୍ଷ ପ୍ରକାର କରଣାରୁ ବଦେବେଲେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକର ଦୁଷ୍ଟି ପଡ଼ିନ ଏବଂ ତହାର
 କଥା ବାହାରିଲ । କିନ୍ତୁ ଏହି ମୋକଦ୍ଦମା
 ଦାଦର ଦେବା ପୂର୍ବେ ଖୋରଧାସୂତା ଦମିତକ
 ସାଦେବକ ପଢ଼ି ନେଉଥିଲେ ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
 ଦାଦକ ମୋକଦ୍ଦମା କରଣାରୁ ବସିଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ମୋକଦ୍ଦମା ତଳା ଅପୋଷିରେ କଥା
 ଗୁଣି ଯାଆରେ କି ନା । ଦମିତକ ସାଦେବ
 ତହିଁର ଉତ୍କଳ ଦେଲେ ସେ ମୋକଦ୍ଦମା
 କରଣା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ସଜୀ ରଥା ବସ-
 ଯୁରୁ ନୈସ୍ୱସ ହୋଇ ମୋକଦ୍ଦମା ତଳାଦାର
 ଉପାୟ ଦେଖିଲେ । ସେତେ ସଜୀନ କଥା
 ଦମିତକ ସଦେବ ଶ୍ରୀମା ଦାଦାନ୍ତେ କଥା
 ତାହାଙ୍କ ପ୍ରା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକ ବର୍ଣ୍ଣର ନିମିତ୍ତ
 ପଠାଦାନ୍ତେ ତାହା ଦେଲେ ହୃଦ୍ୱ୍ୟାକର
 ଏକାଦମ ଦୋଷକ କଥା ସଜୀନର ଏତେ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ବଡ଼ ବୋଇ ଅଛନ୍ତା । ଏ ମୋକଦ୍ଦ-
 ମାରେ ଏକା ସଜୀନର ଅର୍ଥନୀୟ ଦେଲଅଛି
 ଏମନ୍ତ ନୁହେଁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକର ମଧ୍ୟ ଅନେକ
 ବର୍ଣ୍ଣା ଦୋଷଅଛି । ତେବେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକ
 ବର୍ଣ୍ଣା ସାଧାରଣ ପ୍ରକାର ମୁଣ୍ଡରେ ଶେଷ
 ଗୋଇ ସରକାର ଦାଦମାନକୁ ବାସ ନାହିଁ
 କିନ୍ତୁ ସଜୀନର ବର୍ଣ୍ଣ ଅଛି ଦେହି
 ଦେବାରୁ ତାହିଁ । ଅନ୍ୟମାନେ ଅପା
 କରୁଁ ତ ଉତ୍କଳ ଶ୍ରେଣୀକ ସରକାର

ସାଦୃଶ୍ୟ ଯେମନ୍ତ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାକୁ ରାଜ୍ୟ କରବାକୁ ମନସ୍ତୁ ହେଉ ଗୋଟିଏ ଅନର୍ଥରୁ ଲୋକଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରବାକୁ ବସିଅଛନ୍ତି ସେହି ପରି ଏପ୍ରକାର ଅଧୋଗୁର ନିବାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦୌଣ୍ଡିଣ୍ୟ କଟିନ ନିୟମ କରବାକୁ ଯୁକ୍ତବାନ ଦେଉଳୁ ଯେଉଁକିଷୟରେ ଦୌଣ୍ଡିଣ୍ୟ ପାସନଦଣ୍ଡର ଅନୁକ୍ରମ କର୍ମକ୍ରମମାନେ ସେନାଗୁରୁପେ କାର୍ଯ୍ୟକରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଏ ମୋକଦ୍ଦମା ସମ୍ପର୍କରେ କେହି ସରକାର କର୍ମକ୍ରମର କି ପ୍ରକାଶ ଦୋଷ ଦୋଷଅଛି ତହିଁର କରୁର ବାବନ୍ଧରେ କରବାକୁ ଚୋ ରହିବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହସାକ ଶାମାନ୍ୟ ଦୋଷାଳ ପର ସୁମନାବଦାସ କହୁବାକୁ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବ କନ୍ଧ ରାଜା ଅଛ ଓ ସତ୍ତ୍ୱରେ କେବଳ ଚିତ୍ତ ବୋଧ ଦେଉଅଛ କେବଳ ବଶେଷ ଧୂଳି କହବାକୁ ଦାମ୍ଭୁ ବାଦାରେ ଅତି ନୀବ ବୁଝିଲେ ପର ବୋଧ ଦେଉଅଛ ।

ଅତିକ୍ରମ ସୁପ୍ରସନ୍ନ ନାହିଁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷର ଦାମ୍ଭୁ ବୁଝିବାରେ ଚୈବ ମୋକଦ୍ଦମା ଦୁଇଟି ବାଦର ଘଟ ମନୋକାର ଅନୁରୁଦ୍ଧ ପାଦରହେ । ଏହିକ ବୁଝିବାରେ ଚୈବ ମୋକଦ୍ଦମା ସବୁ ବୁଝିବାରେ ଦେବାଳ ନିୟମ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ବୁଝିବାରେ ପରି ପାଦକରା କରୁଥିବ ଦାମ୍ଭୁ ବା ବାଦି ମୁକ୍ତକରରେ ଦେବ ନାହିଁ କି ?

ମୋକଦ୍ଦମା ଶୁଣି ସମ୍ପର୍କୀୟ ଦୋଷିଏ ଚୈବ ମୋକଦ୍ଦମା ଘଟ ସପ୍ତାହରେ ନିୟମିତ ଦୋଷିଏ ଦୁଇ ମୋକଦ୍ଦମା କାର୍ଯ୍ୟ ଏ ସପ୍ତାହରେ ଦୋଷ କେବଳ କଳସାଦେବକ ଥିବ ଦେବାଳ ଦାମ୍ଭୁ ଅଛି । ଅବେମମୋକେ ଅବାଦାବକର ମନ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ସାଧାରଣ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଏକ ଦୁଇ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ସାଧୁ ଥାଉ ଦୋଷୀ ଅବାଳ କିମ୍ପ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

ଅନୁମାନକର କଲେକ୍ତର ଦେବ ସାଦେବକର ବଦା ଦେବାଳ ଦେଉଁ ଜନକର ଚିତ୍ତ ଥିବ ଅପରତଃ ତାହା କହୁର ଦେବ । ସାଦେବ କରାକର ଦେବ ଦିବାକୁ ଅଧିକୃତ ଦେବାଳଦେବରେ ଅନୁକ୍ରମେ ନିୟମ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମନୁକଲକ୍ତ ମାକାଳର ମହାଦତା ଦାମ୍ଭିକଠାରେ ପଦ୍ମ ମାକାଳକେବେବୁରେ ବାସ କରୁଅଛନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁ ଦେଉଁ ଅଟେ କେହିଅଛନ୍ତି ଯେ ଦାମ୍ଭିକ କର ସାଧ୍ୟ ମନ ଅଛନ୍ତି ।

କଳିକଳ ରଚିତ ।

କଳିକଳ କଲେକ୍ତର ବାକୁ କମଳରୁ ଗୁଣିନା କଟକରୁ ଗୋର୍ଖକୁ ଓ ବାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରମାନ ଗୋର୍ଖକୁ କଟକ ମନ୍ଦର ମନ୍ଦିରମାକୁ ଦାମ୍ଭିକ ଶାଳକ କର୍ମ କରବାକୁ ବଦଳ ଦେଲେ ।

କଳି ଓ ବାଳାଦା ଓ ମୋକାଦ୍ଦା ପଦ୍ମଶାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାଳ ମାନସ ଥିଲେ ପ୍ରଦେବ ପଦ୍ମଶାଧିନଙ୍କୁ ରୁଦ୍ଧ ପଦ୍ମଶାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାଳ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଉକ୍ତ କଳସାଦେବକକଳକରେ ନିକେଶରମାସ ଦାମ୍ଭିକରୁ

ପୁରୁ ଅବା ସେହି ଦିବସ ଉପବା କରେବ କନ ଥିଲେ କରେବ ଦିଶା କିବସରେ ଦରଶାସ୍ତ୍ର ଦାମ୍ଭିକ କରବାକୁ ଦେବ । ଓ କଳ ଓ ବାଳାଦା ପଦ୍ମଶାଧିନଙ୍କୁ ଏସବୁରୁ ପଦ୍ମକମ୍ପାନସାରେ ପଲ୍ଲମାନ ଓ ଅଲ୍ଲ କ୍ରମରେ ଅଧିକୃତ କରବାକୁ ସାହିତ୍ୟକେତ ଓ ଗବର୍ଷମେଶ୍ୱର ଛେନକରେ ଦିବ ଦାମ୍ଭିକ କରବାକୁ ରବିବ ଦାମ୍ଭିକ କରବାକୁ ଦେବ । ମୋକାଦ୍ଦା ଦୋଷାଧିନକରପଦ୍ମରେ ପୁକ୍ତକମ୍ପାନସାଧି ଦାମ୍ଭିକମାନ ଓ ଦିବ ଦାମ୍ଭିକ କରବାକୁ ରବିବ ଦାମ୍ଭିକ କରବାକୁ ଦେବ । ନିଜସାହେବ ଏମାନଙ୍କ ଅଚରଣ ବସ୍ତ୍ରର ସାହିତ୍ୟକରେ ନିଜେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ହେଲେ ଉକ୍ତ ଦରଶାସ୍ତ୍ର ଓ ବାବନାକ୍ରମାନ ପଦ୍ମଶକଳ ନିକଟକୁ ଗ୍ରେଣେ କରବେ । ପଦ୍ମଶକଳମାନେ ପଦ୍ମଶାଧିନକର ଦରଶାସ୍ତ୍ର ଓ ଗେର ଗ୍ରାସ୍ତ୍ର ହୋଇ ସେମାନଙ୍କର ଅବଶ୍ୟକୀୟ ଗୁଣମାନ ଥିଲେ ପଦ୍ମଶାରେ ସମ୍ପୃକ୍ତରେ ସେମାନଙ୍କ ନାମ ଲେଖିବେ ।

କେଉଁକିସାକଲେକର ଅଧାପକ ବାକୁ ଉପେକ୍ତ ପର ମିତ୍ର ପୁଣି ଉପାସର ଅଧିକା କୁଣି ଗ୍ରାସ୍ତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ମନୁମନସିକ୍ରମ ଦୌଣ୍ଡିଣ୍ୟର କମିତାର ଶ୍ରୀମତୀ କବ୍ୟେ-ସ୍ୱୟ ଦେବା କୌଥୁରୀ ଦାମ୍ଭିକ ସାଧୁଦାସାଧ୍ୟେ ୫ ୧୦୦୦ ନା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ କର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଗୋଟି ସୁଲର ସାଦାଦାଧ୍ୟେ ୫ ୩୦୦୦ ନା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବାକୁ ଯେକିସକିସାହେବ ଦାମ୍ଭିକ ବଦାନନଦା ପାଇଁ ଅନୁକାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀସୁକ୍ତ ସମ୍ପ, ସେ, କଟକ ସାଦେବ କମ୍ପକଦା ମିର-ମିପାଲକ୍ତର ଦେସ୍ୱାରମାନ ହେଲେ ଏକ କବିକ୍ରମ ସାଦେବ ଦାମ୍ଭିକ ଶ୍ରୀମତୀ ଦୋର୍ଡ଼ିର ମେମ୍ବର ଦେଲେ । ନୂତନ କେତେକକର ଏ ନିୟୋଜକରେ ସର୍ବ ସାଧାରଣ ସମ୍ପୃକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଏକ ପୁଲେ ପଞ୍ଚମଳ ମକାମରେ ସେନ ୫ ୧୦୦୦ ନା ଦେବ ହୋଇଅଛି ତହିଁରେ ପୁଲିସ ସଃ ୨୫ କଂଶ ଗୁମାସ୍ତା ବାମନ ମହାନ୍ତ ଏକ ଛକା କାହାର ବଦ ମୋକଦ୍ଦମା ଦାମ୍ଭିକରେ ଗରୁଡ଼ବୀର ମାଜୁକ୍ତକ କରୁଥିଲେ ଅସାମୀ ଶକ୍ତ ପାଦକ ଓ ସାଧିମାନେ ଚରକଦାସ ସୁପର୍ ଦେଲେ

ପାତ୍ର ଲଳ ସାଦେବକର ମୁକ୍ତ ସମାଦ ଦାଠ କର ଅସେମା ନ ବଡ଼ ହୁଅନ୍ତି ହୋଇଅଛି । ଲଳ ସାଦେବ ଦାମ୍ଭିକ ବାଳ ଦରଦରକ୍ତରେ କର୍ମାଧି ପାଦେବକର ମତ୍ତ-ଚେକାରେ ନିୟମ ଥିଲେ ଏକ ଲଳକର ଅଦାଗ୍ନି-ରୁ ପ୍ରକାଶ ରକ୍ଷା କରବାକୁ ଚେକାରେ ବାଦାସପତ୍ର-ସୁଧା ଛେନ କରୁଥିଲେ ।

କରବାଦା ଦେଉବାଗାଳ ନିବାସୀ ବାକୁ ଗଜେନ୍ଦ୍ରମହିକ ପୁର୍ଣ୍ଣାବେଶ କରୁଥିବା ସଦାଦ ଅସିଅଛି । ଏ ମହାସୟ କହୁଦା ଥିଲେ ଏକ କୁଣି ସମୟରେ ପ୍ରକଟନ ସତ୍ତ୍ୱା-ଧିକ ଦରଦରକ୍ତ ଅଲ ବିଦଳ କର ତହିଁର ଦଶେଷ ପରଦୟ ଦେଉଥିଲେ । ଏହାକ ଉକ୍ତସାଗାଳ ଏପ୍ରଦେଶରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହେଠାରେ ସଦା ନୀନା ପଶୁ ପଶା ଦେଖିବା ଦାମ୍ଭିକ ଅନେକ ଦେବ ସାଧୁଥିଲେ ।

ସର ସାଉରକର ମର୍ଦ୍ଦିକ ବାମନ କରବାକୁ ନିବାସ ଦାମ୍ଭିକ ମାସକୁ ୫ ୨୦୦୦ ନା ଲେଖାଏଁ ଦେବକ ଦେବାଳ ମନ୍ଦୁ କରୁଅଛନ୍ତି ଏକ ଦାମ୍ଭିକର ପିତା ନିବାସ ସରକାରରୁ ସେନ ଉଦ୍ଧରକ୍ଷଣା ଧାଉଥିଲେ ତହିଁମଧ୍ୟରୁ

କେବଳ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷଣା ଦେବସନ ଦେହରୁ କମେବାକିନେବା ଓ ଅବଶିଷ୍ଟକା ଶ୍ରଦ୍ଧଦେବାର ଅଦେଶ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଘରଦାସ ଗବର୍ଷମେଶ୍ୱ ଦାରମନ୍ଦ ଗୁଣାକୁ ଶାଠିଏହୁକାର-କିମା ମୁଲ୍ୟର ଗୋଟିଏ ହାତ ଓ ବନକ୍ରମାର ଛକାର ଚୁପାର ହାଉଦା ଉପଦୌଳକ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଗୁରବର୍ଷର ଛକା ଏହୁପର କ୍ୟୁ ହୋଇ ସାଉଅଛି ।

ଅମେରକାର ଜଣେ କାର୍ତ୍ତି ୨୦ ମିନିଟରେ ଶାଠିଏହା ଅଗ୍ରା ଶାଉକାର ବାଳ ରଖିଥିବ ମାତ୍ର ନିର୍ବାହର ସମୟ-ପୂର୍ବରେ ଅଗ୍ର-ଗୁଣିକ ଅମାସାସରେ ଶାଉଥିବ । ବାଳ କେତେ ପାଦକ ଜଣ ନାହିଁ ।

ମାତ୍ରାକର ନୂତନ ଗବର୍ଷର ବୋର୍ଡ଼ିସାହେବ ଲର୍ଡ଼ ଗ୍ରୋଣି-ରେ ରରଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ପେପ୍ରକାର ସୁଖାପ ପ୍ରକାର ପାଉଅଛି ତହିଁରେ ତାହାଙ୍କର ଉଲ୍ଲଭର କିଛି ସୁଖରକିଷୟ ଅଛି ।

ରଞ୍ଜନଠାକୁ ଅସିଥିବା ଚକ୍ରମାସ ଦା ୧୮ ରଗର ତାଲିକାପଦକୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜବାପତା ଘରି ରହିଅଛି ଏକ ସୋଇକେଠାରେ ଦୁଠାକୁ ଅନୁକାସ ଗୋ-୨୦୦ ଟି ବର ଉପାଦୁର ହୋଇ ସାଉଅଛି । କିନ୍ତୁ-ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ଜବାପତା ହୋଇଥିବ । ମିଅଅନଳ-ଦଲର ସରଦାରମାନେ କରତା ସାକାର କରୁ କର ଅଦାସ୍ତ ଏକ କଳି ବାଞ୍ଚଳ କରୁଅଛନ୍ତି । ମିକଟିକ, ପିଲମିନା ଏକ ପିମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣାରେ ଜବାପତା ହୋଇଅଛି । ଶେଷୋକ୍ତ ଶାଳକୁ ଜବାପତାମାନଙ୍କ ଚିଠି ଦିଅ ଧାଉଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେମାନେ ସତ୍ତ୍ୱର ଅଧିକାଂଶ ଗୋଡ଼ିଦେଇ ଏକ ଅଧିମ କଳି ଦୁଠା କର ଦାଉଅଛନ୍ତି ।

ଦାସନାଶ ନାମକ ଅଧିକ କାହାର ଦେବର ସାର୍ଦ୍ଧ ୨ ବଦମାସ ଦା ୧୨ ଟି ବର ଦେବ କରତା କଟକକରୀ ନେନଠାପାଠ କରେ ଅଧି ଶାଉଥିବା ସହାଦ ମିଲଇ । ଏଥିରେ ଅଗ୍ରସ୍ତ ଦେବଦା ପଥକମାନେ ସମସ୍ତେ ରକ୍ଷା ପାଉଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର କହ୍ନାସ ଦେଉଥିବ, ବୁଝିବ ମାଣ୍ଡର ନିରମାନସାହେବ ଓ କ ୨୦ ଟି ଉପସି ବୁଝି ମିଶ୍ରକାର କଥର ହୁଏ ।

ମାଧ୍ୟକର ଉଦ୍ଧରକାଳ ମିଶରଦେବର କେବଳ, ଦୁ-ସ୍ୱର ସୁଲତାଳ ମହାଦେବୀ ଶିଳେ, ଗାସ୍ତାକ ସମାଦେ ପଦ୍ମମାନ ପଠାଉଅଛନ୍ତି । ଶେଷ ଦୁଦେବର ମନି କିଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ । ମାତ୍ର କେବଳକଠା ଏହୁପର ଲେଖା ଅସିଅଛି ଯେ ସେ ତାଙ୍କୁ ମାଧ୍ୟକର ଉଦ୍ଧରକାଳ କୋଇ ଦାବାର ନ କଲେ ସେ ସର୍ବେକ୍ଷରେ ମିଶରଅପଦୁ ଯାତ୍ରା କରୁଥିବେ । ମାଧ୍ୟକର ଉଦ୍ଧରକାଳ ନ ହେଲେ କି ଏ ଦେବ ।

ବୁଝିଦେଶମିକ କ ୧୦୦୦ ଟି ପୁଲ-ମର୍ମରାସ ନଦକୁ କରବା ବାଦକ ବୋହାରର ଦୁଇସ କିମ୍ପୁର ସୁଧାକାଦେବ ଗବର୍ଷମେଶ୍ୱର ଅଦେଶ ପ୍ରସ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏ ଛକା ଅଲ କେତେ ପୁଲସର୍ବମ୍ପସ୍ତ ତବାପତାମାନଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ନିୟମ ଦେବେ କର୍ତ୍ତାଳ ନିୟମ ବୋହାରର ନ ପାରେ ମାତ୍ର ଅସେମାନେ ପଲ୍ଲୁ କଣ୍ଠ ନେ ସୁଲ କର୍ମକ୍ର-ରଖିଲେ ଲଳ ଦେବ ନାହିଁ କି ?

ପାଦକର ସାଦା ନିଲ ଉପକାରେ ଶ୍ରୀମତୀକେଦେ-ସ୍ୱୟ ସମ୍ପଦ ଅପରାଜ କଳିକ କେଉଁକିସାଦେବ ପଠା-କାର ମନି କରୁଅଛନ୍ତି । ଏକ କୁଲ ଉପକାରେ ପଦ୍ମରେ ମଦା ସମାଦେବ ଦେବାର ଅନୁପ ଦେଉଅଛି ।

ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୧୪ ରବିର
 ତାରିଖରୁ ପ୍ରକାଶ ହେ ଚନ୍ଦ୍ରମାସର ଶୁକଳ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ
 ଗୋଟିଏ ପାଠାକରେ ଧନୁ ଘଣ୍ଟି ଗୋଟିଏ ଅର୍ଦ୍ଧ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ
 ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିବ । ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଘେବ ଏ ଦୂର୍ଘଟାଗ୍ରାସୀ
 ଶାନ୍ତିରୁ ବୋଧହୁଏ ବୁଦ୍ଧି ସାଧନରେ ମାତ୍ର ବୋଧହୁ
 ଓଳିଏ ପଡ଼ିବାରୁ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ୧୨ ଶତକେ ବୁଝି ମଧ୍ୟ
 ପଡ଼ିଲେ । ମୁଦୁ-ଭୋଗ ହଲେ କିଏ ରଖା ହେବ !

ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୧୫ ରବିର
 ତାରିଖରୁ ପ୍ରକାଶ ହେ ଅନୁଚନ୍ଦ୍ରରେ ଉତ୍କଳର ଅନନ୍ତ
 ବୁଦ୍ଧିର ଅନୁଅନନ୍ତରୀତ ଦେବତାଠାରେ ଭଗ୍ନୀକ
 ମେଳ ବଢ଼ିବ । ଏ ମେଳରେ ଉତ୍କଳରୁ ଦେବର ବନ୍ଧୁ-
 ବନ୍ଧବଦେବ ଗୋଡ଼ ଦେଉଥିଲେ । ଇଂରାଜମାନେ ନିଏ
 ବଦ୍ରୋଗୁଣି ଚନ୍ଦ୍ର, ଗୋଟିଏ ଶିବଦେବକୁ ଅଚ୍ଚତ ବଦ୍ର ନିଏ
 ଦେବକୁ ବଦାକୃତ କର ଏ ବଦ୍ରୋଗୁଣିବାଦେବ ବଦ୍ରବାର
 ସମ୍ପାଦ ମିଳଇ ।

ଉତ୍କଳରେ ଅନୁଚନ୍ଦ୍ରରେ ଭଗ୍ନୀକ ଅର୍ଦ୍ଧ ବାଣ
 ଶାନ୍ତିରୁ ସମ୍ପାଦ ମିଳଇ । ଏତଦ୍ୱାରା ୫ ୧୦୦୦୦୦
 ସମ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିବାର ବନ୍ଧୁ ଚୁପ । ଉତ୍କଳରେ
 ଦେବମାନେ ଯାହା ଅନାଦରେ ହଳ ବଢ଼ାଇବାର ମନ
 ବଦ୍ରହଲେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଦେବ ଚୁକର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କରୁ ଏ ବର୍ଷ ଅଧିକତର
 ଭଗ୍ନୀକମୁଖି ଧାରଣପୂର୍ବକ ଦେବକୁ ଉତ୍କଳ ଓ ଶତଗୁଣ
 କର ତାହା କର ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୧୬ ରବିର
 ତାରିଖରୁ ପ୍ରକାଶ ହେ ମହାଶ୍ୱା ଭୂରକ ଅଥ ବନ୍ଧୁକୁ
 ଅପରାଧ ସେନାପତିରୁ ପଦ ତ୍ୟାବ ନ ବର ବଦ୍ରଭବନରେ
 ବନ୍ଦନରେ ଉଚ୍ଚିତ ଦେବାକୁ ଉତ୍କଳ ବଦନା ମନରେ
 ଅସମାଜକର ଉତ୍କଳଦେବର ଉତ୍କଳଦେବ କମଳସୁଦରରେ
 ଗୋଟିଏ ଅନନ୍ତର ଗାଣଧି ଅନନ୍ତ କରବେ ।

ଅନୁଚନ୍ଦ୍ର ବର୍ଷ ପ୍ରଦେଶାନ୍ତର ମିଳନ୍ତୁକର ମେଳେ
 ଦେବାକାନ୍ତେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଅପାଦଗୁଣ ହୋଇଥିବାର
 ସମ୍ପାଦ ମିଳଇ । ତଦ୍ୱାରାଏ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଧନ ପଡ଼ି ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୧୭ ରବିର
 ଶାନ୍ତିରୁ ଅପରାଧ ପଦରେ ଉତ୍କଳ ଦେଉଥିବୁ । ବାମୁ-
 ପଦକର୍ଣ୍ଣର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ପାଠାକୃତ ବ୍ୟାଧି ଉପରୁ ମା ୫ ବ-
 ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁ ବଦନେ । ଶୁଭସେବକା, ବନ୍ଧୁଦୋୟ,
 ବୋଧି ଉତ୍କଳମଧ୍ୟ ଏକ ମନେ ଉତ୍କଳର ଏକ ବଦ୍ରବାର
 ମଧ୍ୟରୁ କେବେ ପ୍ରଧାନବର୍ଷପଦରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦେବାର
 ସମ୍ପାଦ ।

ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୧୮ ରବିର
 ଶାନ୍ତିରୁ ଅପରାଧ ପଦରେ ଉତ୍କଳ ଦେଉଥିବୁ । ବାମୁ-
 ପଦକର୍ଣ୍ଣର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ପାଠାକୃତ ବ୍ୟାଧି ଉପରୁ ମା ୫ ବ-
 ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁ ବଦନେ । ଶୁଭସେବକା, ବନ୍ଧୁଦୋୟ,
 ବୋଧି ଉତ୍କଳମଧ୍ୟ ଏକ ମନେ ଉତ୍କଳର ଏକ ବଦ୍ରବାର
 ମଧ୍ୟରୁ କେବେ ପ୍ରଧାନବର୍ଷପଦରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦେବାର
 ସମ୍ପାଦ ।

ଅନୁଚନ୍ଦ୍ର ସମ୍ପାଦିତ ଉତ୍କଳରୁ ସମ୍ପାଦିତ କେତେ
 କର ବଦ୍ରରେ ବଦ୍ରରେ ଗେରି ସକ ଦେବାର ଧନ
 ତାହା ଉତ୍କଳରୁ ହାତକାରୀଠାରେ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା-
 ୧୯ ଖେଲେ ହୋଇ ଯାଉଥିବାର ସମ୍ପାଦ ମିଳଇ । ଏ-
 ସପରେ ଏକଲକ୍ଷ ବା ଦୁଇଲକ୍ଷଦେବ ଉଚ୍ଚିତ ହଲେ ।
 ଅନେକ ଦେବର ବର୍ଷକସୁଦ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚିତ ହଲେ ।
 ଦେବର, ସେକ୍ଷର, ହାକୁସୁଦ ପ୍ରଭୃତି ବର୍ଷା ସାହେବ-
 ମାନେ ବଦ୍ରତା ବଦ୍ରଲେ । ବକ ଗୁଡ଼ିଏ ମହୋଦୟ
 ନିକ୍ଷେପ ଗୋଟିଏ ସଦ୍‌ଗୁଣର ଶିଳକଠାରେ ଥାଇ ଏ
 ସମସ୍ତ ବର୍ଷ ବଦ୍ରହଲେ ଏକ ସଦ୍ୟମାନେ ତାହାକୁ ଦେଖି
 ଉତ୍କଳରେ କସୁଧାନ ବଦ୍ରଲେ ।

ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୨୦ ରବିର
 ଶାନ୍ତିରୁ ଅପରାଧ ପଦରେ ଉତ୍କଳ ଦେଉଥିବୁ । ବାମୁ-
 ପଦକର୍ଣ୍ଣର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ପାଠାକୃତ ବ୍ୟାଧି ଉପରୁ ମା ୫ ବ-
 ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁ ବଦନେ । ଶୁଭସେବକା, ବନ୍ଧୁଦୋୟ,
 ବୋଧି ଉତ୍କଳମଧ୍ୟ ଏକ ମନେ ଉତ୍କଳର ଏକ ବଦ୍ରବାର
 ମଧ୍ୟରୁ କେବେ ପ୍ରଧାନବର୍ଷପଦରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦେବାର
 ସମ୍ପାଦ ।

ଉତ୍କଳର ସମ୍ପାଦ ।

ଏ ଅଧିକରେ ବର୍ଷମାନ ବୁଝି ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଅ-
 ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଗୁଣ ଦେଉଅଛି ।

ଏତାକାର ଶାନ୍ତିଗାତ୍ରା ଏ ବର୍ଷ ଉତ୍କଳରେ ନିବାସ
 ହୋଇପାରେ ।

ଏ ବନ୍ଧୁରେ ଦୁଇଗୋଟି ଗୁଣିତ ଅନାଦମା ଚନ୍ଦ୍ର
 ଦେଉଅଛି ଗେଟ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଦେବାମାନ ସମ୍ପାଦ ।

ଅନୁଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ କେତେଗଣା ଏତାରୁ ଗଠି ଯାଇଅଛି ।
 ମୁକ୍ତ ନ ଦେଲେ ମୁକ୍ତ୍ୟା ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି କୌଣସି ବର୍ଣ୍ଣ
 ବେଦୁ ବଦନ ଦେଇ ପାଦକ ନାହିଁ । ସଦ୍ୟାଏ ଦେ-
 ଶରେ ବର୍ଷକ୍ଷିତ୍ତିର ମୋହସରରେ ବନାମୁକ୍ତରେ ଉଚ୍ଚିତ
 ଗୋଟାଗ୍ର ମଧ୍ୟ ବଠିର ଅକଟ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ
 ପ୍ରତୀମାନେ ଅନନ୍ତ ଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୨୧ ରବିର
 ଶାନ୍ତିରୁ ଅପରାଧ ପଦରେ ଉତ୍କଳ ଦେଉଥିବୁ । ବାମୁ-
 ପଦକର୍ଣ୍ଣର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ପାଠାକୃତ ବ୍ୟାଧି ଉପରୁ ମା ୫ ବ-
 ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁ ବଦନେ । ଶୁଭସେବକା, ବନ୍ଧୁଦୋୟ,
 ବୋଧି ଉତ୍କଳମଧ୍ୟ ଏକ ମନେ ଉତ୍କଳର ଏକ ବଦ୍ରବାର
 ମଧ୍ୟରୁ କେବେ ପ୍ରଧାନବର୍ଷପଦରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦେବାର
 ସମ୍ପାଦ ।

ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୨୨ ରବିର
 ଶାନ୍ତିରୁ ଅପରାଧ ପଦରେ ଉତ୍କଳ ଦେଉଥିବୁ । ବାମୁ-
 ପଦକର୍ଣ୍ଣର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ପାଠାକୃତ ବ୍ୟାଧି ଉପରୁ ମା ୫ ବ-
 ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁ ବଦନେ । ଶୁଭସେବକା, ବନ୍ଧୁଦୋୟ,
 ବୋଧି ଉତ୍କଳମଧ୍ୟ ଏକ ମନେ ଉତ୍କଳର ଏକ ବଦ୍ରବାର
 ମଧ୍ୟରୁ କେବେ ପ୍ରଧାନବର୍ଷପଦରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦେବାର
 ସମ୍ପାଦ ।

ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୨୩ ରବିର
 ଶାନ୍ତିରୁ ଅପରାଧ ପଦରେ ଉତ୍କଳ ଦେଉଥିବୁ । ବାମୁ-
 ପଦକର୍ଣ୍ଣର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ପାଠାକୃତ ବ୍ୟାଧି ଉପରୁ ମା ୫ ବ-
 ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁ ବଦନେ । ଶୁଭସେବକା, ବନ୍ଧୁଦୋୟ,
 ବୋଧି ଉତ୍କଳମଧ୍ୟ ଏକ ମନେ ଉତ୍କଳର ଏକ ବଦ୍ରବାର
 ମଧ୍ୟରୁ କେବେ ପ୍ରଧାନବର୍ଷପଦରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦେବାର
 ସମ୍ପାଦ ।

ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୨୪ ରବିର
 ଶାନ୍ତିରୁ ଅପରାଧ ପଦରେ ଉତ୍କଳ ଦେଉଥିବୁ । ବାମୁ-
 ପଦକର୍ଣ୍ଣର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ପାଠାକୃତ ବ୍ୟାଧି ଉପରୁ ମା ୫ ବ-
 ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁ ବଦନେ । ଶୁଭସେବକା, ବନ୍ଧୁଦୋୟ,
 ବୋଧି ଉତ୍କଳମଧ୍ୟ ଏକ ମନେ ଉତ୍କଳର ଏକ ବଦ୍ରବାର
 ମଧ୍ୟରୁ କେବେ ପ୍ରଧାନବର୍ଷପଦରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦେବାର
 ସମ୍ପାଦ ।

ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ।

ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୨୫ ରବିର
 ଶାନ୍ତିରୁ ଅପରାଧ ପଦରେ ଉତ୍କଳ ଦେଉଥିବୁ । ବାମୁ-
 ପଦକର୍ଣ୍ଣର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ପାଠାକୃତ ବ୍ୟାଧି ଉପରୁ ମା ୫ ବ-
 ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁ ବଦନେ । ଶୁଭସେବକା, ବନ୍ଧୁଦୋୟ,
 ବୋଧି ଉତ୍କଳମଧ୍ୟ ଏକ ମନେ ଉତ୍କଳର ଏକ ବଦ୍ରବାର
 ମଧ୍ୟରୁ କେବେ ପ୍ରଧାନବର୍ଷପଦରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦେବାର
 ସମ୍ପାଦ ।

ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୨୬ ରବିର
 ଶାନ୍ତିରୁ ଅପରାଧ ପଦରେ ଉତ୍କଳ ଦେଉଥିବୁ । ବାମୁ-
 ପଦକର୍ଣ୍ଣର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ପାଠାକୃତ ବ୍ୟାଧି ଉପରୁ ମା ୫ ବ-
 ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁ ବଦନେ । ଶୁଭସେବକା, ବନ୍ଧୁଦୋୟ,
 ବୋଧି ଉତ୍କଳମଧ୍ୟ ଏକ ମନେ ଉତ୍କଳର ଏକ ବଦ୍ରବାର
 ମଧ୍ୟରୁ କେବେ ପ୍ରଧାନବର୍ଷପଦରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦେବାର
 ସମ୍ପାଦ ।

ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୨୭ ରବିର
 ଶାନ୍ତିରୁ ଅପରାଧ ପଦରେ ଉତ୍କଳ ଦେଉଥିବୁ । ବାମୁ-
 ପଦକର୍ଣ୍ଣର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ପାଠାକୃତ ବ୍ୟାଧି ଉପରୁ ମା ୫ ବ-
 ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁ ବଦନେ । ଶୁଭସେବକା, ବନ୍ଧୁଦୋୟ,
 ବୋଧି ଉତ୍କଳମଧ୍ୟ ଏକ ମନେ ଉତ୍କଳର ଏକ ବଦ୍ରବାର
 ମଧ୍ୟରୁ କେବେ ପ୍ରଧାନବର୍ଷପଦରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦେବାର
 ସମ୍ପାଦ ।

ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୨୮ ରବିର
 ଶାନ୍ତିରୁ ଅପରାଧ ପଦରେ ଉତ୍କଳ ଦେଉଥିବୁ । ବାମୁ-
 ପଦକର୍ଣ୍ଣର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ପାଠାକୃତ ବ୍ୟାଧି ଉପରୁ ମା ୫ ବ-
 ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁ ବଦନେ । ଶୁଭସେବକା, ବନ୍ଧୁଦୋୟ,
 ବୋଧି ଉତ୍କଳମଧ୍ୟ ଏକ ମନେ ଉତ୍କଳର ଏକ ବଦ୍ରବାର
 ମଧ୍ୟରୁ କେବେ ପ୍ରଧାନବର୍ଷପଦରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦେବାର
 ସମ୍ପାଦ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ।

ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୨୯ ରବିର
 ଶାନ୍ତିରୁ ଅପରାଧ ପଦରେ ଉତ୍କଳ ଦେଉଥିବୁ । ବାମୁ-
 ପଦକର୍ଣ୍ଣର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ପାଠାକୃତ ବ୍ୟାଧି ଉପରୁ ମା ୫ ବ-
 ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁ ବଦନେ । ଶୁଭସେବକା, ବନ୍ଧୁଦୋୟ,
 ବୋଧି ଉତ୍କଳମଧ୍ୟ ଏକ ମନେ ଉତ୍କଳର ଏକ ବଦ୍ରବାର
 ମଧ୍ୟରୁ କେବେ ପ୍ରଧାନବର୍ଷପଦରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦେବାର
 ସମ୍ପାଦ ।

ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୩୦ ରବିର
 ଶାନ୍ତିରୁ ଅପରାଧ ପଦରେ ଉତ୍କଳ ଦେଉଥିବୁ । ବାମୁ-
 ପଦକର୍ଣ୍ଣର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ପାଠାକୃତ ବ୍ୟାଧି ଉପରୁ ମା ୫ ବ-
 ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁ ବଦନେ । ଶୁଭସେବକା, ବନ୍ଧୁଦୋୟ,
 ବୋଧି ଉତ୍କଳମଧ୍ୟ ଏକ ମନେ ଉତ୍କଳର ଏକ ବଦ୍ରବାର
 ମଧ୍ୟରୁ କେବେ ପ୍ରଧାନବର୍ଷପଦରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦେବାର
 ସମ୍ପାଦ ।

ଉତ୍କଳରୁ ଅଧିକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାସ ତା ୩୧ ରବିର
 ଶାନ୍ତିରୁ ଅପରାଧ ପଦରେ ଉତ୍କଳ ଦେଉଥିବୁ । ବାମୁ-
 ପଦକର୍ଣ୍ଣର ଚନ୍ଦ୍ରରେ ପାଠାକୃତ ବ୍ୟାଧି ଉପରୁ ମା ୫ ବ-
 ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁ ବଦନେ । ଶୁଭସେବକା, ବନ୍ଧୁଦୋୟ,
 ବୋଧି ଉତ୍କଳମଧ୍ୟ ଏକ ମନେ ଉତ୍କଳର ଏକ ବଦ୍ରବାର
 ମଧ୍ୟରୁ କେବେ ପ୍ରଧାନବର୍ଷପଦରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦେବାର
 ସମ୍ପାଦ ।

ଦ୍ୱାରା ଓ ପଦାର୍ଥ ଅନ୍ୱେଷଣ କରି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ
 ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କାମନା; କୃତାର୍ଥ୍ୟ କରଣ
 ହୁଏ ପ୍ରକାଶକୁ ରୂପରେ କରି ଯାଇ ଥିବା
 ଅର୍ଥାତ୍ ନାମ କୃତାର୍ଥ୍ୟ; ସେହି ଅର୍ଥାତ୍ ଶ୍ରୀକାର
 କରଣ; ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ୱାଧୀକାର ଭାଗ କରି ନିଜ-
 ନକ୍ଷ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରଣ, ଉପରେ
 ନିଜର ଦ୍ୱିତୀୟ କରଣ ହୁଏ; ପୁଣି କାମନା
 ଅର୍ଥାତ୍ ଦେଲେ ଦ୍ୱିତୀୟ; ଦ୍ୱିତୀୟ କରଣ
 ଦେଲେ ପାରିବ ନାହିଁ ଏକାଦଶଶତକ ପୁସ୍ତକ
 ପାଇଁ ପିତା ବିବାହ ଦେବା ଲୋକ୍ତର
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରଣର ପ୍ରମାଣ; କଦାଚିତ୍ ଦୋଳ
 ପାରିବ ନାହିଁ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ; ଉତ୍ତମ ମାତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିପାଳକ
 କାଳିଣୀ ମାତା ଅଧିକ ମାନମାୟା ଅଟେ;
 ଅଥଚ ବାଧ୍ୟାୟନଃ; “ ବିଦ୍ୟାବିଭ୍ରତା-
 ଦେନ ସଃ ପିତାମହୁ ପୋଷତଃ ସୁନ୍ୟାଦି ଦାନ
 ମାତୁଷ୍ଠମା ମାତା ଯାତୁ ପୋଷିତା ” ଅର୍ଥଃ;
 ବିଦ୍ୟା ବିଭ୍ର ପ୍ରାଣକ୍ରାନ୍ତ ସେ ପୋଷିତ ସେ
 କେବଳ ତୋ, ସୁନ୍ୟାଦି ଦାନଦ୍ୱାରା ସେ
 ପୋଷିତା ସେ କେବଳ ମାତା ଅଟେ । ଏକ
 ଉତ୍ତମ ମାତାଙ୍କୁ ଦେଲେ ନିମ୍ନସ୍ତର
 ନିମ୍ନେ, ମନୁ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି
 ଅଛନ୍ତି; ତାହା ପଢ଼ିବାର ସମ୍ଭାବନାରେ ପ୍ରମୁଦାଶ
 ଅବଗତ ହେବେ ।

ତୃତୀୟ; ବିମାତାର ଭଗିନୀକୁ ବିବାହ
 କରଣର ପାରିବ ନାହିଁ; ଅଥଚ ଶାନ୍ତିକଲ୍ୟାଣ;
 “ ଅକ୍ଷୟ ଚ କୁଳକର୍ମେଣା ଲକ୍ଷଣ୍ୟାଂ ହିୟ-
 ମକଦେବ, ଅନନ୍ୟପୂର୍ବିକାଂ କାନ୍ତା ମସିଷ୍ଠାଂ
 ଯଦାୟତ୍ତାଂ ” ଅର୍ଥଃ; ସ୍ୱର୍ଗାଦୟାକରଣ୍ୟ ସୁଭୁ-
 ଶାନ୍ତ୍ୟପସ୍ୟୁତ୍ତା, ବିମାତା, ସପିତ୍ର୍ୟ-
 ଭଗିନୀ, ଶ୍ୱଶୁରୁଶ୍ୱଶୁରୀ, ବିବାହ କରଣର ।
 ସପିତ୍ର୍ୟା ଦେଉଁଠାରେ ହୁଏ ଉତ୍ତମପୁରେ
 ବିବାହସମ୍ପାଦନା; “ ସମାନ ଏକଃ ଶ୍ରେଣୀ ଦେବୋ
 ଯସ୍ୟଃ ସା ସପିତ୍ରୀ ନ ସପିତ୍ରୀ ଅସପିତ୍ରୀ ଚାଂ ।
 ସପିତ୍ର୍ୟାତ ଏକଶତ୍ରସବୟୁବାନ୍ୟେନ ଭବତ୍ ।
 ତଥାନ୍ ପୁତ୍ରସ୍ୟ ପିତୃଶତ୍ରସବୟୁବାନ୍ୟେନ
 ପିତା ସତ୍, ତଥା ପତ୍ୟା ସଦ ପତ୍ନୀ ଏକଶତ୍ର-
 ସବୟୁବାନ୍ୟେନ, ମାତୃଦ୍ୱାରୋଶ ତଥା ମାତୃ-ସ୍ୱପ୍ନ
 ଶ୍ରୀକାରକରଣି ଏକଶତ୍ରସବୟୁବାନ୍ୟେନ
 ସାପିତ୍ର୍ୟଂ । ଏକ ଯଦ୍ୱା ସପିତ୍ରୀ ଶକ୍ତଃ କର୍ତ୍ତା
 ସାତାତ୍ ପରଶ୍ରୟା ଏକଶତ୍ରସବୟୁବାନ୍ୟେନ
 କରଣ୍ୟଃ ” ଅର୍ଥଃ; ପିତାସହିତ ପୁତ୍ରର, ପିତ-

ସହଚ ପତ୍ନୀର, ମାତୃଦ୍ୱାର ମାତୃସ୍ୱପ୍ନ ମାତୃନାକ
 ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଏକଶତ୍ରସବୟୁବାନ୍ୟେ ଦେଉଁଠୁ
 ସାପିତ୍ର୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରଣ୍ୟାଏ, ଅଥଚ ଏକ
 ପରଶ୍ରୟାସମ୍ଭବରେ ମାତୃସ୍ୱପ୍ନାଠାରେ ସାପିତ୍ର୍ୟ
 ଥିବା ଯୋଗେ ବିବାହ କରଣର ପାରିବ
 ନାହିଁ । ମାତୃ ସ୍ୱପ୍ନ ମାନ୍ୟା ଉତ୍ତମପୁରେ
 ମନୁଃ; “ ମାତୃସ୍ୱପ୍ନା ମାତୃନାମ ଶ୍ରେଣୁଅ ପିତୃ-
 ସ୍ୱପ୍ନା ସପତ୍ୟା ଶ୍ରେଣୁଅ-ବସ୍ତମା ସ୍ତା ଶ୍ରେଣୁଅର୍ଥ୍ୟ-
 ଯା ” ଅର୍ଥଃ; ମାତୃସ୍ୱପ୍ନାଦି ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଶ୍ରେଣୁଅ-
 ଶ୍ରେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟାକାଭିବାଦନାସନାଦ୍ୱାରା ମାନ-
 ନାୟା ଅଟନ୍ତି । “ ମୁନୋ କାସ୍ତି କୁଃଶାଶା ”
 ତେଦେ ସମ୍ଭବ ବିଶ୍ୱର କଣ କରଣିକ ।
 ଲଳି ।

୧୯୧୮-୨୭ ମସିହା } ପତ୍ରିକା
 ଶ୍ରୀ ସମତନ୍ତ୍ରପୁର } ଶ୍ରୀ କୁଳମଣିମିଶ୍ରଃ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

କ୍ରମାର ସମ୍ପାଦନା ଚେଟ୍	କାମଗ୍ରା	ଅଗ୍ରିମ ୪ ୩୯
କାରୁ ଗୋପାଳୀୟ ମହାନ୍ତି	ମାରଣପୁର	୪ ୩୯
ପଞ୍ଚାମରତର ମହାନ୍ତି	ଧାନ୍ତି	୪ ୩୯
	ବବାସୀ	୪୧୧୩

ବିଜ୍ଞାପନ ।

SCHOOL BOOKS! SCHOOL BOOKS!
 English and Uriya for Entrance
 Minor and Vernacular schools of all
 grades, sold at the book shop of the
 Cuttack Printing Company, Dargha
 Bazar Cuttack.

ନାଜାପ୍ରକାର ଇଂରାଜୀ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ବିଦ୍ୟା-
 ନୟାର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ-
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ
 ହେଉଅଛି ।

ନୂତନ ସାଲିସା । ନୂତନ ସାଲିସା ।
 ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଓ ୨ ପ୍ରକାର
 ବିଭିନ୍ନ ମସଲାଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
 କଲେ ଶରୀରକୁ ସାରଦୂର୍ବଳ ଉଲ୍ଲିକୋପ
 ସବୁ ଶୀଘ୍ର ନିର୍ଗତ ହୋଇଯାଏ । ପାର୍ବତୀ ଘା,

ଗରମୀ ଘା, ନାଲି ଘା, ବେବ ଓ ନାକ-
 ଭିତର ଘା, ଖୋଲ ଘା, କାଳ ଘା, କାଳର
 ପୁକ, କୋଷ୍ଠ-କାଠିକ୍ୟ ଅଜ୍ଞାପିତା, ପେଟପୁଲ
 ଶୁଭବ୍ୟଥା, କାଶ, କ୍ଷୟକାଶ, ପ୍ରସ୍ତାବପୀଡ଼ା,
 କୁଣ୍ଡିଅ, ଧାତୁଦୋଷଲ୍ୟ ଏବଂ ଉତ୍ତମର ଜ୍ୱର
 ଉତ୍ତମାଦି ଶୀଘ୍ର ଏକ ନିଷ୍ଠୁୟ ଅସମ ହୁଏ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଦୋକାନ ଘରେ
 ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
 ମୂଲ୍ୟ ଏକ ପସିକୁ ୪ ୧ ।

ବରଫ! ବରଫ!!
 ଏ ନଗରରେ ପ୍ରାପିତ କଳଦ୍ୱାରା ଅଳ୍ପ ପରିଷ୍କାର
 ଓ କଠିନ ବରଫ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଯୋକ୍ତ
 ଏବଂ ତାଳପତ୍ର ନିକଟ ଦ୍ୱାଳିକା ଘରର
 ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି-
 ସେର ୫ ୦ / ଲେଖାଏଁ । ଯେଉଁମାନେ
 ସଦ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ସେମାନେ ବାରୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ
 ପତ୍ରିକାଠାରୁ ଏକାଦେଶକେ ହେତେଶୁଦ୍ଧିଏ
 ୫୦ଟି ବିଶିଷ୍ଟ ଅବଶ୍ୟକ ମତେ ଦୋକାନକୁ
 ଯଠାରୁ ବରଫ ଅଣିଲେ ଅଧିକ ସୁବିଧା ହେବ ।

କଟକ ଉଦ୍ଦୋରଣ ଉଦ୍ୟାନର
 ଭେଦା ।

ଗୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପତ୍ରିକା ବାହାରୁ	୫୧୦୦
ଶ୍ରୀ ମହାଶକ୍ତି	୫୧୦୦
ଶ୍ରୀ ଗଜା	୫ ୦୦
” ”	୫ ୦୦
” ”	୫ ୦୦
” ”	୫ ୧୦୦
ତୈଧୁଣ୍ଡା କାଶୀନାଥ ଦାସ	୫ ୦୦
ବାବୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପତ୍ରିକା	୫ ୧୦୦
” ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥପୁଣ୍ଡା ତୈଧୁଣ୍ଡା	୫ ୧୦୦
” ଦରବଲ୍ଲଭ ଦୋଷ	୫ ୧୦୦
ଶ୍ରୀ ସୁଭାଗ୍ୟ ଗୟ ମୟୂରପୁର	୫ ୦୦
କାରୁ ଦୁର୍ଗାପ୍ରସାଦ ଭଗତ	୫ ୦୦
କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟି	୫୧୦୦
କଟକ ଜୁବିଲି କମିଟିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହେଦା- ମଧ୍ୟରୁ ସାମୟିକ ଉତ୍ତରଣ ବ୍ୟୟ ନିବନ୍ଧ ଉତ୍ତରୁ ଅବଶିଷ୍ଟ	୫ ୧୦୦
	୫୧୦୦

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ତା ୨୨ ର
୧୯୧୩

ବା ୨ ଉପ ମାତ୍ର ମର ସମ ୧୮୮୭ ମସିହା । ମୁ ଦିଶାଣ ୦ ୨୭ ୫ ୫୦ ୧୨୧୦ ସାଲ ସମ୍ବତାର

ଅଗ୍ରମ ଦାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୯୮
ପଞ୍ଚାଦେୟ ୫ ୨୮

ଶତସପ୍ତାହରେ ଏଠା ଗୁରୁସମାଜର ଉତ୍ସବ-ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଅନୁମୋଦନ ଲେଖିଥିଲୁ ଏ ଛାନ୍ଦକ ମୂଲ୍ୟ ଗୁଣମାନେ ଏଥିରେ ପ୍ରଧାନ ସତ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଗତ ନବସମ୍ବାଦରେ ଉକ୍ତ ସମାଜର ଜଣେ ସତ୍ୟ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଏ ଏଥିର ପ୍ରଧାନ ସତ୍ୟ କଲେଜିଏଟ ସରକାର ଓ ମେଡିକଲ ସ୍କୁଲର ଗୁଣମାନେ ଛାନ୍ଦକ ସ୍କୁଲର କେବଳ ଦୁଇଜଣ ଗୁରୁ ଏ ସମାଜରୁ ଅଛନ୍ତି ସତ୍ୟ ପ୍ରଧାନ ନୁହନ୍ତି । ପ୍ରମୋଦକ ଅନୁମୋଦନ ଗ୍ରମ ଦେଖାଇଦେବାକୁ ତାହାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ । କଳ୍ପଚାର ସମାଲୋଚନା-ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁମୋଦନ ତାହାକୁ ସହଜ ଏକ-ମତ ଦେବା ଅବା ପୂର୍ବମତ ପରିବର୍ତ୍ତନ କର-ବାକୁ ଅସମ ଦୋଳ ଉଠିବ ବୋଲି ।

ସାମ୍ବାଦୀ ଜାମରେ ଶ୍ରେଣୀ ମାସିକପତ୍ର ତାହାରିକାର ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅନୁ-ମୋଦନ ଗ୍ରହଣ ପ୍ରଥମସଂଖ୍ୟା ପାଇବାର କୃତ୍ତି-କାମସହଜ ସ୍ତ୍ରୀବାର ବରୁଅଛି । ଏଥିରୁ ଅକାର ଗଣତ ଶିକ୍ଷାବକ୍ତ୍ର ପ୍ରାୟ ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଧର୍ମ ଓ ଜାତ ଧର୍ମପ୍ରସାର ।

ବାକୁ ଲଳିତମୋହିନି ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଏଥିର ସମ୍ପାଦକ ଓ ପ୍ରକାଶକ ଅଛନ୍ତି । ସେ କଳା-ମୂଲ୍ୟରେ ଏ ପତ୍ରିକା ବିତରଣ କରିବାର ମନକୁ କର ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋଟିଏ ନୂଆକାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ତାହାକୁ ପ୍ରସଂସା

କରୁଅଛୁ । ପତ୍ରିକାର ବିଷୟ ଉତ୍ତମ ଓ ଲେଖା ମନ ନୁହଇ । ଏହା ଦୀର୍ଘକାଳୀନଦେଉ ଅନୁମୋ-ଦନର ଏହି କାମନା ।

ଜମାଇପୁରରେ ଗତ କିଛି ସମୟର ମେଳା ଦୃଷ୍ଟି କାଣ୍ଡରେ ପୁଲିସ ଓ ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟ-ରେ ଯେଉଁ ମୋକଦ୍ଦମାମାନ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଥିଲେ ତହିଁରେ ଏକ ନମ୍ବର ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପୁଲିସ କନଷ୍ଟାବଲକୁ ମାରବା ଅପରାଧରେ ଦୁଇ ଜଣ ଅସୀମାଜି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଦଣ୍ଡ ଦେଇ ଥିଲେ ସେମାନେ ଅପୀଲ କରିବାରୁ ମଇମନସିଂହର କଳ ସାବେକ ଅସୀମାମାନକୁ ଖଲାସ ଦେଇ ଅପଣା ଗାୟରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏ ଯେ ପୁଲିସ ଲେକରୁ ନୂତନ ମେଳାକୁ ସିଦ୍ଧାକୁ ନ ଦେବା କାରଣ ଅନ୍ୟାୟରୂପେ ଜର୍ଦ୍ଦସ୍ତି କଲେ ସେ ପୁଲିସ ପଛକୁ ଯାଦା ଦୃଷ୍ଟି ତାହାକୁ ପୁଲି-ସର ଅନର୍ଥକ ଏବଂ ବଳ ପୂର୍ବକ ଦସ୍ତଖୋସର ଫଳ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଏ ବିଶ୍ୱର ସୁନ୍ଦର ଦୋଳଅଛି ଏଥିର ପୁଲିସ ଓ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ଉଚିତ । ଅବଶିଷ୍ଟ ମୋକଦ୍ଦମାମାନ ବିଶ୍ୱାସ୍ୟାକରେ ଅଛି ।

ସ୍ଥାନୀୟରେ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରେମପତ୍ରର ପାଠକମାନେ ଅବଗତ ଦେବେ ଯେ ପୁଣି ଜଗନ୍ନାଥ ସମାଜର ଧର୍ମରଖଣୀ ସଭା ବିଶେଷ ଉତ୍ସାହ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ

ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଶୁଭକର ବିଷୟର ଅଲୋଚନା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ସଭାର ଶ୍ରମ ସଫଳ ହେଲେ ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ହେବ । ଅନୁମୋଦନ ସଭାକୁ ଗୋଟିଏ ପରାମର୍ଶ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁ । ସୁଖର ମୁକ୍ତିମଣ୍ଡପ ସଭା ପୂର୍ବକାଳରେ ଗୁରୁ ବିଖ୍ୟାତ ଥିଲ ଏବଂ ଏ ସଭାର ପତ୍ରିକାକ କାମ ଦେଖ ବିଦେଶରେ ମାତ୍ର ଓ ପ୍ରସଂସାର ସହଜ ପରିଚିତ ଦେଖୁଥିଲ । ଇଦାନା ଏ ସଭା ଏକପ୍ରକାର ଲେଖ ପାଠ୍ୟରୁ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଏହି ସଭାଟି ବିଷୟ ଜାଜ୍ଜଲ୍ୟମାନ ହେବ ଓ ଚତୁର ଓଡ଼ିଶା ପତ୍ରିକାକର ଗୌରବ ବିଦିବ ଏଥିର ବିଜ୍ଞ ଭଲ ଉତ୍ସାହ ଦେଲେ ଗୋଟିଏ-ମଦରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ହେବ । ସମାଜନ-ଧର୍ମରଖଣୀ ସଭା ଏ ବିଷୟରେ ଦୃଷ୍ଟିଧାର କଲେ କୌଣସି ବାଟ ବାହାର ବୁଝାଯାବେ ।

ଉତ୍କଳ ଗଣା ଶୁଭରୂପେ ଲେଖାଗଢ଼ି ନ ଦେବା ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳୀୟ ମିଶ୍ରଙ୍କ ପଦ ସ୍ତ୍ରୀକାଳରେ ପ୍ରକାଶ କରି ସମସାଧାରଣଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଅକର୍ଷଣ କରୁଅଛୁ । ଅନୁମୋଦନ ବିଦେଶରେ ଓଗାର ଓ ମୁକ୍ତାଭିମାନଙ୍କର ଏ ବିଷୟରେ ବିଶେଷ ଦେଖା କରିବାର ଉଚିତ । କର୍ତ୍ତମାନ ଦେବନ ଶାସ କରିବା ଲୋକମାନେ ଉକ୍ତ କର୍ମମାନ ପାଠ୍ୟଅଛନ୍ତି

ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧିରୂପେ ଲେଖି ଜାଣନ୍ତି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏବଂ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକମାନେ ଏଣିକି ଅମଳ ମଧ୍ୟ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି । କେବଳ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଏକିକି ଯେଉଁମାନେ ଓଢ଼ାଲ ଓ ମୁକ୍ତାବଳ ମୋହରର କର୍ମ କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ବିଦ୍ୟା ଯେତେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସୁନ୍ଦର ବାଦାଗ୍ରବା ପିଲାଙ୍କର ସଖ୍ୟା ସେମାନୁ ହନୁ ବୁଦ୍ଧି ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ଓଢ଼ାଲ ମୁକ୍ତାବଳରେ ତେଣୁ କଲେ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମୋହରର ପାଇ ପାରନ୍ତି ଅଛି ମୋହରରକ ଲେଖା ପ୍ରତି ସଦୃଶ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦେଲେ କ୍ରମେ ଶୁଦ୍ଧ ଲେଖାର ଉନ୍ନତ ହୋଇ ପାରେ । ବହୁଦିନର ଅଭ୍ୟାସ ଏକାଦେକଦେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦେବା ସଦୃଶ ନୁହଇ କିନ୍ତୁ ଶୁଦ୍ଧ ଲେଖିବାର ଅବଶ୍ୟକତା ସଦୃଶା ମୋହରରମାନଙ୍କ ସୁରଣ କରାଇ ଦେଖୁଥିଲେ କ୍ରମେ ଉନ୍ନତ ଲୋକଙ୍କର ସ୍ୱଳ୍ପ ବକ୍ତିବ ଓ ସମୟରେ ବାଣ୍ଟିତ ଫଳ ଲଭ ଦେବ ।

ଉଦ୍ଦୋଗୀୟ ଜୁକିଲ ସୁରଣାର୍ଥେ ଓଢ଼ାଲ ଗଜଜାତ ଓ ମୁଗଲକଳାରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରାୟ ଗାଈ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଅଛି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ସେସବୁ ଶୁଦ୍ଧିରୂପେ ବା ଉଦ୍ୟାନ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବ ବୃଦ୍ଧ ପ୍ରକାରର ନୁହଇ । ଅନେମାନେ ବିଶ୍ୱର କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଯେକେ ଏଠାରେ କୌଣସି ନୂତନ କଲ କାରଖାନା ପିଞ୍ଜିଆନ୍ତା କି ସଦୃଶ ଉତ୍କଳର ବାଣିଜ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି ହୁଅନ୍ତା ଏବଂ ଅନେକ ଲୋକ ତହିଁରେ ଜାମା କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଦାନୀ ପାନ୍ତେ ଭାବା ଦେଲେ ଗୋଟିଏ କଲ ଗାଈ ହୋଇଥାନ୍ତା । ତଳ କାରଖାନା ପିଞ୍ଜିଆବାକୁ ଅନେକ ଟଙ୍କାର ପ୍ରୟୋଜନ ମାତ୍ର ତେଣୁ କଲେ ଯେ ତୁର ଶୁଭଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୁଲ୍ୟକ ଓଢ଼ାଲରେ ହିଁ ତ ପାରେ ଏମନ୍ତ ବୋଲି ସାଧ କ ପାରେ । କେବଳ ଏକତା ଦେଲେ ଦେବ । ବାମଣୀର ମହାସୁଧାବର ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ବସୟରେ ଅନେକ ଉତ୍ସାହ ଓ ବହୁଦୃଷ୍ଟି ଅଛି । ବାଲେଶ୍ୱରର କେତେକଜଣ ପ୍ରଧାନ ବାସିନ୍ଦା ବାଣିଜ୍ୟର ବସୟ ହଲ ଦୁଃଖି ରୁଟିକଲେ ମଧ୍ୟ ସେହୁପଦ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ ଏକମେକ ଦୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଅବଶ୍ୟ ସିକି ଦୋଇପାରେ । ବାମଣୀର ମହାସୁଧା ବିମ୍ବା ବାଲେଶ୍ୱରର ସୁଧା ବ୍ୟା-

ମାନଙ୍କ ବାଦାଗ୍ରବା ଏବଂ ସମୟରେ ଅଗ୍ରସରଦେଲେ ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଅର୍ଥେ ସ୍ୱରୂପ ନେଇ ଅଥବା ଏକାକୀ ବହୁ କାରଖାନା ପିଞ୍ଜିଆ ପାରନ୍ତି କୌଣସିରୂପେ ଦେଶରେ ନୂତନ ଉତ୍ସାହ ବାଦାଗ୍ର ବରବାର ଉପକ ଭାବା ନ ଦେଲେ ଉନ୍ନତ ଦେବ ନାହିଁ ।

ଉଦ୍ଦୋଗୀୟ ଜୁକିଲ ପ୍ରପ୍ତେରକ ଲେଖିଅ- ଛନ୍ତିକ ସେଠାରେ ଖୁମ୍ପି ଏବଂ କୋଟି ଶିଷ ଅଦା- ସୁ ବରବାର ନିୟମ ଜାଣ ଦେବାରୁ ପ୍ରଜାମାତେ ମହାବାଚର ଦୋଇ ତହିଁରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା କାରଣ ଗଜଜାତର ସୁପ୍ରଶସ୍ତ୍ୟ ସାବେଦକ- ଠାରେ ଅବେଦନ କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରପ୍ତେରକଙ୍କ ମତରେ ଏହି ରସମମାନ ବଡ଼ କଷ୍ଟକର ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ସେ ଗଜଜାତ- ସୁପ୍ରଶସ୍ତ୍ୟ ସାବେଦକ ଅନୁସ୍ତେଷ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଏହି ରସମମାନ ଅପାଚିତ ପ୍ରକାର ରଖି ମାନେକରକଦ୍ୱାରା ଲୋକଙ୍କ ଅବପ୍ରାର ବସେଷ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରନ୍ତୁ ଭାବା ଦେଲେ ସେ ଶୁଦ୍ଧିପାଇବେ ଯେ ଗଜଜାତମୁମାତେ ଏପ୍ରକାର ରସମ ଦେବାରୁ ଅଗ୍ରମ ଏବଂ ସେଠାରେ ଏସବୁ ଜାଣ ଦରକାର ଉପକ ନୁହଇ । ଅମ୍- ମାନଙ୍କ ବଦେତାରେ ସମ୍ପ୍ରପ୍ତେରକଙ୍କ କଥା ଅପାର ନୁହଇ । ଗଜଜାତ ମୁଗଲକଳାଠାରୁ ଅନେକାଂଶରେ ଅନୁଭବ ଏବଂ ବରଦ୍ର ସେମାନଙ୍କଠାରୁ କୋଟିଶିଷ ଅଦ ରସମ ନେବା ଏକପ୍ରକାର ବିଶ୍ୱରକମୁମାତ କଲ କରବା ତୁଲ୍ୟ ଅଟଇ । କିସେତକ ଜାବାଲଗି ମାଦାଲରେ ସରକାର ପ୍ରତିକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ଶାସନ- ଧରାର ପ୍ରଦଶ କରବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ପରାସ ନିୟମ ବରଦ୍ରରେ ଖୁମ୍ପି ଅଦଦାର ଲୋକ- ଠାରୁ ଅପରନ୍ତ କର ଅଦାକ୍ କରବାକୁ କ୍ଷମତାବାନ୍ ଅଛନ୍ତି କି ନା ଏ ବସୟରେ ଅମ୍ମମାନଙ୍କର ଗୁରୁତର ସନ୍ଦେହ ରହିଅଛି । ପୂର୍ବର ସୁପ୍ରଶସ୍ତ୍ୟମାନେ ପ୍ରଜାକୁ ଅପରନ୍ତ କରଇବରୁ ରକ୍ଷା କରବା ବସୟରେ ତପୁର ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନର ସୁପ୍ରଶସ୍ତ୍ୟ କୋଟିଶିଷ ବାର୍ତ୍ତସ ମାଦାଲମାନଙ୍କରେ ନୂତନ କର ବସାଇ ଅପର ରକ୍ଷାମାନଙ୍କୁ ତହିଁର ଅନୁମାନୀ ଦେବା କାରଣ ଏକପ୍ରକାର ସିଦ୍ଧା ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଜାକର ବ୍ୟକ୍ତ ବଦାଉଅଛନ୍ତି ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବସୟ ଅଟଇ ।

ଏ ଜଗତରେ ବାସୁପୁନଶିଳାସକଳ ଜାମରେ ଗୋଟିଏ ସମାଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ବାସୁପୁ ସେଥିର ସତ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସଗର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ସଦାଶେ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟବାଣୀ ସମିତ ଗଠିତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏହି ସମିତ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ତୁର ଉନ୍ନତର ଦୈଠକ କର ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱତାନ୍ତ୍ର୍ୟର ଚେଷ୍ଟେ ଉନ୍ନତ ଦେବ ଏବଂ ମାତ୍ରଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନ- ପ୍ରଭୃତି ଦୁର୍ଦ୍ଦମ ଚେଷ୍ଟେ ରହିତ ଦେବ ତହିଁର ତେଣୁ କରବା ଏସଗର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟଇ । ସମ୍ଭ ମନସ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି କି ସତ୍ୟମାତ- କଠାରୁ ଦେବା ସମ୍ଭବ କରବାଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ବ୍ୟଗ୍ରର ସୁଜନା କରବେ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ସ୍ୱତାନ୍ତ୍ର୍ୟ ଦରଦ୍ର ଶି ସ୍ୱରୂପର ଉନ୍ନତପୋଷଣ ଏବଂ ପିଲାକୁ ଶିକ୍ଷାଦାନ ବସୟରେ ସାଧ୍ୟତ୍ୟ କରବେ । ସଗର ଏ ମନସ୍ତ ବଡ଼ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟଇ କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ଦୂରକାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା ଅମ୍ମମାନଙ୍କ ବଦେତାରେ ଏକପ୍ରକାର ସମ୍ଭବ ଅଟଇ କାରଣ ଏଠା ବାସୁପୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଙ୍ଗଠପର ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଖ୍ୟା ଏତେ ଜଣା ଏବଂ ଦୁଃଖିଙ୍କ ସଖ୍ୟା ଏତେ ଅଧିକ ଯେ ଦେବାଦ୍ୱାରା ପ୍ରୟୋଚନୀୟ ଟଙ୍କା ସମ୍ଭବ କରବାର ଅର୍ଥୋ ଅଗ୍ରା କରଗାଇ କ ପାରେ । ଅଥଚ ସାଦାବ୍ୟପ୍ରାପିକ ସଖ୍ୟା ଏତେ ଅଧିକ ଦେବ ଯେ ସଗ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସ୍ୱରୂପର କରବା ବସୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ- ଯିବେ । ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ରୂପା ଅର୍ଜୀତ ବିରବା ଅପେକ୍ଷା ଏ ବ୍ୟାପାରରେ ଅର୍ଥୋ ଦାତ କ ଦେବା ଅନେମାନେ ସେଥିସର ଜ୍ଞାନକର୍ତ୍ତ୍ତ୍ୱି କ ବାବଣରୁ ବାସୁପୁମାନଙ୍କର ଦବା ତଦ୍ ମତ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତ ଉପାୟରେ ଜାଣି ରହିତ ହୋଇପାରେ ଏହି ନିଆମାନ ସୁଦ୍ଧା ସଦାଶେ ବଦେତା କର ସ୍ୱତାନ୍ତ୍ର୍ୟମାନଙ୍କୁ ଉପସ୍ତୁ ଉପଦେଶ ଦେଲେ ଅନେକ ଉପକାର ଦେବ ଏବଂ ଏହି ବସୟରେ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବା ବାବଣ ଅନେମାନେ ସଗରୁ ଅନୁସ୍ତେଷ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ସ୍ୱସ୍ତୁ ଜଗନ୍ ସାବେଦ କୋଟିଶିଷ ସେଥିର ଦେବା ସନ୍ଦେହ ବାବାବଦେତ ବସୟରେ ବରଦ୍ରର ସଦାବସୟମାନଙ୍କରେ ପ୍ରତି ଅନୋବନ ରହିଅଛି । ଅପରକଳାର ପଦିକା

ଏହି ଅନୋଳନର ସୁସଂଗତ କରଣ-
 ଶକ୍ତି । ସେ ଅନୁଦାନ ଦେଲେ ପ୍ରକାଶ କଲେ
 ସେ ମାମୁଁ ସ ଦେବ ଜଣା ଦାକମ ଥିବା ସମ-
 ସ୍ତରେ ଅପଣା ଏଲକାଳ ଜମିଦାର ଓ ଅପର-
 ଲୋକଙ୍କ ଠାରୁ ଅନେକ ଟଙ୍କା କରକ କର-
 ସିଲେ । ସେହି ମାକଳଠାରୁ ଟଙ୍କା କରକ କର
 ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେ କଲିକର
 ଜାମ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହେଇଅଛି । ଓ କେତେ
 ରୁଣ ସଂଗୋଧ ହେବାର ମଧ୍ୟ ଲେଖାଅଛି ।
 ଅପର ଏ ବସ୍ତୁର ଶ୍ରେୟ ମାତ୍ର ପ୍ରତିବାଦ ନ
 ଦେବାକୁ ଇଣ୍ଡିଆନମିଟର ଓ ଇଣ୍ଡିଆନ-
 ଲିମିଟିସ୍ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାହେବଙ୍କ ଏହିପରି ଭବିଷ୍ୟ
 ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅନୁରୋଧ
 କରିଅଛନ୍ତି । ମାନ୍ୟଜର ଦେହୁ ଚିତ୍ତିତ
 କର୍ମରୁ ଅପଣା ଧରରେ ଜମିଦାରୀ ପ୍ରଭୃତି
 ବିଭିନ୍ନାୟ ସେମାନଙ୍କ ଚରଣ ବସ୍ତୁରେ ସହାନ
 ଲାଗିଥିବା ପ୍ରଭବରେ କଳାକାର କଣେ ଚିତ୍ତିତ
 କର୍ମରୁ ଏତେକତ ଅଲଗା ହରୁକ କାର୍ଯ୍ୟ
 ହୁଏ ଅନ୍ୟାୟରେ ପାର ପାଇ ଯିବେ ଏକଥା
 ବହୁ ଅନୁକୂଳ ଅଟଇ । ଅନ୍ୟତଃ ସେତେ-
 ବେଳେ ଏପ୍ରକାର ଗୁରୁତର ଦୃଷ୍ଟିପତ୍ତର
 ଅପବାଦ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଭାବରେ କାହାରଅଛି
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଶାସ୍ତ୍ର ଏଥିର ଅନୁସନ୍ଧାନ
 କରିବା ଉଚିତ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
 ତେଲକମ୍ପୁସ ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏକ ଦୀର୍ଘ ପ୍ରବନ୍ଧ
 ଲେଖି ରହି ର ସେତେକାଳରେ ଏହିମତ ପ୍ରକାଶ
 କରିଅଛନ୍ତି କି ଓଡ଼ିଶା ଏ ବସ୍ତୁରେ ଦାମେ-
 ମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଜାତୀୟମି ହୋଇ-
 ଅଛି ବା ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାର କଣେ
 ପ୍ରତ୍ୟେକଦିନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସେ ଚଳଇଣ୍ଡିଆନମାନ
 ଲକାର ଭବଅଛନ୍ତି ଯଥା “ଏଠା ଦାକମ-
 ମାନେ କେବଳ ମୂଲ୍ୟକାର ତାଲି ଏବ
 ଗୋଡ଼ା ମାରି ନେବାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହନ୍ତି ମାତ୍ର
 କଳା ସ୍ତମ୍ଭ ବା ଅନୁସୂଚରେ ଟଙ୍କା ସୁଦ୍ଧା ଅପଣା
 ଏଲକାର ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ରୁଣ କରନ୍ତି । ଏହି-
 ରୁଣେ ଦାକମମାନେ ଲୋକଙ୍କଠାରେ ବ୍ୟ-
 ଦୁତ୍ୟୁ ଏବ ସେହି ଲୋକମାନେ ଚତୁର
 ଦେଲେ ଚତୁର ଅପଣାକ ଲଭ କରିବାକୁ
 ଚାହୁଁଛନ୍ତି ନାହିଁ ଏହି ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ
 ସମନ୍ତ ଦୁର୍ଗ ହୋଇଅଛି ଯେ ଶାସ୍ତ୍ର ଏଥିର
 ପ୍ରତିଷ୍ଠାତ କରିବା ଉଚିତ” । ଏହି ପ୍ରତ୍ୟେ-
 ରୁକ ଏବ ଏକ କାହାକୁ ଲକ୍ଷ କରି ଉକ୍ତ
 କଥାମାନ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରିକ

କରିବାକୁ ଅକ୍ଷୟ ଦେଲେ ଦେ ଏକଥା
 ଅନ୍ୟାୟରେ ବୋଲି ଯାଏପରି ସେ
 ମାମୁଁ ସାହେବ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଦାକମି
 କରୁଥିଲେ । କାଳରେ ତାଲି ଓ ରସଦର
 ଭାରି ପ୍ରାଚୁର୍ଭାବ ଥିଲା ଏବ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ ବଶେଷ
 ଚର୍ଚ୍ଚା ସେ ସମୟର ସବାଦ ସମ୍ପର୍କରେ
 ହୋଇଥିଲା ଏବ ଅନୁମାନକର ଏହିପରି ସୁରଣ
 ଦେଉଅଛି ଯେ ଚାହୁଁ ଗାଳକାଥ ବାନ୍ଧୁର୍ଯ୍ୟ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ ବସ୍ତୁରେ ଏକତ୍ର ଅବେ-
 ତନ ପତ୍ର ପଠାଇ ଥିଲେ । ଗା-ସ୍ ସାହେବ
 ସିଦ୍ଧିର ସରଭସ ମେଣ୍ଟରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ
 ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେବା ସମୟରେ ଦେଖାଯିଲେକର
 ଅନେକ ଦୁର୍ଗମ ଓ ଅଯୋଗ୍ୟତାର କଥା
 କହିଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପଣା ଚରଣର ସଫାର
 କି ପ୍ରକାରେ କରିବେ ଦେଖାଯିବ ଆଉ
 ଅନୁମାନକ ନୁହେଁ ଶ୍ରେଣିକଟକ ପ୍ରଥମ
 ଅମଳରେ ଏପରି କରକ୍ରିକକ କାର୍ଯ୍ୟସବ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ଏଥିର କରୁପ ବର୍ତ୍ତ
 କରିବେ କାହା ଦେଖିବାକୁ ସମସ୍ତେ ଗୁହଁ
 ବସିଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରକାଶକଦେଉଳର ମୋକଦମା ।
 ଅନୁମାନକ ନୁହେଁ ଶ୍ରେଣିକଟକ ସର ଶ୍ରେଣିକଟ
 ବେଳ ଏକମାସ ମାତ୍ର ବକ୍ତାକାର ସିଂହାସନରେ
 ବସି ଅଛନ୍ତି ଏଥିମଧ୍ୟରେ କାହାଙ୍କ ଗାସକପ୍ରଣା-
 ନାର କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖି ବକ୍ତା-
 ସିକର ଅଣା ଟେକିଅଛି ଯେ ଏକାକ ସ୍ୱଚ୍ଛତ୍ତ
 ସ୍ୱତ୍ତରେ ଭୋଗ ଏବ ଅବିଶ୍ୱର ଓ ଅନ୍ୟାୟ-
 ରର ସୁଦାର କରିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ବକ୍ତ-
 କାସିକର ଏହି ଅଣାରେ ଆନୁମୋଦନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଯୋଗ ଦେଉଅଛି । ଏବ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ସେ
 ବକ୍ତଦେଉଳର ମୋକଦମାକୁ ଓ ଚତୁରକଟ
 ଅବିଶ୍ୱରର କଥାମାନ ଅଦୋପାନ୍ତ କୁହି
 ସେମନ୍ତ ସୁନ୍ଦରରୂପେ ମାମାଂସା କର
 ଦେବାର ଉଚ୍ଚା ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି ରହି ରେ
 ଏହା ହିନ୍ଦୁଙ୍କର କାହିଁକି ସକଳଶ୍ରେଣୀର
 ଲୋକଙ୍କର ଆନନ୍ଦ ଜାତ ହୋଇଅଛି ଓ
 ମୋକଦମାର ଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନ ଦେଉଣୁ ଓଡ଼ି-
 ଶାସାସିମାନେ କାହାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ କହୁ ଅଛନ୍ତି ।
 ଫଳତଃ ଲୋକଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ହୋଇଅଛି ଯେ
 କାହାଙ୍କ ଦାଉରେ ସବିଶ୍ୱର ଦେବ । ଶାସକ-
 କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର ଏପରି ବିଶ୍ୱାସ ଜାତ
 ହେବା ସାମାନ୍ୟ କଥା ନୁହଇ ଏହା ପରମ-

ସୌଭାଗ୍ୟର ବସ୍ତୁ ବନ୍ତୁ ସୁବିଶ୍ୱର କରିବା
 ଶାସକକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହଇ
 ବରଂ ଅବିଶ୍ୱର ନିବାରିଣ କରିବା କାହାଙ୍କର
 ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି । ସେତୁପେ ଅଧୀନସ୍ତ
 କର୍ମରୂପମାନେ କାହାରପ୍ରତି ଅବିଶ୍ୱର ବା
 ଅନ୍ୟାୟର କର କ ପାରିନ୍ତି ରହି ର କିନି
 ଉପାୟ କରିବା ଶାସକକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ ସେମନ୍ତ ଶ୍ରେଣର ଚକ୍ରପାଠାରୁ
 ରୋଗ ନିବାରଣର ଉପାୟ କରିବା ଭଲ ।
 ଭୁବପୁତ୍ର ଶ୍ରେଣିକଟ ସର ଶାସକ ସାହେବ
 କେବେ ସୁବିଶ୍ୱର କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ
 ଥିଲେ ବନ୍ତୁ ରହିରେ ବକ୍ତ ଫଳ ଦେଲା ନାହିଁ
 ଅନ୍ୟାୟମାନେ ନିରାୟରେ ସେହିପରି ଜାତା-
 ମାନ କଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନର କୁଳକ ବିଶ୍ୱାସକ
 ମୋକଦମାରେ ଦାଉକୋଟି ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଦାକମ-
 କର ଅନ୍ୟାୟର ଦେଖାଇ ଦେଲା ଭାବୁ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉକ୍ତ ମୋକଦମା ଯୋ କଲେ
 ବନ୍ତୁ ଅନ୍ୟାୟରୁ ରହିର ଦୁଷ୍ଟ ନ ଦେବାରୁ
 ବକ୍ତ ଫଳ ହେଲା ନାହିଁ । ସେବେ ଉଚିତ
 ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଇ ଆନ୍ତେ କେବେ ସେହି ଓଡ଼ିଶାରେ
 ଅନୁଦାନ ଲିଖାରେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ସେହିପରି
 କାଣ୍ଡ ଘଟ ନ ଥାନ୍ତା । ବର୍ତ୍ତମାନର ମହା-
 ଶାକ୍ତ କ୍ଳେଶ ଦେବାଦ୍ୱାରା ସାହସୀ ହୋଇ କ
 ଥିଲେ ସେହି ଅଥବା ନିକଟସ୍ଥ ଦାକମମାନେ
 ଶୋଭାଧାର ମହାଗଣାକୁ ଏପରି ଅପମାନ କର
 ପାରନ୍ତେ ନାହିଁ । କୁଳକ କଥା ଶୁଣ ଏହି
 ବକ୍ତଦେଉଳରେ ଗତବର୍ଷ ବ'ରୁ ସମସ୍ତସା-
 ସିଂହ ପ୍ରକାଶ ଠିକା କର୍ମରେ ଯାଇଥିବା ସମ-
 ସ୍ତରେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଏବ ପୁଲିସର ସାହାଯ୍ୟ
 କେଇ ମନ୍ତର ପ୍ରିତି ମାଲଖାଳାରେ ଯବରଦସ୍ତ
 ଚାଲି ମୋହର ପକାଇ ଅସିଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
 ଜ୍ଞାତସ୍ତରରେ ସେକଥା ଅସିକାରୁ କର୍ମରର
 ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ଏହି ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଦେଉ ଏକ ଅବକ୍ତ ପସିପଠାଇଲେ, ମାତ୍ର ପୁଣି
 ମୋକଦମା ଦାଏର ଦେଲ ଉକ୍ତୁ ସେହିପରି
 ଅନ୍ୟାୟର ଦେଲା ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଦାକମମାନେ ଶାସିକ
 ହୋଇ ପାରିଲେ କି ? ଫଳକଥା ଏହି ବ
 ଶାସକକର୍ତ୍ତା ସୁବିଶ୍ୱର ଦେଲେ ପ୍ରକାଶପ-
 ଣରେ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହଇ ସେବେ ସେ ଅପଣା
 ଅଧୀନସ୍ତ କର୍ମରୁ ଏକ ସାହାକ ସହିତ ପ୍ରକାଶର
 ସାକ୍ଷାତ ସମ୍ପର୍କ ରହିଅଛି କାହାଙ୍କୁ ବସ୍ତମତ ଅ-
 ଟରେ ରଖି ପାରିବେ କେବେ ପ୍ରକାଶର ମଙ୍ଗଳ
 ନୁହୁ ବା ଭଲ ଶାସକକର୍ତ୍ତାଦ୍ୱାରା ଅଧିକ ଲଭ ନାହିଁ

ଖୋରା ବା ବନ୍ଧନାନରମ ଦାଗୁଣୀକ ସର
 କେତେକଜଣ ଧନଶେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଜଳ-
 ସର ଧନ ବୃଦ୍ଧିର ଦେଇ ସତର ଧର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଲାଭିବେ? ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କର ଏଥିରେ
 ରକ୍ଷା ଦେବ ନାହିଁ । ପ୍ରାୟତଃ ଦାକମଳୁ ଇଠି-
 ନରୂପେ ଶାସନ କରଣା ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନ
 ଓ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ମାନବର ସର୍ବ ଦେଇ ସାଦେବ ଉପମାର୍ଗରେ
 ସଫଳ ଦେବେ ତାହା ଦେଖିବାର ଏହି ମନ-
 ରର ମୋକଦମାରେ ଗୋଟିଏ ଭାଷା ସୁଧେନ
 ଦୃଷ୍ଟିକାରୁ ଅନୁମାନେ ତହିଁ ନିମନ୍ତେ ଶୁଣି
 ବସିଅଛି ।

ମନର ମୋକଦମାରେ କେହି ଦାକମର
 ଦୋଷ କେତେ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ସାଦେବ ତାହା
 ଅନାୟାସରେ ପ୍ରିୟ କରି ପାରିବେ କାରଣ
 ଏତେକେତେ ମୋକଦମାର ସମସ୍ତ ବୃତ୍ତନ୍ତ
 ଶାସକ ସମ୍ମୁଖରେ ରହି ଅଛି । କ୍ଷୁଦ୍ରସମାଜ
 ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କର କେଳକ୍ଷର ଓ କଳକ
 ଉପରେ ସମସ୍ତ ଦୋଷ ଗାଳ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏଥିରୁ ଉକ୍ତ ପରିକାର ଭୂତ ଅନୁମାନେ ପୁଣ୍ୟ
 ଦେଖାଇ ଦେଇଅଛି । ସୁନକାର ଲେଖିବାର
 ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ଡେଲିନସୁସର ଜଣେ
 ପରପ୍ରେତକ ସୁସର କଲେକ୍ଷରର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 କୃତ ଅଧିକୃତକ ସଦାସେ ଦୋଷୀ କର-
 ଅଛନ୍ତି ଅଧିକୃତକ କରଣା ବଡ଼ ସୁରୁତର
 କଥା ନିଜେ ନ କହି ପରକଥାରେ ରୁଚିବା
 ଅଦୌ ଉଚିତ ନୁହେଁ ମାତ୍ର ଦେବେ ଗର୍ବଣ-
 ମେଣ୍ଡର ଉଚିତର ଏବଂ ପ୍ରସାଦ କର୍ମରୁ
 ମାନେ କୌଣସି କଥା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି
 ଦାହାର କେତେକାର ବୋଲିବେ କେତେ
 କୌଣସି ନୁହେଁ ଓ ଅଧୀନ ପୁନର୍ନିରୁତର ତହିଁ-
 ରେ ବିଧାସ ଦେବା ଓ ତଦନୁସାରେ ସେ
 ଦଲପ କରଣା ଠିକ ଦୋଷ ସମ୍ପର୍କ ବିଧ୍ୟ
 ନ ଦେଲେହିଁ ସମାଜ କଷ୍ଟକୁ ଦୋଳଗାର
 ପାରେ । ଫଳତଃ ଗତ ବୃଦ୍ଧକଷ୍ଟରେ ଏହି
 ମୋକଦମାର ଉତ୍ତର ଲାଗି ଥିବା ସମୟରେ
 ପ୍ରଥମ କେତେ କଲେକ୍ଷର ଦୋଳ ଗଲେ
 ଏବଂ ସେତେ କଲେକ୍ଷର କେବଳ ଦଳା-
 କେତେ ଏଠାରେ ରହିବା ଉତ୍ତରୁ ମୋକଦମା
 ଦାବର ଦେଲ । ଅନୁମାନ କେବେତଳାରେ
 ଏ ମୋକଦମା ସମ୍ପର୍କୀୟ ଦୃଷ୍ଟିଦାୟକ କାର୍ଯ୍ୟର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରାୟତଃ କର୍ମକର ଏବଂ ସର-
 କାର ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ କର୍ତ୍ତୃ ଅଛି ନାହିଁ

ଏହିମାନଙ୍କ ପରମର୍ଶ ଓ ଅଦେଶରେ ସକଳ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଳଅଛି ଏବଂ ଏମାନେ ମହାଶକ୍ତିର
 ମାନସର୍ଯ୍ୟାଦା ରକ୍ଷି ମୋକଦମା ନକାଲିବାକୁ
 ତେଣୁ କରୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଏଦାକ କାର୍ଯ୍ୟରୁ
 ତାହା ପ୍ରକାଶ ପାଇ ନାହିଁ । ଅଗାଧି କୋରଣ
 ଓ ଶସତର ନିଃସାର ସମ୍ପର୍କରେ ଯେତେ
 କାର୍ଯ୍ୟ ମୋକଦମା ସମ୍ପର୍କରେ ଶୁଣିଲେ
 ତତ୍ତାକୁ କରଣା କଲ ଉଚିତା ପ୍ରକାଶ ପା-
 ଅଛି ସେ ସବୁ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ବିଲୁଣିତ କଣା
 ଥିବାରୁ ଲେଖିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ
 ଏତେ ଦଶା କର ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କର ଚିନ୍ତା
 ଦେଲ ନାହିଁ ଯେ ଗୁଣକୁ ଅଧିକୃତକ କରଣା-
 ନିମନ୍ତେ ଅଦାଲତରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବା କଷ୍ଟ
 ଯୁରେ ଜପ କଲେ ପାଦକର ଲୁକ୍ଷର୍ମ ଏତେ
 ସେ ଅପରାଧ ସୁରୁଷ ଉତ୍କଳର ସହର ସୁଦ୍ଧା
 ଦାସୀଦାସ କଥାକାତ୍ତ ଦେବେ ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠ-
 ସୁରୁ ଅଦୌ ବାମାନକେ ନାହିଁ ତାହାକୁ
 ଅଦାଲତରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରଣା
 କି ଭାଷା ଅପମାନ କଥା ନୁହେଁ ? ଗର୍ବଣ-
 ମେଣ୍ଡ ଏକଥା ଅଦୌ ଜଣି ନ ଥିଲେ ଏବଂ
 ଅନୁମାନେ ଶୁଣିଲୁ କି ଯେତେକେତେ
 ଗୁଣୀକ ଉତ୍କଳ ଏ କଥା ସରୁକ୍ଷିକାଟି କେଳି-
 ଏବଂ ତାହାକ ସେକେଟିକାକୁ ଜଣାଇବେ
 କେତେକେତେ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ଭାଷା ଅପେକ
 କରେ । ଅତଏବ ଦେଖା ଯ ଉପସ୍ଥିତ ଯେ
 ଗର୍ବଣମେଣ୍ଡର ବନାଞ୍ଜୁସାରରେ ମାଧ୍ୟମ
 ଅଦ୍ୟାଗୁର ଦୋଳଅଛି । ଏବଂ ଏପ୍ରକାର
 ଅଦ୍ୟାଗୁର ନିଦାଲତର ଇଠି ଉଦାୟ କର-
 ଗାକୁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗର୍ବଣମେଣ୍ଡ ସମ୍ପର୍କ ନ
 ଦେବେ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଲ ନିସ୍ତାର ନାହିଁ
 ଏହି ଅଂଶରେ ସର ଶୁଣିକାଟି କେଳିକର ଦକ୍ଷ-
 ତା ଦେଖିଲେ ଅନୁମାନେ ଯଥୋଚିତ ଅନ-
 ଲିତ ଦେବୁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ଗତ ମନବଦାୟକ ଦୁର୍ଘଟର ସମୟରେ ଏବଂ ଏତେ
 ଏକପ୍ରକାର କରଣି ମୋକଦମା । ଏପ୍ରକାରେ ବାମୁଣିକର
 ଅଛି ଏବଂ ଦୁର୍ଘଟ ମେଣ୍ଡର ଦୋଳକାରୁ ଗୋଟି ଦୁର୍ଘଟ
 ମୋକଦମାରେ ବର୍ଣ୍ଣ ଦୋଳ କୃଷିର ସମ୍ପର୍କ କର
 ରୁଣ ।
 ଗତ ସୋମବାରଠାରୁ ଉତ୍କଳ ଅଧିକାର ଓ ଦେବୁକ
 ଶାସକର ପଦାଧୀ ଏଠା ଦିନିକାର କୋଠରେ ସମ୍ପର୍କ
 ଦୋଳକର । ବାମୁ ମନମୋହନ କୁନ୍ଦର ଓ ବାମୁ ସମ୍ପର-
 ଶାସକ ନାୟକ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଳକରେ ମାତ୍ର ଦାଲେବନ-

କାର୍ଯ୍ୟର ଉକ୍ତ ଅଂଶର ଦୋଳକାରୁ ବାମୁ ଗୋପାଳକର
 ଦାସ ଏପ୍ରକାର ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଳ ଦାଲେବ ନାହିଁ ପଦାଧୀ-
 କରଣାଦୁର୍ଘଟ ଦେଖିମାନଙ୍କୁ ଏତେ କାର୍ଯ୍ୟକର ଦେବାର
 ଉତ୍ତର ନୁହେଁ ।

ଏ ସମୟର ବନ୍ଧନାଦ କାରଣର ଗୋପାଳକ ଦାସ ଗତ
 ଦୁର୍ଘଟର ଦୌଳ ମରୁଣିକାର ସଦାକ ସୁଖି ଅନୁମାନେ
 ଅଂଶର ଦୁର୍ଘଟ ଦେବୁ । ଦାସ ମହାପତ୍ର ସୁଦା ରୁଣା ଓ
 ଦିଗ୍ଠିକର୍ମ ଇତ୍ୟାଦି କାରଣରେ ସୁଖୀ ଓ ଉଚ୍ଚିତ୍ୱରୁଣିକ
 ଉପେକ ନୁହେଁ ହଲେ ।

ଆ ସୁପରକେଶର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କରୁ ସମକେତର ଦାସ
 ଦତ୍ତକାନ୍ତର ଦୌଳ ମୋକଦମା ସମାପତ କରଣ ଏତ ନୁହେଁ
 ବଦଳ ଏଠାକୁ ଯେଉଁ ଅଧିକେ ।

ସନ ୧୮୭୩ ସଂକଳରୁ ସନ ୧୮୮୭ ମାଲପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ୧୫୫୫ରେ ବାମୁ କଳାଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ସଫଳ ଦୋଳକରଣ ଦୂର କାରଣପତ୍ର ଶ୍ରୀବି ସୁଦାକାର
 ପ୍ରକାଶ କର ଅପ୍ରକୃତ ଏବଂ ତହିଁ ଏବଂ ଅନୁମାନେ
 ଉପକାର ପାଇବାର କୁଠଳପାତ୍ରରୁ ସ୍ୱାକାର କରୁନାହିଁ ।
 ଅନୁମାନେ ଉତ୍ତରା କରୁ ଦେଖାଦାସ ଦେମନ୍ତ ଦାୟିକି
 ତୁଣ୍ଡ ପାଠକମାନେ ଏସବୁ କାରଣର ଦେଖା
 ଦେବେ ।

ଉତ୍କଳର ଦଳାଦ ଗୋପାଳକରଣୀୟ ମୋକଦମା ଏବଂ
 ମଧ୍ୟରେ ପରକଥା । ଦାସଦାଦ ଉତ୍କଳର ବାମୁ କେତେକ
 ଦେବ ଏ ସମୟରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ କେତେକ ।

ଦେ ଗୋ ମାତ୍ରକୃଷ୍ଣ ଓ ଗୋ ବଲେଦୁର ବାମୁ
 ମନୋହର କୁଠଳକାରୀ ଶାସକ ବାମୁ ପ୍ରଦତ୍ତରୁ ସୁଦାକାର
 ପରକଥାରେ ସନ ୧୮୮୦ ମାଲ ବନପ୍ରଦେଶୀୟ ଅଂଶରେ
 ଆ = ଦତ୍ତକାରୀ ବଲେଦୁର ମନୋହର ଦେବେ ।

ପ୍ରାୟତଃ ଓ ଦୈନନ୍ଦିନୀ ବଲେଦୁର ଦୁର୍ଘଟ ଦେଖାଦାସ
 ଉଚ୍ଚିତ୍ୱରୁ ସର୍ବ ସାଦେବ ଅଦାକରଣର ସରକାର ଗତ
 ଅପେକ ମାତ୍ର ତା ୧୮ ଉପ ଦକାଗାୟ ପଦାଧୀରେ ଉତ୍କଳ
 ଦୋଳକାରୁ ଉତ୍ତର ଦାଲପଠାରୁ ଦିଗାୟ ଦେଖାଦୁ ଉତ୍କଳ
 ସର ଦେବେ ।

କାଲେବରର ସିଂହପାଲ ବାମୁ ମୋକଦମାର ଦାସକ
 ଦୁର୍ଘଟରେ ଗର୍ବଣ ସୁରୁ ଦୁର୍ଘଟ ଦୋଳକର ଦାସ ସେ ଉଚ୍ଚିତ
 ଦୈନନ୍ଦିନୀ ସେଠା ବଲେଦୁର ଉତ୍କଳରେ ଦେବେକର
 ଓ ସୁଖି କାର୍ଯ୍ୟର ସାଦେବ ଉତ୍କଳରେ ସର୍ବ ଉଚ୍ଚିତ୍ୱ
 ଦୋଳ ଦାସକ ଦାଲମାନ ବଦଳ ଦେବାର ପାଦ ଏଠାକୁ
 ଅଧି ଅପ୍ରକୃତ । ସେଠା ଦେବେକର ଗୋପନୀୟ ଦେବୁ
 ଏ ବାମୁ ଏତେ ଦୂରକର ଦେବାର ଦୋଳକର
 ଓ ଅନୁମାନ କେତେକ କର୍ମକର ମଧ୍ୟ ଦୈନନ୍ଦିନୀ ଉତ୍କଳ
 ଦେବାର ସୁଦା ସାଧ ।

ଉଚ୍ଚିତ୍ୱ ଦଳକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଏବଂ ଉପାଦେବରେ ଉତ୍କଳର
 ଯେ ଦାଲକରଣର, ଉତ୍କଳକାର ଏବଂ ଦେବଠାରେ ଉତ୍କଳ
 କରଣମାନେ କରଣର, ଦାସଦୁର୍ଘଟର ଉଚ୍ଚିତ୍ୱ ଉତ୍କଳର
 ଦୋଳକର ଉଚ୍ଚିତ୍ୱରେ ପ୍ରାୟ ୫ ୦୦୦୦୦ ନା ଉଚ୍ଚି
 ପଡ଼ିଅଛି ।

ସମ୍ପର୍କଠାରୁ ଉଚ୍ଚିତ୍ୱର ଉତ୍କଳର ତା ୧୧ ଉତ୍କଳ କାର-
 ସାଦକର ପ୍ରକାଶ ଯେ ଦିଗାଦ ଦେବୁକର ଗଲେ ଅନାଦିକ
 ଦେବାର ମାତ୍ରପଠାରେ ଉତ୍କଳ ଦୋଳକାରୀ ଅଛି । ଏ ଉତ୍କଳ
 ଉଚ୍ଚିତ୍ୱ ଦେବୁକମାନେ ପଦ୍ମ ଦୋଳ ଅପ୍ରକୃତ । ସମା-
 ଦିକ ମୁକ୍ତସଦା ୫୦୦ ଉଚ୍ଚି ଏବଂ ଅନାଦିକ ଦେବାର
 ନ ୫୦ ନ ଦୁର୍ଘଟ ଦୋଳ ଅପ୍ରକୃତ ।